بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

مننه

د ګرانو ملګرو لکه

د محمد ابراهيم ارمان، امير محمد ليکوال د سر سيد سکول پرېنسيپل عزيز الله کاکړ

عينايت الله اولسمل جمال ناصر جمال نقيب افغان

زين الله رودوال نصيب خان سنګر يار واجد تړی

زراق پښتون صابر روښان ، عطاولرحمان عطايي محمد ابراهيم کامرېډ ،عبدالقدوس خودېزی، محمد عظيم کاکړ،

عبدالقادر مجرم

دکتاب نوم	حرمونی زړونه
کاږي	
ليکوال	عبدالقادرمجرم
دچاپ کال	جنوري (۲۰۱۲)
دچاپ شمير	(۱۰۰۰)
شميره	۰۳۰۲۳۸۰۹۵۳۸

خپرونکی هیواد ادبی یون
کلاسیف الله

زموږ کور له ټوله کلي را پرې،د شمال لور ته د ژورماندۀ (خوړ، رود) پر غاړه په يوه داسي خونه کښې چي په ختيځ او لوېديځ جوړه وه .د نۀ ګلېدو په وجه يې د وختونو بارانو دېوالونه چرې چرې کړي وو.
د جنوب لور ته د خوني تر مخ وړوکی سپين ډګری وو. د ډګري په هغه خوا خاص د ماندۀ پر غاړه د سپيني خاوري غټ غټ پوټيان چي خړي او شني غوندي سمسيارې بېشمېره پکښې ګرځېدې را ګرځېدې.
ما به غرمه او ماپښين په دروازه کښې په ناسته ورته تېره کړو ـ نژدې ځکه نۀ ورتلم مورکۍ راته ويلي وو "سمسيارې ته چي نژدې ورشې په لکۍ دي وهي. داسي تېره لکۍ يې ده لکه توره بل دوې ژبي لري چي وړوکی ماشوم پيدا کړي. پوزه يې په ژبو ور بنده کړي. پر خولۀ ور پرېوځي.تر هغه يې نۀ پرېږدي چي وژلی يې نه وي ."
يوه ورځ غټ ماځيګر زموږ د کور او کلي تر ميان پر هغه سپين ډګري خوسی کېدو .
زما د اووم کال دوه درې غاښه وتلي وو. يو غاښ ښورېدو . په خوسي کښې د ميرزاخان لاس زما له خولې ډېر په زور ونښت . ښورېدلی غاښ ووتو.څۀ وينې يې هم وکړې ـ ما په زوره زوره ژړل کورته را روان شوم.ميرزاخان د خپل کور په لور منډه کړه. کورته چي راغلم مورکۍ پوښتنه را څخه وکړه
مورکۍ: "ولي ژاړې زويه؟ "
زۀ : "مورکۍ ! هغه مېرزاخان حرموني زما غاښ راويستو."

مورکۍ: "زويه! ستا غاښ خو له ډېره وخته ښورېدو- که د میرزاخان لاس نهٔ وای ځيني نښتی هم وتو. میرزاخان خوار خو هم تهٔ قصداً نهٔ خوږولې"-
زهٔ: "یا یا حرموني قصداً په خولهٔ کښي ووهلم. زهٔ هم دی حرموني په خدای که پرېږدم. خولهٔ به يې ور وينوم."
ما هغه وخت دا حرموني ښکنځا ګڼله. لېکين د حرموني په معنا نهٔ پوهېدم چي څهٔ ته وايي.
زهٔ د داسي مور او پلار زوی وم چي هغو بل اولاد نهٔ درلود. روزګار يې ډمتوب وو. مور مي دريا، پلار مي ډول وهلو. هم يې بدلي (غاړي، غزلي، سندري) ور سره ويلې.
زهٔ چي کله ماشوم وم هري ښادۍ ته ورسره تلم. يوه ورځ د بخت نامې ترور تر خولهٔ څهٔ داسي توري را ووتو
بخت نامه: "خوري! هغه ښاهسته هلک خو وينې؟"
نابلده ښځه: "هو خود يې وينم."
بخت نامه: "دا هغه د زرداد او زرګُلي حرموني دی."
نابلده ښځه: "د مور دې ځان په خولهٔ شي، دا ښاهستوکی هلک به يې څنګه پر بر! غورځاوو."
زهٔ حېران شوم. ما داسي ګڼلې وه چي دا ماشومان خلګ يو بل ځای پيدا کوي، راوړي يې، لويه وي يې. خدای شته د کلي ټولو ښځو زهٔ ډېر نازولم. په هم دې ورځ چي مور له هغې ښادۍ کورته راتلو. په عمر پخې بخت نامې مورکۍ ته د خپل زوی څو زړې جوړې ورکړې.

بخت نامه: "زرګلي ! دا واخله خپل زوی ته به یې ور وا غوندې . زما پر زوی لنډي (تنګي یاوړې)دي ." بل یې هغه د شپې له واره پاته سرې غوښې ور کړې . کله چې کورته ورسېدو . ما له خپلي موره پوښتنه وکړه
زۀ: "موري ! دا حرموني څۀ ته وايي؟ "
مورکۍ خپله دریا په دېوال ځړوله مخ یې پر شا را وا ړاوه
مورکۍ: "تۀ په حرموني چا خبرکړې؟ لس ورځې مې درته ویلي دي دا حرموني ښکنځل دي .دا له خولې وباسه .نن یې معنا هم زده کوې ."
زۀ : "موري ! نن بخت نامې ترور هغه نابلدي ښځې ته ویل دا هغه د زرداد او زرګُلي حرموني دی ."
مورکۍ وش کړو. دېوال ته یې شا ووهله
مورکۍ: "بخت نامې دواړي دي خطا شه. کومه نابلده ښځه ته یې وویل؟ "
زۀ : "هغه تک سپین مخ ،شنۀ خالونه ،په زوره زوره چې یې خندل . تور پړونی ،سور د خالو اوږد قمیس چې یې په غاړه وو."
مورکۍ: "زویه ! دا به یې ګپه سره کوله . وتا ته به یې ناحقه ښکنځل ولي کول. زویه ! دا څو ټکي زموږ په کورونو کښې سره ویل کېږي چې خبره یې ترله واوړي . هغه که د ورور او ورور وي که د خور او ورور ،که له یو کلیوال سره وي .دا کوجاوي یو بل ته وايي .حرمونې ،د رنډۍ زویه ،د مرداري زویه داسي نوري ښکنځا."

زۀ: "نۀ موري ! هغه ښاهسته ښځه بیا ډېره خفۀ شوه."
مورکۍ: "حرمونی خو هغه ته وایي چي مور او پلار یې نۀ وي معلوم .ستا خو شکر دی هم مور شته هم پلار."
زۀ: "موري ! چي زما مور او پلار معلوم دي بیا ولي بخت نامې ترور دا خبره پـه دردرېـدلي انـداز وکـړه ؟ زړۀ یـې پـه ټوپونوښکارېدو. خوره ! دا هغه د زرداد او زرګلي حرموني دی."
مورکۍ: "زویه ! بد به دي کړي وي یا به بل څوک یاده وي بـل تـۀ پـه دې څۀ پوهېږې چي دې دا خبره په درد بدلي انداز وکړه؟"
زۀ: "موري ! دا چي تۀ څۀ وخت له زردانې ترور سره تېر کړې .وتاته به هلته درک در کړي .تـۀ خبره یې زردانه ترور چي تر خولۀ د غم توري راباسي .زۀ بلکل داسي محسوسه وم لکه د ډېرو غمجنو پـه منځ کښي چي ولاړ یم چي د خوشالۍ توري راباسي زۀ بلکل داسي محسوسه وم لکه زۀ چي د خوشالو خلګو پـه منځ کښـي ولاړ یم .چارپېره اتڼونه راباندي کېږي."
مورکۍ: "زویه ! ستا خو مور او پلار معلوم دي."
لنډه دا چي نۀ مور کراره شوه نۀ ما خپله خبره پرېښوده .له هغې ورځي زما د حرموني له نامۀ کرکه وشوه .اوس چي به د کلي یو هلک د حرموني په نامۀ راته وویل ما د ستي جنګ ورسره کاوۀ.
د کلي د هلکانو را پام هم په دې شو چي ما د حرموني پـه نامۀ خوا بده وله. څکه د حرموني له نامۀ دومره تنګ شوم چي اخیر تر کور نۀ وتم. په کور کښي به ناست وم چي ډېر به ستړی شوم د مولوي صېب

کور ته به ورغلم ـ هلته یو ماشوم طالب (نوم یې عبدالله خان وو)
نری وچکی ،تور مخ ـ پر خربیلي سر به یې سپنکی وړکی پټکی
پېچلی وی ـ د مولوي صېب د خور زوی وو ـ
یوه وړوکي لور او یو زوی یې هم درلودو ـ هغه طالب سهار او
ماځیګر له کورنو زیرې (ټوک)راټولولې ـدوه مولوي صېب او
مورا ، یو هغه وړوکی طالب،دوه خپل وړوکي لور او زوی ـ دومره
زیرې یې له کلي هر وخت راټولولې چې د ښې برابري ورا کېدې ـ
مطلب مي دا دی زیاته ډوډۍ یې ټولوله ـ ولمر ته یې ښوده ،وچوله
یې بیا یې په سېرونو خرڅوله ـ
په کلي کښې چې به راووتم هلکانو که به یو نۀ بل راته ویل چې "تۀ
حرمونی یې ـ ستا مور او پلار نۀ دي معلوم ـ تۀ زرداد او زرګُلي
پیدا کړی یې ـ زموږ خو مور او پلار معلوم دي موږ حلالوني یو ـ "
دوه وخته مجبوره وم ـ یو سهار بل ماپښین ماجت ته تلۀ ـ په مولوي
صېب مي سبق ویلو ـ د کلي ماجت وو ـ هلکان او نجوني ګډ راتلو ـ
مولوي صېب چې به وچاته سبق ورکړی هغه به ولاړ شو لري به
چارځانو کښېنستو ،خپله سېپاره به یې په لاس کښې ونیوه پر مخ
شا به ځنګېدو ـ په زوره زوره به یې سبق ویلو ـ
په ماجت کښې زۀ او د مینارې په نامۀ نجلۍ ښکاره وو ـ مینار ه
هلکانو په دې نۀ پرېښوده چې مینارې د (رحیم)؟ لفظ نۀ ویلو ـ
داسي هم نۀ وو چې زده کېدو یې نۀ ـ(رحیم)یې یاداوو نۀ ـ

په هغه زوره زوره سبق ویلو کښې به یوۀ ناره کړه .اکثرو هلکانو زۀ نۀ پرېښودم "(حرامي) څوک دی؟ " یا به یې وویل "(رحیم)." ما چې به له سبقه سر را پورته کړو ټولو هلکانو به سرونه کوز ځړولي وو. سبق ته به یې کتل خولې به یې له خندا ډکې وې.
ما به مولوي صېب ته وویل .مولوي صېب به له ورې خندا پس مولوي صېب: "هلکو !کرار شئ.خپل سبقونه وایاست.شیطانۍ مۀ کوئ."
زۀ به پر خپل ځای کښېنستم .ډېرې ورځې به مې د سبق په میان کښې وژړل ولاړ به شوم کورته به لاړم.بابا ته به مې وویل چې زۀ بله ورځ سبق ته نۀ ځم.
بابا به زۀ تر لاس ونیوم ماجت ته به یې راوستم .ټول هلکان به یې وغندلو.مولوي صېب ته به یې هم څۀ خبرې وکړې .دا سې د ژوند شپې او ورځې تېرېدې.ما د قران مجید پنځمه سپاره شروع کړه.
یوه ورځ چې زۀ په ژړا کورته ورغلم.بابا ته ډېر خښم ورغلی.زۀ یې تر لاس ونیوم ماجت ته یې راوستم .مولوي صېب ته یې لاس له خولې واخستو
"ستا خو هم سپین د پاچ پټکی پر سر دی.پراخه رېره دي پرې ینښې ده،برېت دي پاک خرېیلي دي.پنډه مغځی ورته ناست یې.هلکان ټول سهار او ماپښین په جنګ تېر کړي .دا غوښین بدن دي په خاورو کښې شه.دا سپین کالي او توره سدرۍ دي وبل ته پاته شه."

خدای شته په مولوي صېب مي خوا بده شوه .د مولوي صېب ښاهسته قد او قامت،نوراني څهره زما پر خاورو نۀ شوه پېرزو.په زړۀ کښي مي خدای ته زاری کولې "خدایه ! تۀ د بابا خبره مۀ ورسره منه.مولوي صېب مۀ وژنه.مولوي صېب خو له ما سره بد نۀ دي کړي.دا هلکان ټول مړۀ کړه.بد خو هلکان را سره کوي." چي ولمر ته تکه سپینه ښاهسته هواره شوې ډوډۍ را په یاد شوه !.

مولوي صېب له وړې خندا سره

مولوي صېب: "زرداد کاکو ! بس له نن پس به زۀ سلطان له څنګه کښېنوم.یو هلک به یې هم له څنګه نۀ کښېني.اوس خو به خوشاله یې."

بابا: "څنګه سلطانه زویه؟ "

زۀ: "هو بابا ! بله ورځ د مولوي صېب له څنګه کښېنم."

بابا: "بس نن درځه سبا چي راغلې د مولوي صېب له څنګه کښېنه. زوی به یې کړم چي وتاته به یو هم زېغ کوي."

چي د مولوي صېب له څنګه مي ناسته شروع کړه.د هلکانو ښۀ را پام شو.په ماجت کښي خو یې د مولوي صېب تر مخ زېغ نۀ راته کاوو چي دباندي به راووتو.یوۀ به له یوۀ کونجه رانارہ کړه بل به له بله کونجه "حرمونې ! حرمونی خو یې.د حرموني نکاح نۀ کېږي. حرمونی که ملا شي لمونځ نۀ ورپسې کېږي." چا څۀ ویل چا څۀ.

هم داسي د ژوند شپې او ورځي تېرېدې.دا وخت به د لسو کالو وم چي له مور او پلار سره یوې ښادۍ ته لاړم.دورې مي هغه وخت د

خلګو په ښځو کښي سودا اړه(بنده) شوه چي ښځو اتڼ اچولی وو- موركۍ يې په منځ كښي ناسته وه .د خپل تور وچكي لاس په وړدو ، نرۍ ګوتو يې دريا وهله .د خلګو ښاهستې ښځې،تكي سپيني څهرې،ښاهسته جامې د هري يوې خولۀ له خنداډكه وه .په اتڼ كښي اوښتې را اوښتې-
خداى شته ډېره مي خوا بده شوه .په دې نۀ چي زما مور تكه توره، وچكۍ،ډنګرۍ خپل غټ غټ خاښونه پر بار دي-
په دې مي خوا بده شوه چي د خلګو د ښځو ښاهستې جامې په غاړه دي-د ټولو خولې له خندا ډكي دي-هر څۀ يې پوره دي-زما مور يوار دوى ته دريا وهي .دوى ټولي خوشاله ساتي بيا زموږ د پاره پر هغو ښځو ګرځي زړې جامې ټولوي-
دباندي راووتم- د يوۀ ماشوم په لاس كښي مي د ماتي هنداري ټوټه وليده .هغه ټوټه مي د هغه له لاسه راونيوه .خپل مخ مي په كښي وكتو- كه مي مخ څۀ هم په خاورو سپېرۀ چاودلى وو بيا هم تر دې نورو خلګو ځان ښاهسته راته ښكاره شو-دلته زړۀ څۀ داسي راته وويل "كېداى شي ته د زرګُلي او زرداد زوى نۀ يې-"

زموږ د کلي تر ټولو په رنګ ښاهسته(په عمل خواره خسته)زردانه نرۍ ،وچکی ،جګه ونه ،سوربخون (سره ته ورته)و ښېتان ،ګردی مخ ، جګه نرۍ پوزه ،کاغذ غوندي نري شونډان همېشه په سرخي سرۀ ،توري غټې سترګي په رنجو توري چي هر چا به ولیده د پېغلي شک يې پر کېدو. که دي ورته ویلي وای چي د درو اولادو مور ده.
درباندي خندل يې.په درو کنډواله نما خونو کښې يې کور وو.
د خونو ومخ ته يې سر او کال یوه ساله ولاړه وه. په یوه وړه خونه کښي يې دوکان هم جوړ کړی وو. ټولو کلیوالو سودا د زردانې له دوکانه وړه. په رنګ دومره ښاهسته وه چي په ټول کلي کښي يې ثاني نۀوه خو عمل يې تورو خاورو خوړلی وو.د کلیوالو له خولې یعني عملي ښاهست يې ګوره په خپله که کلیوالو له خاورو سره خاوري کړی وو. په کلي کښي په مرداره ،رنډۍ مشهوره وه.
زۀ دې مرداري،رنډۍ زردانې تر خپله مور زرګله هم ډېر نازولم . ځکه خو پر ما تر خپله مور هم مرداره او رنډۍ زردانه ګرانه وه.په دې وجه خو زما له زردانې سره تر زرګُلې زیاته مینه وه.
زردانه د داسي بېغیرته او سپي سړي ښځه وه چي د دنیا یو کار يې نۀ کاوۀ. ټوله ورځ به يې په کور کښي تېروله.کله به زردانې په زور تر کور ويستو.هغه د چا خبره(نۀ د تودې نۀ د سړې وو).
ساتلی هم زردانې . په کلي کښي که زردانه په مرداره یا رنډۍ مشهوره وه. د ژړګُل که هر څومره ښۀ قد وقامت وو .که يې پر بدن نوري غوښي نۀ ځایدې بیا هم په سپي مشهوره وو.

په کلي کښې چي به کله يو هلک وښو يا بوټو ته نۀ تلو- موربه ورتـه ويل "ورشه پرېوځه د زرداني ژړګُله- "
ما ټوله ورځ د زرداني او ژړګل په کور کښـي تېرولـه-کـه بـه مـور نـۀ راپسې راغلـه شـپه مـي هـم لـه زرداني سره د زرداني پـه کـور کښـي کوله-
زردانه داسي ښـځه وه چـي مـورِ پـه دې کـور کښـي ځـۀ کـول هغـه مـو کولای شو- که به مورِ په کور کښي هر څومره نقصان وکړو دې پـروا نۀ په کوله-خو دې مرداري،رنړې زرداني مورِ درې سره يعنـي يـو زۀ دوه خپـل زويـان (زامـن) پـه ورځ کښـي دوه سـاعته پـه خونـه کښـي بندولو- يو زۀ،دوه خپل زويان (زامـن) تـر دننه کولـو لـه مخـه بـه يې راته وويل "که دباندې ځئ که او به ځيښئ ورشئ بيا بـه تـر هغـه نـۀ را وځئ چي زۀ نۀ يم راغلې- "
دا به يو ګړي راسره دننه وه بيا به يې مورِ لـري لـري سـره کښـېنولو دا به را ووته-دروازه به يې بنده کړه چي دوه سـاعته پـس بـه يـې ماتـه د دړو سورې سورې دروازه (د ختيځ په لور وتلې وه)خلاصه کړه -سر به يې ښۀ ږمنځلی وو- سترګي به يې توري کړې وې -نوري جـامې بـه يې اغوستي وې-مورِ ته به يې په زيږو سترګو وويـل "ګـورئ ګـورئ چي د دې خوني کيسه وچاته ونۀ کړئ- "
چي را وبه وتوو-دروازه ته مخامخ به يې د لرګو په ساله کښـي ډوډۍ تياره يښې وه -ژړګُل به چارځانو ورتـه ناست وو- مـورِ بـه پـه منډه منډه د لرګو د سالي تر مخ لاس ومينځلو-د سترخوان ته به ورغلو-

په یخ کښبي به د شمال لور ته هم په دې خونه پوري خوني ته ورتلو۔ هم داسي به دسترخوان هوار وو ژړګُل به ورته ناست وو۔تر هغه یې ډوډۍ ته د زرداني له وېري لاس نهٔ شو ور وړلای چي موږ به نهٔ وو ورغلي۔

ژړګُل چي به ډوډۍ وخوړه، ولاړ به شو۔ هغې ورېږ چار د ېوالۍ ته به ورغلی چي یوه لویه خونه پکښې جوړه وه ۔ څلور پنځه غټ غټ سوري۔یوه لویه دروازه یې درلوده ۔په هغه خونه کښې زرداني بې شمېره چرګي او چرګان ساتلي وو۔ چرګو ته به یې داني،اوبه واچولې۔که به یې هګۍ اچولې وې هغه به یې راټولي کړې۔

موږ تر هغه له زرداني نهٔ ولاړېدو تر څو چي به ژړګُل نهٔ وو راغلی۔ ژړګُل چي به راغلی۔را ټولي کړې هګۍ به یې راوړې۔ زرداني ته به یې هګۍ ورکړې ۔ زرداني به موږ ته یوه یوه هګۍ راکړه ۔موږ به په اوبو کښې جوش کړې چي پخې به شوې۔را کوزي به مو کړې ۔ دومره وار به مو نهٔ ورته کېدو چي سړې شي ۔ هغسي تودې تودې به مو له یوهٔ و بل سره وجنګولې چي ماتې به شوې بیا به هر یوهٔ خپله هګۍ سپینه کړه ۔وبه یې خوړه ۔

د میاشتي په اخیر کښې به زرداني موږ ته روپۍ را کړې ۔ موږ به په کلي کښې هم هګۍ په واخیستې ۔دا هګۍ زرداني په زوره په ژړګُل ښار ته وړلې۔له هغه لوري به یې د خپل دوکان د پاره سودا را غوښته۔

د ژړګُل له ښاره ډېره وېره کېده. ډېر په وېره ښار ته تلو. ژړګُل چي به
د ښار په لوري روان شو. څواره به ودرېدو پر شا به یې را وکتل. یوه
ورځ چي ژړګل ښار ته تلو زردانې ته یې وویل
ژړګُل: "زردانې! ډېر وېرېږم. داسي نهٔ چي ستا له کورنۍ څوک
راباندي پېښ شي."
زردانه: "پېښ دي شي. هغه په دې څهٔ خبر دي چي رڼا له دهٔ سره ده.
هغه رڼا په ښارونو کښي غواړي."
ژړګُل: "ښځې! داسي نهٔ وي د رڼا حال یو چا ور وړی وي."
زردانې خبره ورپرې کړه "رڼا، رڼا، رڼا څهٔ ستا پر تندي لیکلې ده. ځه
لاړ شه یوه بلا دي نهٔ خوري."
زهٔ: "تروري! دا رڼا یو دلته شته؟ ستا پلار که خبر شو له دې کلي رڼا
وړي که څنګه؟"
زردانه ترور: "هو زویه! داسي نهٔ وي تهٔ په کلي کښي دا خبره یو چا
ته وکړې. توره تیاره به راباندي جوړه شي. تهٔ ورشه دا جامې وکاږه.
هغه د جمال خان جامې واغونده. زهٔ به دا ستا جامې و مینځم بل به
دا تنې پر کښېږدم. تا خو پر قمیس تنۍ درولې دي. له دې واره چي
ژړګُل له ښاره راځي تاسو ټولو ته به که خیر وو نوې جامې هم راوړي
زهٔ: "تروري! ستا مور، پلار او ورونه د ښار په تیارو کښي ژوند
کوي که څنګه؟"
زردانه ترور: "هو زویه! پر خولهٔ لاس ونیسه."

چې ژړګل به ښار ته لاړ. کار یې موږ کاوۀ .چرګو ته اوبه، دانې اچول، هګۍ راټول .په هغه شپه که به مور نۀ راپسې راغله ما شپه هم د زردانې ترور په کور کښې کوله.داسي هم نۀ وو چې د زردانې په کور کښې یوا ځې وېره شوه لکه د ژړګل چې کور به وو موږ به ټول په خونه کښې ورسره ویدۀ وو . دۀ به وځنځیر دروازه ته یو غټ تېر هم ودراوو.

زموږ په کلي کښې یوۀ زما مور چې له هر چا سره به پر هر ځای ناسته وه.کلیوالو پروا ځکه نۀ په کوله چې ډمه وه.

د کلي بله ښځه تر کور د باندي له خپل ورور ،تربور ،نژدې قریب سره لا هم نۀ شوه درېدلای.یوه زردانه وه چې لېځې به یې غړلې وې.د کلي له هر ځوان سره به په لاسونو رېږېده.په زوره زوره به یې ورسره خندل.

په کلي کښې داسي خلک هم ډېر وو چې له عزرائیله یې دومره نۀ شوه وېره لکه له زردانې. زردانه په دې مرداره ،رنډۍ وه چې پرده یې نۀ کوله، نۀ یې خوښوله.

زۀ چې ډېر کم وم.کلیوالو به ویل "د ډمې زوی سلطان یې ریباري کوي. "زردانه د کلیوالو په هره خبره خبرېدله پروا یې نۀ په کوله.

زۀ په دې ورته حیران وم چې زموږ د کلي په یوۀ نر کښې دومره غیرت نۀ وو لکه په ښځه زردانه کښې.

په دې بله ورځ ماځیګر چې ژړګل له ښاره راغلی .د کور له سودا سره سره یې زموږ د پاره نوې جامې او نور شیان هم راوړو.په شیانو

کښې د دې تر زویانو (زامنو) زما ونډه ډېره وه. زما جامې او نور شیان یې را کړو چې کور ته یې لېږلم پر تندي یې مچ کړم. له اوښکو ډکې سترګې یې ژر په بل لور واړولې.
زۀ چې کور ته روان شوم لمن مې په شیانو ډکه وه. پر دې مې سوچ کاوۀ "دا زردانه ترور ته څۀ ورپېښه ده چې تا کور ته لېږي سترګې یې له اوښکو ډکې شي." کور ته چې ورغلم. ببخي لمر پر لوېدو وو. مورکۍ: "هله ما ته په دې نوو جامو کښې واګه راواچوه."
مورکۍ: "زویه! اوس واګه ښکاره نشته بل زۀ په کار اړه یم. سهار به وختي که خیر وو سر و مینځې. نوې جوړه به واغوندې."
هغه ماښام دومره رابانده اوږد شو چې څۀ درته ووایم. که د ماشومتوب خوب نۀ وای شاید تر سهاره مي نفس ختلی وای. ویدۀ شوی وم. سهار لمر راختو چې مورکۍ راپورته کړم. له پورته کېدو سره سم راغلم د ننه مي په خونه کښې د جامو د مینځلو صابون ټوټه پیدا کړه. بدنې مي له اوبو ډکه کړه دباندي لاړم. د جامو په صابون مي سر و مینځلو چې راغلم مورکۍ چای راوړلې.
مورکۍ: "تۀ دا چای څېښه. زۀ تر هغه پوري ستا په پرتوګ کښې واګه اچوم."
ما لیده چې مورکۍ د بابا له څېرو، سپینو جامو څېره ویستله. ستن او سپڼسی یې پیدا کړو. هغه څېره یې کت کړه، ټکونه یې تر وکښو. هغه واګه یې په پرتوګ کښې را واچوله. ما د چای له څېښلو پس په ژوند کښې اول وار (ځل) وو چې نوې جامې مي واغوستې. څۀ درته

ووایم د هغې ورځې له خوشالۍ ـ شاید یو چا داسې ورځ او خوشالي په خپل ژوند کښې لیدلې هم وي ـ دا ورځ مې ټوله په کلي کښې تېره کړه ـ یوځاو بل کورته ورتلم ـ په دې ورځ که هر څو د کلي هلکانو حرمونی راته ویل یا یې ویلې وو ما پروا نۀ په کوله ـ
داسې قضا ماپښین به وو چې کورته راغلم ـ مورکۍ چای پخکړې وې ـ دباندې د دېوال سایې ته ناسته وه ـ د چای پیالې ډکې وې ـ دباندې د نجونو په ګڼ شمېر ږغ کښې داسې سندره ویله کېده
"لاډو لاډ نګه څۀ غواړي ـ یو کړدی اوړۀ غواړي ـ په مالګې ښۀ تروۀ غواړي
حوري حوراني ـ پردېسي سلطاني ـ سلطاني زوی دې ژاړي
ایه (دغه) ورا د چا کره ځي ـ ایه ورا د خدای کره ځي "
په دې وخت کښې ګڼ شمېر نجوني زموږ د خونو له شا څه د کور مخ ته را وګرځېدې ـ زما و د مورکۍ له څنګه د اوبو بدنۍ ډکه پروته وه ـ مورکۍ بدنۍ ته لاس کړ چې دوی رارسېدې مورکۍ اوبه پر وغورځولې ـ دوی سره منډې کړې ـ بېرته سره را یو ځای شوې ـ مورکۍ ولاړه شوه ـ
زموږ په کورکښې خو څۀوو نۀ ـ ګوره له خونې یې څۀ ورته راوړو ـ اوس خو ډېر وخت تېر دی هېر مې دي بیا یې نجونو ته وویل "اوس لاډو رابښکاره کړئ ـ " نجونو لاډو ور ښکاره کړه ـ ټولې نجونې سره یو ځای وې ـ په دې نجونو کښې یوه وړه ماشومه چې شین زړوکی پړونی یې پر سر وو ـ دوه ځایه خو بېخي غټ سوري وو باندې ـ د سر

وېښتان يې له لرې تر ښکارېدو ـ سور د غټو سپينو ګلانو قميس، پر هغه هم داسې واړهٔ واړهٔ سوري وو لکه په ډبره چې يې وکوټې ـ په لڅو پښو ـ خدای شته خپله غريبي او نېستي مې هېره شوه ـ

چې نجوني لاړې ما له مورکۍ پوښتنه وکړه

زهٔ: "په کور کښې څهٔ هم وو چې دې نجونو ته دې ور کړل؟ "

مورکۍ: "هو زويه ! يوه ورځ د بازګل ښځې پنځه روپۍ را کړې ـ هغه مې ورکړې ـ "

۳

د ژمي شپه که هر څو اوږده وه خو خوب مي نۀ پوره کېدو. سهار به موركۍ په زور پورته كولم ـ موركۍ په زړۀ ډېره صفاوه. له خدايه ډېره وېرېده. سهار به يې ضرور لمانځۀ ته هغه وخت پورته كولم چي اذان به شروع وو يا به شوی وو. بابا خدای شته په لمانځۀ كښي څه سوست وو. زۀ موركۍ په دې پورته كولم. ماجت ته يې لېږلم چي بابا په لمانځۀ كښي سوست وو.
په دې شپه موركۍ څه اوګاره (ناكرار) وه. ماخوستن يې لا تبه وه. ټوله شپه يې په ټوخي تېره كړه. سهارګاه وه چي موركۍ ډېره ټوخي هلاكه كړه. زۀ هم له موركۍ سره سم راپورته شوم. دې يو ګړی سر په لاسونو كښي ټينګ نيولی وو. اخير يې اوربل كړ. اوبه يې تودې كړې. د اودس اوبه يې راكړې. دې چائينكه پر كښېښوده او زۀ راووتم. تكه توره تياره وه. اسمان له ستورو ډك وو.
اودس مي وكړ. بدنۍ مي دباندي په دروازه كښي كښېښوده. څادر مي پر ځان راتاؤ كړو ماجت ته ورغلم. مولوي صېب سنت كړي وو. تر مهراب دباندي ناست وو.

زۀ پر سنتو ودرېدم .کيلوال يو يو راتلو.چا سنت کړي وو. څوک لا پـر ولاړ وو.مولـوي صـېب ولاړ شـو اقامـت يـې شـروع کړو.جمع ودرېده چـې سـلام و ګرځېدو.خلګـو ژر ژر خپلـه دعـا وکـړه ووتو. څوک د مولوي صېب دعا ته انتظار وو لکه زۀ.
دعا وشوه .کليوال ولاړ شو.ما ځان د مولـوي صـېب پـه خـاطر شـا تـه کړ چې مولوي صېب له مخه شو زۀ ورپسې شوم.تر ماجت را ووتو. هر سړي دا هڅه کوله چې ځان ژر کور ته ورسوي .دلته رڼا سهار وو. د مخامخ کور د خوني وسر تـه مـي کتـل چـي لـوګی را وتـو.نـري يـخ شمال يوې او بلي خواته ځنګاوو. له شـا را پسـې ږغ شـو "سـلطانه وه سلطانه !."
ما مخ ور واړاوو.د نادرخان زوی بازخان وو.روغبړ يې راسره وکړ.
بازخان: "هغه د چا خبره (نۀ وړي نۀ راوړي) سلطانه ! يوه شپه مي دا ستا ياري زردانې ته درسره بوځه.سوال به درته وکړم."
زۀ: "څۀ څۀ؟ "
بازخان: " زردانې ته مي درسره بوځه." واړۀ يې وخندل.
زۀ: "تۀ څۀ وايې؟ زردانه که زما مور نۀ ده خو تـر زرګُلـه مـور رابانـدي ګرانـه ده .بلـه ورځ کـه دې داسې حرکـت وکړ.زردانـه در خبـروم .پـه خدای پر تـوګ پـر سـر در وتـړي. ښۀ سره معلوم يو.ټول کلی د دې يوې زردانې ځواب نۀ لري."
بازخان: "پر ځان يې بده مۀ لګوه .کلی ټول در خبر دی. تر اوسه دې رېباري کولـه .اوس پـه خپلـه ورسره لګيـا يـې .د کلـي نـر او ښـځو

ليدلی يې چې په سپينه ورځ يې په غېږ کښې ټينګ نيولی يې ـ مچې درڅخه اخلي ـ اوس مچه بازي درباندې کوي ـ "
زۀ: "بازخانه ! تۀ غلط يې ـ "
بازخان: "هو زۀ مرداره نۀ پېژنم؟ " ويې خندل ـ
زۀ: "بازخانه ! که ايمان تېرولای شې ـ په خپله ورشه ګنې زۀ د مور رېباري نۀ شم درکولای ـ که هر څو مرداره يا رنډۍ ده ـ "
بازخان: "د ډمې زويه ! دا به تۀ کوې ـ که وخت لږ وو که ډېر ـ "
زۀ: "افسوس پر دې کوم چې د ډمې، حرموني زوی زۀ يم ـ د ډمانو او حراميانو کارونه تاسو دا خاندانه او حلالوني کوی ـ "
بازخان شرک پر مخ يوه څاپېړه راکړه روان شو ـ زما تر سترګو د اور بڅرکي وغورځېدو ـ سترګو مو اوښکې وکړې ـ کورته راغلم بابا هم را پورته شوی وو ـ چای مو سره وڅيښلې ـ دباندې راووتم ـ لرې د کور له شا د (څا)د شمال لور ته د ميراث شوي کاکا کنډوالو ته لاړم ـ په کنډوالو کښې ناست وم ـ د بازخان پر څاپېړه مې سوچ شروع کړ "کله به مې بازخان کله به مې زردانه ملامته کړه ـ بازخان مې په دې ملامتاوۀ چې په حقيقت نۀ دی خبر ـ زردانه په دې چې تۀ ولې له ما څخه په سپينه ورځ مچې اخلې ؟ دا خو يو حقيقت دی چې ټول کليوال شکي دي ـ کليوال څۀ کوې خو زۀ يې شکي کړی وم ـ
اوس لوی سړی يم ـ تۀ مې په غېږ کښې ټينګ ونيسې پر تندي مې مچ کړې ـ نۀ نۀ زردانه چې له ما سره څۀ کوي ـ د بازخان څۀ کار دی ـ اخير مې دا فيصله وکړه چې ورځې به بازخان به پر مخ په څاپېړه

وهې .که يې څۀ ويل کليوالو ته به دا ټوله کيسه کوې بيا که خدای له دۀ شو که له تا."
مخه مي وکړه د بازخان کورته ورغلم.يوۀ ماشوم وويل "د شېرخان کاکا په خونه کښي له ځوانانو سره ناست دی."
د دوی د کور شا ته چي را و ګرځېدم. د شېرخان کاکا د مېلمنو د خوني دروازه خلاصه وه .د خوني په دروازه کښي مي ټوخه وکړه .په بسم الله سره ور دننه شوم. په هغه ژوره خونه چي تقريباً يو ګز په مځکه کښي لاندي وه.تکه توره وړه خونه،اور په نغري کښي بل وو. دوی څلور ورته ناست وو.دوه د شېرخان زويان (زامن) يوې خواته بازخان او بلي خواته ښادک(د شېرخان ورور) .د څپلۍ له کښلو سره سم مي له هغو درو سره په لاس روغبړ وکړ چي تر دۀ ور ورسېدم پر مخ مي داسي شرک ځاپېړه ورکړه چي په ټول عمر به يې نۀ وه خوړلې.ښادک ونيوم.
ښادک: "لېونی يې؟ "
زۀ: "نۀ نۀ تۀ مي ورپرېږده."
بازخان: "ښادکه ! ويې باسه .دا د ډمي په زوی خو د سړي رنګ بد ېږي."
زۀ: "د ډمانو او حراميانو خويونه خو اوس تاسو دا حلالوني او خاندانه کوی."
ښادک زۀ دباندي را ويستم. دی ورغلی زما څپلۍ يې راوړې.ما دباندي څپلۍ په پښو کړې.

ښادک: "سلطانه ! څهٔ کیسه ده؟ "
ما د سهار وختي ټوله کیسه ورته وکړه.
ښادک: "پر خولهٔ لاس ونیسه. زهٔ یې پوهومه بله ورځ به داسي کار نهٔ کوي. "
زهٔ: "بله ورځ یې خولهٔ ورماتوم. نن خو مي د خبرو نهٔ، د څاپیړي بدل ځیني واخیستو. د خبرو پر وخت نهٔ د ښادک نهٔ زما د دوی د کور ولاړو هلکانو ته پام وو. ښادک په خونه دننه شو. زهٔ را روان شوم چي تر شا مي ور وکتل ماشومان مي په نظر راغلو.
په دې خو دا خبره په کلي کښي خوره شوه چي سلطان بازخان پر مخ په څاپېړه وهلی دی. سوکه سوکه تر بابا او مورکۍ هم دا خبره را ورسېده. بابا ډېر پوچ رد راته وویل. بابا خو چي به د بازخان نوم واخیستو ټول بدن به یې په رېږد شو.
بابا: "تا به بازخان څنګه په څاپېړه واهو؟ د دغو زور موږ لرو؟ "
زهٔ: "بابا ! دا یې بیا دا کلی نهٔ بل کلی. دا سرې ډوډۍ او زړې جامې به په یو بل کلي کښي هم پیدا کړو. خاوري دي یې شي انسانیت، پښتنواله او مسلماني. داسي کلی او خلګ بل ځای هم پیدا کېږي چي خیرات وکړي ټولو کورو ته سمي غوښي ورکړي. په تا پسې ماشوم راولېږي وایي "زرګُلي ترور ! مورکۍ ویل را دي شي. دا لری یا سر به یو سي. " ته ور شې د لري لرشن هم په تا توی کړي. کومي ښځې ته چي د سر صفا کېده ګران وي هغه یې وتاته درکړي.

یوه ورځ یې له سمي غوښې برخه درکړې ده؟ خیرات پوخ کړي یوه ورځ یې بابا ور غوښتی دی؟ په هغه بل کلي کښې خیرات وشي. هغو خلګو ته برخې راوړي چې ښه ګزاره یې کېږي. پاځۀ خیرات ته هم له لرې لرې هغه خلک راغواړي چې نوم یې په وځي. په موږ خیرات نشته؟، زکواة نشته؟ . مولوي که هر څو روپۍ لرې دوی زکواة ودۀ ته ورکوي. نۀ مولوي دا وايي چې په ما زکواة نۀ کېږي، نۀ دوی په دې خپل زکواة پسې حال کوي چې زموږ زکواة ختلی دی که نۀ. په هدیره او ښادۍ کښې روپۍ و ملایانو او هغو خلګو ته ورکوي چې نوم یې په وځي . وموږ ته هغه سړې ډوډۍ او پاته سړې غوښې راکوي."

بابا: "هلکه سلطانه! دا خبري خو ستا نۀ دي! !."

مورکۍ: "دا د هغې مرداري زردانې خبري دي. دا یې ټولي له هغې څخه زده کړې دي. هغه خپل حرموني یې هم ټوله ورځ هلکانو ته داسي خبري کوي چې ورته حېران به شې."

بابا: "ښځې! د زردانې دې خبرو ته څۀ پام دی. دا خو د ښځو د عقل خبري نۀ دي."

مورکۍ: "دا د زردانې خبري دي."

دلته و ماته زردانه ترور را په یاد شوه. په دې سوچ کښې ولاړ شوم. "ښۀ چې له دې ځایه لاړ شو. زردانه ترور خو پاتېږي. نۀ نۀ که په هر څۀ بازخان جوړېدو جوړوم به یې. که نۀ جوړېدو ورسره سپینوم به یې."

ځو ورځي بابا او مورکۍ په وېره کښې وو چې نن به بازخان وهلی وي. نن به يې وهلی وي. خدای شته وېره زما هم شوه. د زردانې ترور دا يوې خبري زما تسلي کوله چې دا سي خلک سړی په خپله نۀ په بل سپکوي. دلته به مې له ځان سره وويل "بل که هر ځوک وو. د زردانې ترور له وېري ږغ نۀ شي درته کولای."

۴

زۀ د زردانيِ له کوره بند شوم. په دې کښې مياشتې څۀ کال تېر شو. زردانې به کله يو زوی جمال (جمال الدين) را لېږلی وو. کله به يې بل زوی سدو خان را لېږلی وو چې دۀ ته وو ايه را دې شي. زۀ د زردانې کور ته له وېرې نۀ ورتلم. زردانه و ماته معلومه وه چې لستونې به يې را وغړل بيا يې وچاته اسره نۀ کوله. له هره چا سره يې سپينوله. بازخان څۀ د بازخان پلار نادرخان ته يې لا وار نۀ وو خطا.
بازخان هم پر زردانه نۀ شو ورتللای. زما د څاپېرې غچ يې له ژړګُله کښو. هر ځای چې به يې ژړګُل پيدا کړو تنګاوۀ به يې. د خلګو په مخ کښې به يې د زردانې پېغورونه ور کول. ژړګُل کله کله له کوره راوتو بيا يې له کوره راوتل هم پرېښودو. هر کار يې زويانو (زامنو) جمال او سدو کاوۀ.
يوه ورځ د يو چا په کور کښې ښادي وه. مورکۍ دورې تللې وه. بابا د باندې وتلی وو. زۀ د ماپښين له لمانځۀ راغلم. اور مې بل کړ. چائينکه مې پر کښېښوده. جمال راغلی چای پخې شوې. په دواړو مو سره وڅښلې.

جمال: "سلطانه ! تهٔ مورکۍ غوښتې."
زهٔ: "څهٔ يې کولم؟"
جمال: "څهٔ خبر يم ويل يې که نهٔ راغلې لـه دې واره پـه خپلـه پسـې ورځم."
زهٔ: "بيا هم."
جمال: "نور نهٔ يم خبر خو دا يې راته وويل."
زهٔ: "سمه ده چې له مورکۍ او بابا يو کور ته راشي درځم."
جمـال: "نـهٔ سـلطانه ! تـهٔ دا راتـه ووايـه تـا زمـوږ کـور ولـې پرېښودې؟"
زهٔ: "جماله وروره ! اوس خو شکر دې لوی يم. پـه هر څهٔ پـوهېږم. کله به زهٔ دا سپين سرې مور او سپين ږيرې پلار هوسا کوم؟ تـر څو به مې دا سپين سرې مور د بل په خوشاليو کښې دريا وهي. د بل د کور سړې ډوډۍ او زړې جامې به ما او پلار ته راوړي. ما دا اراده کړې ده زهٔ مزدوري کـوم. خپلـه سپين سرې مـور کـور کښېنوم. بس نوري د بل د کور سړې ډوډۍ او جامې نهٔ په راوړم بل ته داسې وکړه چې پلار دې بل وار ښار ته تلو تهٔ هم ورسره لاړ شه. ښار به ووينې. يو دوه واره چې تهٔ ورسره لاړ شې. په ښار کښې به څهٔ شناخت پيدا کړې. بل وار به زهٔ هم درسره لاړ شم. دورې به يو کار پيدا کړم بل تهٔ هم اوس لوی يې. پلار به له دې سترو خلاص کړې.

یوه بله خبره د خوني هغه دوه ساعت وخت له ما خو پاته شو چي تۀ او سدو يې نۀ پرېږدئ."

جمال: "ورورہ ! په خدای چي ښه صلاح دي راکړه. ترڅو به تا هم مور ساتي مور هم."

زۀ: "جماله وروره ! ستا د مور خو دي پر ډېرو نرانو بلا وګرځي. ستا د مور په سر خو د دې کلي ښۀ مړونه نۀ شي کېدلای."

جمال ولاړ شو د رخصت لاس يې را کاوۀ دا يې راته وويل "وروره ! بېغمه شه. ورور به دي هم داسي کوي لکه تا چي ورته وويل."

جمال روان شو. ما خونه جارو کړه. چائينکه او پيالې مي ومينځلې. راغلم کښېنستم. په دې سوچ کښي ناست وم چي "دې بلا ته اوس ورځې که نۀ. که ور نۀ شې دلته در پسې راځي. که راغله يا ورغلې د نۀ ورتګ وجه به ضرور ورته وايې. پوره کال دي دوکه ورکړې ده."

زۀ لا په دې سوچ کښي وم موركۍ په خونه را ننه شوه. په يوۀ لاس کښي يې دريا په هغه بل کښي د پاته سرو غوښو کاسه. هم يې په هغه بغل کښي سره نغښتې ډوډۍ نيولې وه.

دريا او کاسه يې کښېښودې. ډوډۍ يې په دسترخوان کښي ښوده.

موركۍ: "زويه ! تا ډوډۍ خوړلې ده که نۀ."

زۀ: "هو موري ! هم مي ډوډۍ خوړلې هم مي چای."

مـورکۍ: "زویـه ! کـه دي نـهٔ ده خـوړلې -ډوډۍ او غوښـي مـي راوړې دي- "
زهٔ: "نهٔ موري ! هر څهٔ مي کړي دي -تهٔ ورشه لاس او مخ و مينځه راشه پر دې کالي پرېوځه-لږ ارام به وکړې- "
دې لاس او مخ نهٔ و مينځلو راغله پر هغه بالښت يې سر ولګاوه -
کوم ته چي ما څنګ وهلی وو-دستي داسي ويده شوه لکه يو ستړی ماشوم چي سر تر بالښته وړي بيا ويدهٔ وي-خدای شته ډېر زور يې راکړ-سترګي مي له اوښکو ډکي شوې-
په دې وخت کښي زردانه په دروازه کښي ودريده -ما د لاس په اشاره پوه کړه چي دباندې در وځم-دا نيهامه شوه -زهٔ سوکه ور ووتم-دباندي د ختيځ د دېوال سايې ته سره کښينستو-
زردانه: "ښهٔ تهٔ داراته و وايه ولي نهٔ راځې؟ "
زهٔ: "تهٔ دا زما ستړي مور او پلار نهٔ وينې- "
زردانه: "ښهٔ يې وينم هم په خبره يم- "
زهٔ: "چي وينې يې نو دا خو هوسا کېده غواړي- "
زردانه: "هو خود يې غواړي- "
زهٔ: "نو بيا څهٔ پوښتني کوې؟ "
زردانه: "داسي نهٔ ده ،داسي نهٔ ده ،داسي نهٔ ده - صفا صفا ووايه -کيسه څهٔ ده؟ دا عبث خبري پرېږده- "
زهٔ: "نهٔ دي عبث- "
زردانه: "دي-که مهٔ وايه نهٔ مي درته ويل- "

زۀ: "ښۀ نۀ مي پرېږدې-"
زردانه: "هو هو-"
زۀ: "په دې نۀ درځم-زۀ اوس ځوان يم-تۀ ما په غېږ کښې ټينګ ونيسې او مچې را څخه اخلې-په دې کښې دي کوم چم دی؟"
زردانه: "نۀ داسي نۀ ده -په غېږ کښې خو دي زۀ له هغه وخته ټينګوم، مچې درڅخه اخلم چې تۀ ماشوم وې -دا هم نۀ دی عذر-"
زۀ: "تۀ په دې خبره يې چې دا کليوال پر ما او تا کوم شک کوي-"
زردانه: "تۀ پرېږده دا بربند کليوالان-ټوله شپه په دېوالو اوړي را اوړي -سهار له هم په هغو کورونو کښې عزتمني ښځې غواړي-
دا خو تۀ هم ټول ښۀ پېژنې چې تر ماينې محدوده دي -د وربنداري پړونی تر ماينې ځغلوي-"
ماته عزيز ټېکدار را په ياد شو چې زۀ يې د موټر څنګ ته ولاړوم-د موټر په شا کښې يې بېشمېره غوټې پروتې وې-
زۀ: "عزيز ټېکداره! دا دومره غوټې-"
عزيزټېکدار: "چې شپې يې د بل ماينې نۀ ساتلې د هغه ټېکدار بېخې ماينه......"
زردانه: "پښتانۀ وايي(د ښار دروازې تړل کېږي نۀ د خلکو خولې)-تۀ په دې خبر يې-زۀ چې تا نۀ ووينم بدن مې اور اخلي اور-تۀ په دې څۀ خبر يې چې ما دا دومره وخت په رڼو اوښکو

تېـــر كـــړې دى   ـخـــو زمـــا زړۀ اوس هـــم دا نـــۀ منـــي   ـ
ریښتیا ،ریښتیاراته ووایه ـ"
زۀ: "ښۀ چي نۀ مي پرېږدې بیا به وعده راسره کوې چي ما څۀ
ویل هغسي به کوې هم ـ"
زردانه: "ستا په سر مي دې قسم وي چي څۀ تا ویل هغسي به
کوم ـ"
زۀ: "ښۀ اوس چي زۀ څوک در یادوم هغه څۀ کوې ـپه دې ټول کلي
کښي به وچا ته ږغ نۀ کوې ـیو ما وجمال ته څو خبري کړي دي
هغه به هم هغسي کوي ـ"
د نۀ ورتګ مي د بازخان کیسه له سره تر پایه ورته وکړه ـد
زردانې سترګي له اوښکو ډکي شوې ـوار یې نۀ شو وه ـپر را
وغورځېده ـپه غبږ کښي یې ټینګ ونیوم ـمچي یې را څخه
اخیستې ـزما په زړۀ یو خدای ښۀ خبر وو چي څومره دربې یې
کاوه ـما ویل داسي نۀ مورکۍ یا بابا را باندي راشي ـ
چي زردانه ترور روانه شوه ـد خوني د ختیځ په کونج وګرځېده
ـ د لوېدیځ په کونج ببو جانه انا راجاروته ـ ببو انا بېخي ډېره
سپین سرې ،پر ملا کږه ،تک سپین وښتان یې په سرو نکریځو
سور کړي وو ـ
ببو انا له عمرو په دې کلي کښي د تبابت کار کاوو ـښځو په
خپلو ناروغیو کښي له ببو انا څه مشورې او دواګاني اخیستې
ـببو انا چي تر ما را ورسېده ـ

ببو انا: "هله زویه ! که دي یو غرپ او به راکړې. له تندي مرم. "
زۀ: "څۀ سختره ده کورکښېنه. " پر و مي خندل.
ببو انا: "ستا د پلار رېږه و شکوم. تۀ بیا و ماته شوکړي کوې. "
ما منډه کړه. بدنې مي راواخیسته. دوې سې (هغه ځای چي ګډی پرېږدي)ته ورغلم. بدنې مي له ګوډي را ډکه کړه. د ببو انا شر او شور مورکۍ هم راوېښه کړه.
مورکۍ: "ببو انا ! خدای دي راوله. چیري ورکه یې؟ "
ببو انا: "ستا سو مور په دا در څۀ او څۀ کړم له نمکه او اتامه په چپ. د اوبو غوړپ نۀ درباندي پیدا کېږي. خلګو ته لاري ښیاست. " یو څه پوچ یې لا وماته وویل بیا په خپلو کښي په ګپه شوې.
مورکۍ: "په پلانکۍ دي حال شته. په پلانکۍ دي حال شته ...؟ "
ببو انا: "ښې دي ببخي ښې دي. د بخت راجا لا یو څۀ وخت مخکي یو مانده اولاد پیدا شوی وو. ډاکټرانو ورته ویلي وو. په ښیښه کښي به یې ږدئ. څو روپۍ یې د ورځي او شپې ځیني غوښتې. زۀ چي ورغلم ټول مي له هسپتاله را په مخه کړو چي کور ته مي را وستو. هغه د خپلو اناګانو چل مي ورسره وکړ. کډی مي وکښ، پروړ مي پکښي هوار کړو. پر پراړۀ برسېره مي وړی هواري کړې. لندي مي پر کښېښوده.
مورکۍ: "اوس څنګه دی؟ "

ببو انا: "اوس سم غټ هلک دی ـ د بخت راجا خسرګنۍ ودې
کار ته حېرانه ده ـ وایي زموږ یقیقن نۀ پر راتلو چي داسي هم
کېدای شي ـ "
مورکۍ: "بخت راجا څو زویان او لوڼي لري ـ "
ببو انا: "درې زویان، یوه لور لري ـ لور یې تر ټولو کشره ده ـ د
بخت راجا بیا دا مشر زوی داسي خاوري خوري چي تمامه ورځ
یې لاسونه له لوټو ډک وي ـ "
مورکۍ: "خو ورته ویل به دي چي په سورلاستي (ګړه)
یا (خوږې) ورته دم کړه ـ "
زۀ په دې سوچ کښې شوم چي دا سورلاستی وځۀ ته وايي؟
ببو انا: "ودوی ته نژدې به سورلاستی نۀ وي ـ که به وي ـ "
مورکۍ له ډېره سوچه پس وویل "شته ولي هغه منګل ـ "
زۀ دلته پوه شوم چي سورلاستی قاتل ته وايي ـ

۵

اوس مجبوره وم ـ بله چاره نۀ وه ـ که نۀ ورتلم زردانه راتلـه ـ د بابا او مورکۍ تر مخ يې په غېږ کښې ټينګ نيوم ـ مچې يې راڅخه اخيستې ـ
سهار چې راپورته شوم ـ ماجت ته لاړم ـ لمونځ مې وکړ ـ کورته راغلم ـ ژر ژر مې چاې وڅيښلې ـ مخه مې وکړه د زردانې کورته ورغلم ـ زردانې او ژړګُل دواړو پـروړ راوړی وی ـ پـه صندوخ کښې يې هګۍ په ترتيب ښودې ـ زردانـې چې زۀ وليدم را ولاړه شوه ـ د ژړګُل تر مخ يې پـه غېږ کښـې ټينـګ ونيـوم ـ څو کلکي کلکي مچې يې راڅخه واخيستې ـ
زردانه: "ژړګُله ! تۀ دا هګۍ سمې کړه زۀ سلطان ته چاې راوړم ـ "
ژړګُل: "سمه ده ـ "
زۀ : "ژړګُل کـاکو ! لـه دې واره دې ښـې ډېرې هګۍ برابرې کـړې دي ـ "
ژړګُل: "هو سلطانه ! خو اوس ګرمي ده ـ که په ژمي پـه لس روپـۍ خرڅېدې ـ اوس په پنځۀ خرڅېږي ـ بس ګزاره بـه پـه کوو ـ د بـل روزګار خو زۀ نۀ يم ـ "
زۀ : "تۀ خو هم اوس هګۍ په يوه نيمه ،دوې رانيسې ـ پـه پنځۀ او شپږ خرڅېږي ـ "

ژړګُل: "هو شکر دی."
جمال له دباندي دننه راغلی. ځان يې ښهٔ جوړ کړی وو. سر غوړ، سترګي توري، صفا جامې "اسلام عليکم!."
زهٔ: "وعليکم سلام. جوړ پخير." روغبړ وشو.
زهٔ: "جماله! خير خو دی ځنګ دي ځان جوړ کړی دی. يو چا وادهٔ ته غوښتی يې که ځنګه؟"
جمال: "سلطانه وروره! له بابا سره ښار ته ځم."
زهٔ: "دا خو ډېر ښهٔ کار دی. په ښار کښي به لږ بلد شې. نور څهٔ که دي نهٔ کړو تر لاسه. د خپل کور ناروغه خو به تر هسپتاله پوري وړلای شې. موږ خو ټول کلی لکه ړاندهٔ چي په کور کښي مو ناروغه پيدا شي. مولوي خوار ته ولاړ يو. هلته تهٔ راسره لاړ شه وماته هسپتال نهٔ دی معلوم. که معلوم دی له ډاکټرانو سره په ژبه نهٔ پوهېږم."
زرداني ترور چای راوړې. موږ چای وڅښلې. ژړګُل کاکو او جمال روان شو. ژړګُل کاکو د دړو صندوخ په شا کړ. جمال د هګۍ ټوکرۍ (کارۍ، بچۍ) پسې اخيستې وه. زهٔ، زردانه او سدو په کور کښي پاته شو.
زردانه ترور: "سلطانه! اوس لاړ شه. هر کار چي کوې ماښام ضرور راشه. زهٔ او سدو يوازي يو. وېره مو لا نهٔ شي. د سدو يو اخي دی."
زهٔ: "سمه ده."

کورته راغلم ـ له مورکۍ سره مي د کور کار بېغمه کړ. لاړم يو ځوړی بوټي مي راوړو. ماپښين شو. په کلي کښي د ځوانانو غېږ وه. تر ماځيګره وغېږ ته ناست وم ـ ماښام شو. له لمانځۀ پس د زرداني ترور کورته وراغلم ـ دباندي يې د خونو تر مخ کالی هوار کړي وو ـ ډوډۍ تياره وه ـ د ډوډۍ له خوړلو پس زردانه په کار اړه وه بيا يې لمونځ وکړ. زموږ د درو سره بشترې يې پر يو ځای په خونه کښي هوارې کړې وې ـ دې ته خو مي له شرمه رېغ نۀ شو کولای ـ د ميان پر بشتره په خپله زردانه ترور پرېوته. زۀ او سدو هم په کيسيو سره سترې شو. سدو ولاړ شو پر خپله بشتره واوښتو.

ما لمونځ وکړ. راغلم چي راغلم پر بشتره پرېوتم. زرداني سر را پورته کړ. د تېلو وړوکی څراغ يې پوهه کړ. زۀ د زرداني له ښي لوره پر بشتره پروت وم ـ په زړۀ مي يو خدای ښۀ خبر وو. هم په دې وېره کښي ويدۀ شوی وم ـ يو وخت چي راويښ شوم ـ زرداني لاس را باندي اچولی وو. زۀ په خولو داسي خيښت وم لکه يو سړی چي له جامو سره په والۀ کښي ډوب کړې بيا يې راوخېژوې.

وېري اخيستی وم. په خولو کښي غرق وم ـ خوب مي وتښتېدو. ويښ پروت وم ـ يو حرکت مي نۀ کاوو. يو وخت زردانه ترور پر هغه بل اړخ واوښته. له ما څخه لږ وښکېده ـ ما داسي محسوسه کړه چي سدو ته يې ځان ور نژدې کړ. لاس يې پر واچاوو.

په دې وېره وېره کښې ویدهٔ شوی وم. یو وخت چې زردانې ترور لاس راباندې واچاوو بیارا ویښ شوم. په ځان کښې مې پټ پټ توکل چې ولې راتلې. بېرته به هغه د ماپښین د دېوال خبرې را په یاد شوې چې زردانې ترور ویل "که نهٔ راغلې زهٔ درځم "زهٔ په دې سوچ کښې وم چې مولوي صېب اذان شروع کړ.
ما د زردانې ترور لاس سوکه له ځانه واړاوو. راپورته شوم. زردانه ترور ګوره ویښهٔ وه که راویښهٔ شوه. دا هم راپورته شوه. څراغ یې بل کړ. ماته یې د اودس اوبه راکړې چې زهٔ تر خونه راوتم. د زردانې ترور له شا ږغ شو "سلطانه! ماجت ته لاړ شه. داسې نهٔ وي بیا چای ته نهٔ شې را."
زهٔ: "تروري! راځم."
دباندې مې اودس وکړ. راغلم سنت مې دلې وکړ بیا ماجت ته لاړم. دا ورځ د جمعې مبارکې وه. مولوي صېب نصیحت شروع کړ.
مولوي صېب: "کلیوالو!! نن به د اسلام پر پنځو بنیادو خبري نهٔ کوو. پر دې په څو څو واره ږغېدلي یو. فرض، فرض دي. تاسو څهٔ ستاسو ماشومانو ته مې هم ښودلي دي. نن به له دې دوو یوه کوو یا به تاسو سر خلاصوئ یا به زهٔ کډه کوم. تاسو به بل ملا پیدا کړی. زهٔ به یو بل ځای خپله روزي پیدا کړم.
په تاسو کښې دا دوه خویونه دي. یو دا چې هر یو دا هڅه کوی که مې د چا د مځکې بوټه لاندې کړه. بوټه څهٔ داسې خلګ لا ما

په تاسو کښې ليدلي دي چې يوه بېلچه خاوره د بل له مځکې خپله ته را واړوي.
دويمه دا چې د انسان زړهٔ ازارول داسې دي لکه اوي(71) واره چې کعبه ونړوې. دا خبره په غور واورئ. د انسان زړهٔ، د انسان زړهٔ. د انسان زړهٔ."
لهٔ دې خبرې سره يې سترګې له اوښکو ډکې شوې. دا يې غوښت چې کليوال په دې نهٔ شي پوه چې مولوي وژړل. د دواړو سترګو تر منځ يې د پوزې دا نرم ځاى په ګوتو کښې ونيوو. يو څهٔ وخت چپ ناست وو بيا يې لاس را لرې کړو سترګې يې رڼې کړې "شته په تاسو کښې داسې سړى چې دا لوړه (قسم) وکړي چې په يوه ورځ کښې يې درې څلور کسه نهٔ وي ظهير کړي."
په اخير کښې يې لاس پورته کړ. دعا يې شروع کړه. لمر ښهٔ پورته راغلى وو چې له ماجته راووتو. د زردانې کورته راغلم. زردانې ترور او سدو چاى څښلې وې.
زردانه ترور: "سلطانه! څهٔ شوې چې ورک شوې. ما خو ويل کورته تللى دى."
زهٔ: "نن جمعه مبارکه وه. مولوي صيب نصيحت کاوو."
زردانه ترور: "ښهٔ." ولاړه شوه چاى يې تودې کړې رايې وړې. ما چاى په تازيله څښلې.
زردانه: "چاى په سوکه وڅښه. څهٔ تازيله دې ده."
زهٔ: "ځم له قمرالدين سره مې د مزدورۍ قول کړى دى."

زردانه ترور: "خود لاړ شه مابنام چي راشې .جمال او پلار کوره راشي که نهٔ."
زهٔ: "سمه ده."
را روان شوم. تر غرمې مې د قمرالدین د کور خونه لوڅه کړه. غرمه مو ډوډۍ خوړلو ته لاس مینځلو. ډېرې بدې تناکي یې کړې وې. د ډوډۍ د خوړلو پر وخت د قمردالدین زما ولاس ته پام شو.
قمرالدین: "سلطانه ! کار کوه .دا لاسونه به دي پاخهٔ شي .تر اخیره خو به د زردانې یاري، د زرګُلې سرې ډوډۍ او زړې جامې نهٔ وي. په کار کولو سړی نهٔ کم اصلېږي."
د قمرالدین خبرو ډېر بد اثر راباندي وکړو. د لاسو خوږ مې له خوا خاطرو ووتو بیا قمردالدین خاوره په بېلچه ماتوله .ما اوبه ورته راوړې .تر مائیګره مو د خوني شاوخوا خاوري خیشتې کړې . مائیګر مې قمرالدین ته وویل "زما مزدوري راکړه .زهٔ سبا نهٔ راځم. د کار د پاره بل سړی پیدا کړه."
قمرالدین: "هو خود یې درکوم. سبا دا ختې پورته کول غواړي. که تا نهٔ وای ویلي ما درته ویل. نن خو هم په در کنبېوتی وم. پر نیمه ورځ مې نهٔ شوې شړلای."
چي قمرالدین روپۍ را کولې ژړګُل وجمال مې لیدو چي له ښاره د کور په لور راروان وو. دا تسلي مې هم وشوه کورته لاړم. مابنام مورکۍ دباندي کالی هوار کړی وو. ماجت ته نهٔ لاړم

لمونځ مي پر هغه کالي وکړ. مورکۍ ته مي ورږغ کړ "ډوډۍ راوړه داسي خوب راځي. "
مورکۍ: "خود يې در وړم ستړی به يې .ډوډۍ وخوره ويدۀ شه . زۀ او بابا يې وروسته خورو. "
مورکۍ شلومبې او ډوډۍ راوړې .ژر ژر مي يو څو ګولې وکړې .ډوډۍ مي واړوله .بالښت مي سم کړ .د تېري شپې ګرمي را په زړۀ شوه چي زردانې په تکه سره ګرمي کښې دننه ويدۀ کړم. څۀ مطلب به يې وو چي يو وار يې په دومره ګرمي کښې دننه ويدۀ کړې بيا به يې لاس لا هم درباندې واچاوو. په دې کښې يې څۀ مقصد وو. که دې دا چمونه نۀ کولای . خلګو په خدای که دا تهمت درباندې ويلی وای . په دې سوچ کښې ويدۀ شوی وم . د شپې يو وار را ويښ شوم . ولاړ شوم .د ماخوستن لمونځ را ياد شو. په وس مي نۀ وو. بېرته راغلم پرېوتم بيا په ځان نۀ يم خبر شوی.

۶

هغه وخت را ویښ شوم چي جمال راغلی ناري یې کړې - زۀ چي راپورته شوم - لمر ښۀ لوړ راغلی وو- زۀ او جمال دننه لاړو- جمال کښېنستو- مورکۍ چای پر کښېښودې . ما او به واخیستې د باندي مي مخ ومینځلو - راغلم مورکۍ چای راوړې - مور ته یې پیالې را ډکي کړې -

مورکۍ: "سلطانه زویه ! داسي خوب - د ماخوستن او سهار لمنځونه دې دواړه قضا کړو- د سهار لمانځۀ ته مي پورته کولای نۀ شوې- تا خو یو لمونځ هم نۀ قضا کاوو- له برایه دي دوه لمنځونه قضا کړو- "

زۀ: "هو موري ! نور څۀ کولای شم- له خدایه به معفي غواړم- قضایي به یې را وګرځوم- "

مورکۍ: "تۀ او جمال خپله ګپه وکړئ- زۀ ډوډۍ پخوم بیا ګرمي کېږي- "

مورکۍ ولاړه شوه- زۀ پر بالښت پرېوتم پښې مي وغځولې-

زۀ: "یاره جماله ! بدن مي داسي ټوک ټوک دی . په خدای که یو حرکت کوي- زۀ به پښې درته وغځوم- "

جمال وخندل- خالي پیالې او چائینکه یې اړول-

جمال: "د پښو د غځولو اجازه به دي اول غوښته. ریښتیا په ځان حال نهٔ لرې چې د پښو له غځولو پس اجازه غواړې."
زهٔ: "ښهٔ تهٔ حال راکړه. ښار ته لاړې څنګه وو؟ خوند یې کاوو؟"
جمال: "خوند څهٔ خوندونه. یو ښاهسته هسک کورونه، تر ورځ یې د شپې ډېر خوند وو. یو رڼاګانې، ښاهسته خلګ. نر او ښځې ګډ ګرځېدو. دا مخپټې چا پېژندلې هم نهٔ. ښځې د ورځې څهٔ د شپې یو ائې ګرځېدې. سوداګانې یې کولې یاره ناشوده (ناشونې) خو بله وه ښځو موټر چلول. یو ځالاکه ماشومان، په منډه تر سړک یوې او بلې خواته اوښتو را اوښتو. په موټرونو کښې یې چورت نهٔ واهو."
زهٔ: "ښهٔ بیا خو زړګُل کاکو ډېر ګرځولی یې."
جمال: "نهٔ منا د هغه سړي زوی وګرځولم. د هګیو دکان چې یې دی. بابا خو چې ښار ته لاړ شي د هغه سړي له دوکانه دباندي نهٔ وځي. تر ماښامه په دوکان کښې وي. ماښام له هغه سړي سره کور ته لاړ شي. سهار چې را وځي وختي سودا واخلي کورته راځي. له دې واره یې یوه بله ناشونې وکړه. د یو څو کسانو ګنې (ځهرې) یې راوښودې. که چیرې دا سې خلګ درباندې پېښ شو دا پوښتنه یې در څخه وکړه چې د چا زوی یې؟ـ زما نوم بدل ور اخله. پېژني دي ستا ګنه (ځهره) بېخي ډېره مورته ورته ده."
زهٔ: "څهٔ مطلب؟"

جمال: "نهٔ پوهېږم. ګنه مې مورته ورته ده. نوم به د دهٔ بدل ور اخلم."
زهٔ: "دا چې پټ پټ کېږي له کوره نه را وځي. زردانه ترور يې له کوره په زوره راباسي. ښار ته چې لاړ شي په منډه کورته راځي. ضرور يو چل شته."
جمال: "برايه چې کورته راغلو. دی او مورکۍ مې ډېر پر دې خبره ستړي کړو. ترا خيره يوهٔ هم دا نهٔ وويل چې دا سې کيسه ده. نهٔ سلطانه ! ! زهٔ په دې کښې ورک يم. هر بدکار که کړی وي خو بابا کړی دی. دا مورکۍ يې ولې له ځانه سره وتړله."
زهٔ: "خير دا به معلوم کړو چې ژړګُل کاکو څهٔ کړې دي. تهٔ دا راته ووايه. په ښار کښې ښهٔ وګرځېدې."
جمال: "هو ماخوستن مو ببخي ناوخته ډوډۍ وخوړه. د ډوډۍ له خوړلو پس خيرجان کاکا (د هګيو دوکاندار) خپل زوی علي جان ته وويل "زويه ! دا د ژړګُل زوی سرکس ته بوځه." علي جان موټرسائيکل را ويستو. زهٔ له شا ورسره کښېنستم. د شپې يې د ښار په دې ګنه ګوڼه کښې سم کړ. زما پر موټرسائيکل اول وار وو چې سپور شوم لاس مې ټينګ په علي جان پوري نيولې وو. له وېري رېږدېدم.
علي جان راته وويل "ياره جماله ! ځوان سړی يې ستا پر موټرسائيکل ويره شي. ببغمه کښېنه. تهٔ هغه د خلګو ښځو ته خو وګوره. پر موټرسائيکل څنګه ناستې دي."

دلته مي پر موټرسائیکلو سپرو ښځو ته پام شو۔ښځې به له شا ناستي وې۔دواړې پښې به يې يوه پر بله اړولې وې۔ ماشوم به يې لا هم په غېږ کښي وو۔دلته علي جان موټرسائیکل دومره تېز چلاوو۔زما دومره وېره شوه چې ورته و مي ويل "دا موټرسائیکل سوکه چلوه۔داسي نۀ چې خوږ مو کړي۔"
علي جان وخندل "جماله ! وېرېږه مۀ ۔نن يې لا ستا په خاطر سوکه چلوم ۔" يو ځای يې له ډېرو بائيسکلونو ،موټرسائیکلونو او موټرونو سره موټرسائیکل ودرا وو۔يو سړی راغلی ۔پر موټرسائیکل يې سپين نمبر وليکل ۔دۀ ته يې يو ګردی شی ور کړ۔دۀ په جېب کښي واچاوو۔
پر مخ روان شو۔يو ځای يې روپۍ ورکړې دوه واړه ټيکټونه يې را واخيستو بل ځای يې په دروازه کښي ولاړو پوليسو ته ونيول ۔ هغو سوري کړو۔ بېرته يې دۀ ته ور کړو۔دننه يې پرېښودو۔دننه چې ورغلم مسلمانه ! ! يو خلګ وو۔نر او ښځې ګډ۔زاړۀ،ځوانان او هلکان،زړې ،پخې او پېغلې،وړې دومره ډېر وو چې شمار يې نۀ کېدو۔
يو ځای بيا علي جان دوه ټيکټه په روپو را واخيستو۔د يو ډېر هسک ځا ته په زينو وختو چې په دړو جوړ وو۔د هغه پر غاړه واړه ولاړ وو۔په ځا کښي سندري ږغېدې ۔دوې ښځې په کښي ګرځېدې۔دوو کسانو يوۀ بل ته ويل "ياره دا ښځې نۀ دي۔دا کدړاګان دي۔" ما علي جان ته وويل "دا کدړا څۀ بلا ده؟"

علي جان راته وویل "نربنځېان ـ" ما ورته وویل "علي جانه وروره ! اوس هم نۀ شوم پوه ـ"
علي جان ډېر په قهر راته وکتل "تا ولاکه زما پلار هم پوه کړي ـ «شي مېل» اوس پوه شوې که نۀ ـ"
ما وخندل چي ومي خندل "خو دغسي ووایه ـ "علي جان دا سي حېران غوندي را وکتل "تۀ په انګلسي پوهېږې؟ " ما ورته وویل "هو ـ"
علي جان راته وویل "په دې خپله مورنۍ ژبه ولي نۀ پوهېږې؟ "ما ورته وویل "مورنۍ ژبه مي زده ده ،نۀ په لوست او لیک بل نۀ هغه لفظونه چي ډېر په احتیاط پټ په کار کېږي ـ "
علي جان وویل "څنګه څنګه نۀ شوم پوه؟ "
زما په دې کښي سودا اړه شوه چي هغه نربنځېان څۀ شی دي ـ چیري او څنګه ژوند کوي ـزموږ د خاورو په خړو کلیو او کوڅو کښي چي پیدا کیږي؟
هغه دوه زاړۀ موټرسائیکلان ولاړ وو ـ یو وخت دوه کسه دننه څا ته راغلو ـ موټرسائیکلونه یې ستارټ کړو ـ په څا کښي یې دومره تېز چلول په خدای که علي جان پر مځکه چلولی دی ـ سوکه سوکه په څرخ کښي د څا غاړي ته را ورسېدو ـ شا و خوا د څا پر غاړه ګرځېدو ـ خلګو روپۍ ورته نیولې ـ په یوۀ لاس یې روپۍ ټولولې په بل یې موټرسائیکل نیولی وو ـ خوند خو یې ډېر وکړو ـ یو چي څا د دړي نۀ وای ـ ښوربېدو زما وبره کېده ـ

بل ځای یې بیا په وړو موټرونو کښې سپور کړم. وماته ځان داسې ښکارېدو لکه د ماشومانو کار چې کوم. ټول په ډېره خلګ په کښې سپارۀ وو. هغه واړۀ موټران مو سره جنګول.
دوه ځایه څرخونه وو. یو پورته کښته ګرځېدو بل شا و خوا. علي جان ویل "په دې کښې دي بیا سر ګرځي." نور حیوانان، مرغان مو هم ولیدل ناوخته را ووتو. سړي ته یې هغه د دۀ راکړی شی څو روپۍ ور کړې. موټرسائیکل یې را روان کړ. کورته راغلو ویدۀ شو. سهار چې را پورته شو. چای مو وڅیښلې. د علی جان پلار بابا ته وویل "شکر دی اوس دي دا زوی ځوان دی. په دې مي بېخي زړۀ ښۀ شو چې تعلیم یافته دی. دا ښۀ دی چې په کلي کښې مو سکول شته. ډېر بختور خلګ یاست. زموږ د قام خو دا بد بختي په برخه ده. یو ځای ملایان ورته ولاړ دي سکولونه نۀ پرېږدي بل ځای بیا استاذان نۀ ورځي. ټول پر کورونو ناست دي حرامي تنخواګاني خوري.
یوه ورځ د یو استاذ مور مړه وه. زۀ هدیرې ته ورغلی وم. په مور پسې یې له هغو مردارو روپو اسخات ګرځاوو. زۀ په کښې ناست وم. دا ملنډي مو په له ووهلې. د سمال به مو راونیوو زما قبول دی بېرته به مو ولاړ سړي ته ور کړ. ما در بخښلې دي.
زۀ په دې سوچ کښې ورک وم "تۀ دا ملایان ګوره. په دې ورځ هم خلګو ته سر نۀ ور خلاصوي. که نن یو ملا د دې سړي دا روپۍ وغورځووي چې په دې اسخات، زکواة او خیرات نۀ شته نۀ

کېږي بيا به وګورو چي خلک داسي کوي او که نۀ.د خلکو د ماشومانو ژوند ور بربادوي او که نۀ.
د دې خلکو ايمان وماته معلوم دی .دوو شيانو ته ببخي ژر وار خطا کېږي.يو داسي بدرنګي بل د خان نوم ته.
زۀ د غټو خلکو هديروته هم ورځم.د ثواب په نيت نۀ له شرمه. سبا په مخه سره ورځو.زۀ د هغو په هديرو کښي هم دا خلک وينم په مړي پسې روپۍ ډېري وېشي .زۀ هلته هم دا سوچ کوم "تۀ دې خلکو ته وګوره.ټول عمر يې د خلکو حق خوړلی دی .د خلکو جائيدادونه يې لاندي کړي دي .پر خلکو يې ظلمونه کړي دي .نن د هغو خلکو حق را اخلي بېرته يې و هغو خلکو ته په اسخات او خيرات کښي ورکوي .دلته هم د مولوي صېب ايمان..." ملايان صاحبانو ته څۀ ډېري ورکوي.
دا خبري مي په دې درته وکړې . تعليم يافته خلک نور که نۀ وي په دې ښۀ پوهېږي چي حراميان څوک دي؟ حراميتوب څوک کوي؟ "باباواړه وخندل.زۀ پوه شوم چي بابا ته ستا دا خبره ور په ياد شوه چي (حرامي او د ډمي زوی زۀ يم .د ډمانو او حراميانو خويونه تاسو دا خاندانه او حلالوني کوی)ـ کاکا خپله خبره جاري وساتله.
"ژړګله! بايد پر دې لوستو او تعليم يافته خلکو ونۀ خاندو.د دوی پر حال بايد افسوس وکړو."

زۀ پوه شوم چې د کاکا ذهن د انصاف کچاریو ته لاړ. د بابا خندا بې ځایه ورته ښکاره شوه. د دۀ دا خیال نۀوو چې بابا پر دې وخندل چې زموږ په کلي کښې سکول نشته. د ملا سبق یې ویلی دی.

۷

کلونه پس مورکۍ دباندي په هغه نغري کښي چای پر يښې وې چي چارپېره يې دوه ګزه دېوال پر راګرځولی وو۔ نور يې سر د سالي غوندي په بوټو پوښلی وو۔ سهار وختي او ماځيګر ښه ګزاره په کښي کېدله۔ غرمه او ماپښين ډېره تکليفجنه وه۔ اوس بوټي ډېرو بادونو او بارانو له ځانه سره وړي وو۔ پر سر يې اوس لوی لوی سوري وو۔ په دې تک سرۀ لمر به د نغري وځنګ ته مورکۍ ناسته وه۔

زۀ د لمانځۀ پر ځای ناست وم۔ دعا مي کړې وه۔ پخپله وړه خونه کښي مي شا و خوا کتل۔ چت څۀ د ېوالونه يې لا په لوګي تور وو۔ د شمال لور ته يوه وړه دړه پر د ېوال ټک وهلې وه۔ يوه زړه کاسه، درې زاړۀ غابونه پر پراتۀ وو۔ يو د غوړو دونيم سېره ژېړ ټيم (ډوبی) پر پروت وو۔ د خورما درخته پر جوړه وه چي مور به بوره که به بوره نه وه ګړه مو په کښي ښودله

د ختيځ لور ته يو لوړ ځای چي مور يې سر په لرګيو پوښلی وو۔ برسېره مو دوې زړې بشترې ټولي پر ښودې چي هر

تلتک(بړستن) ،هره نالي ته مورکۍ رنګ په رنګ پيني يښي وي .لاندي يو سپين غټ صندوخ چي مورکۍ به زموږ مينځلي جامي پکښي ښودي.

د سهېل له لور بي وتړلو شوو بشترو ته نژدي دروازه وه .لږ را دي خواته يو غټ سوری چي د کړکۍ کار موځيني اخيستو. په ګرمي کښي به خلاص وو. په ژمي کښي به نيم په خټو بند وو. نيم به مو په ګدړو بنداوو.

د لوېديځ لور ته په ميان کښي نغری، په چت کښي پر هغه برابر دودکښ (د لوګي د پاره سوری) ،يو جار (د بوټو ځای)جوړ وو. په ژمي به د نغري له يوې غاړي (لوري)مورکۍ له هغې بلي غاړي بابا کښېنستو.داسي نۀ چي يو زموږ کور داسي وو. تقريباً د ټول کلي که يوه خونه وه که دوې، ټولي داسي وې.

په ټول کلي کښي دوه صفا ښاهسته کورونه وو لکه د نادرخان او ملک منګل .د دغو کور ته رنګارنګ مېلمانۀ هم راتلو.ودې ته مي فکر هغه د جمال د ښار خبرو واړاوو.

دا ښۀ شو چي مورکۍ دننه راغله .چائينکه او پيالې يې کښېښودې. پيالې يې ډکي کړې ولاړه شوه. د دړې له سره يې هغه د بورې ټيم (ډوبی) راخيستو.ما مصله را ټوله کړه.راغلم د مورکۍ له څنګه کښېنستم.پياله مي راپورته کړه.

مورکۍ: "زویه ! دا روزانې پرېږده. دا ستا په وس نۀ کېږي. له خدایه به بله روزي غواړو. د غم روپۍ را وګټې خو نیم نۀ شوې پاته."
زۀ: "موري ! دا یو څو ورځې دي ورسره اموخته به شم. تر ما واړۀ هلکان د بل مزدورۍ کوي. ټوله ورځ بېلچې وهي."
مورکۍ: "هغه له وړوکوالي په بېلچو وهلو اموخته دي."
زۀ: "زۀ به هم ځان په اموخته کوم. مورې ته یې څوک تیاره راوړي."
زما و د مورکۍ تر میان لا دا خبري روانې وې چي چای خلاصي شوې. مورکۍ په خوا بدي ولاړه شوه. چائینکه او پیالې یې ټولي کړې. ما د ېوال ته شا ووهله. د ښار سوچ مي پر سپور کړو. بېرته را غبرګ شوم دې خپلو ناپوهانو خلګو او خړو کورونو، سپېرو دښتو، خړو پوټیانو او ښګو ته.
زړۀ به مي د شا له پښتۍ وښتو "نۀ نۀ ځم نۀ ځم. دا خپل خلګ او خړ کورونه د دې خپلو دښتو سپېرې دوړي. پر دې سرکسونو او پارکونو نۀ ور کوم." ګوره په دې کښې څو مره وخت تېر شوی وي. په دروازه کښې د خاټو (غاټو) کاکو زوی ودرېدو.
هلک: "سلطانه ! بابا ویل مابښام دې ډوډۍ ته راشي."
زۀ: "خیرات مو کړی وو؟"
هلک: "نۀ مېلمانۀ دي."
زۀ: "مېلمانۀ څوک دي؟"

هلک کیسه راته وکړه چي هلک روان شو۔ ماته دا سوچ را ولوېدو چي "دا څنګه ډوډۍ ده چي ته یې هم غوښتی یې ۔ په داسي ډوډۍ کښي خو بابا هم تر ننه چا نۀ دی غوښتی۔ تۀ یې څنګه وغوښتې؟ "
تر ماښامه مي دا خبره له ذهنه نۀ ووته ۔ماښام داسي وخت ور روان شوم چي شه ترغوني وه ۔د اسرې (لنډي برات)د څلورمي ورځې میاشت تر رنړه سترګه(ځلان سوری) لاندي تر غرۀ ښه لوړه ولاړه وه۔ تر میاشت لاندي بیا د غرۀ تر سره د اسمان کیناره داسي تکه توره وه چي سړي نۀ ده اوورو ګمان پر کولای شو ،نۀ د ګرځ چي ور ورسېدم ۔دوی دباندي کالی هوار کړی وو۔ چارپېره پنځۀ شپږ بالښته پراتۀ وو۔ نور یې تلتکان کت کړي وو۔ د بالښتونو پر ځای یې یښي وو۔
له سلامه پس مي ځپلی د هوار شوي کالي څنګ ته کښې چي خاتول کاکو او زویان ټول مخته راغلو۔روغبړ یې راسره وکړو کښېنستم ۔زما له کښېنستو سره سم د دوی رېغ شو ۔موږ بېرته ولاړ شو د کالي څنډې ته ورغلو۔
سیدګل کاکو له درو زویانو سره را ورسېدو۔ له سلامه پس روغبړ وشو چي دوی کښېنستو۔ خاتول کاکو زوی ته وویل "ورشه اوبه راوړه ۔" هغه اوبه راوړې۔ سیدګل کاکو ته یې ونیوې۔

سید ګل کاکو: "خاټوله ! مور شو میا (ناوه) نیولې ده .تر هغه مور ستا په شي ښکه نهٔ کوو تر څو چي دي بخښلي نهٔ یو."
خاټول کاکو: "سید ګله ! خدای به ټولي خیر کړي .تهٔ دا او به وڅیښه."
سید ګل کاکا: "خاټوله ! په اخلاص درته راغلی یم .نن زما غاړي ستا چاړه ده .نن مي د هر څهٔ اختیار ستا دی .ما تهٔ شین زړی کړی، ستړی کړی یې .ناحقه مي پر خلګو ګرځولی یې."
خاټول کاکو: "سید ګله ! ما هم داسي په اخلاص بخښلی یې لکه تهٔ چي راغلی یې. زما ستا له اوو مه سپینسي قسم دی." سید ګل کاکو هڅه وکړه چي ور ولاړ شي.
خاټول کاکو: "سید ګله ! له دې ګایه (خبري) مي قسم دی. تر هغه چي او به دي نهٔ وي څښلې."
سید ګل کاکو او به ښودې. خاټول کاکو یې په ناستي په غاړه کښي لاس ور واچول. یوار بیا ټولو په غېږ روغېړ وکړو.
ډوډۍ راغله .ښه ښوروا او توري، سپیني غوښي وې .ښهٔ تر بسو مو وخوړه .د سترخوان ټول شو. خاټول کاکو خپل زوی ته وویل ورشه ترخې چای پخې کړه.
سید ګل کاکو: "سلطانه زویه ! ډېر خوشاله شوم .چي خاټول ډوډۍ ته راغوښتی یې بل دي په ډېر کم عمر کي د یو ډېر لوي سړي کار کړی وو."
زهٔ پوه شوم چي په دې یې ډوډۍ ته راغوښتی یې.

زۀ: "سيد ګل کاکو ! کوم کار؟"
سيد ګل کاکو: "هغه بازخان چي دي په ځاپېړه وهلی وو."
زۀ: "سيد ګل کاکو ! مجبوره يې کړم." ټوله کيسه مي ورته وکړه
سيد ګل کاکو: "زويه ! دا نوی نسل تر موږ ښۀ دی .د خبري څۀ د ځاپېړي ځواب نۀ ور پرېږدي .موږ لېوني يو چي پر ځوانانو لګېږو."
خاټول کاکو ته يې مخ ور واړاوو "خاټوله ! په ما و تا خو يې دري مياشتي ملنډي ووهلې .په دې هلکانو يې پخدای که دري ورځي ووهي."
زۀ: "سيد ګل کاکو ! هغه څنګه؟"
سيد ګل کاکو: "زويه ! په دې خو خبر يې چي زما او د خاټول پر لښتي سره داوه وه."
زۀ : "هو خود خبر يم.تۀ په خاټول کاکو ملامت هم وې."
سيد ګل کاکو: "هو زويه ! په پوهېدم .خبره مي تر خولۀ وتلې وه بيا مي دا تربورګلوي و سترګو ته ولاړه وه."
زۀ: "سيد ګل کاکو ! هغه ورځ چي مولوي صېب نصيحت کاوو.
زۀ پوهېدم چي تا يادوي چي تر ماجت را ووتو.يوار مي لا دا خيال شو چي سيد ګل کاکو ته ووايه پر تربورو باچاهي مۀ کوه.
په تربورو باچاهي وکړه بيا له دې خپله کم عمر او ستا له سپيني ږيري شرمېدم .اوس دا راته ووايه ولي پښېمانه شوې .بې دريمه د خاټول کاکو کورته راغلې؟.

سید ګل کاکو: "زویه ! کیسه خو ډېره اوږده ده .لنډه به یې درته وکړم.ما چې په خاټول دعوه وکړه .خاټول په خان ننوتو.خان زۀ ور وغوښتم .موږ دواړو خپلې ورشې ورته وکړې .خان وویل "سمه ده بله ورځ به دواړه خپل ګواهان راولئ ." زما ګواهان خو نۀوو .خاټول هغې ورځې ته خپل ګواهان راوستو. په هغه ورځ خان نۀوو بلې خواته تللی وو.هم داسې په دې کښې درې میاشتې تېرې شوې .کله به خان نۀوو ، کله په موږ کښې یو مانده ، کله موږ دواړه راغلي خان به نۀوو.

یوه ورځ مو خان پیدا کړی .دواړو ورته وویل "دا زموږ فیصله را وکړه.اوس خو دې کولمې راکښې پرې کړې."

خان یوه ورقه راکړه .دا هغه پلانې سړي ته ور وړئ .هغه به ستاسو خلاصه در وکړي." موږ هغه ورقه راواخیسته هغه سړي ته راغلو چې یو عام کاروبار یې د کرایې په دوکان کښې کاوو. دۀ په دوکان کښې د بوال ته شا وهلې وه . موږ هغه د خان ورقه ورته ونیوه .دې هغسې د بوال ته پروت وو.یو بل ځوان چې په دوکان کښې ورسره ناست وو هغه ته یې وویل "تۀ هغه کتابچه راواخله ویې ګوره.زۀ په کومه ورځ خلاص یم."

چې دا خبره یې وکړه .ما بېرته هغه ورقه ځینې راونیوه .خاټول ته مې وویل "راځه ." چې را ووتو. ځو ښکنځل مې ځان ته وکړو ، ځو خاټول ته. له هغه پس مې ورته وویل "ماښام ډوډۍ وکړه.زۀ له زویانو سره کورته درځم."

په موږ سپین ږیرو کښي که دا ستاسو عقل وای. ولي به مو دومره ځله خوارول. "
په دې وخت کښي د ختیځ له لوري توره وریځ راروانه وه. تنا او برېښنا نۀ سره پرېکېده.
د چای له ځیښلو سره سم د خاټول کاکو له کوره را رخصت شو چي زۀ کور ته راورسېدم. د باران څاڅکي هم شروع شو. کالي دباندي هوار وو. ما خپل کالی له واره سره ونغښت دننه مي یو وړو. مورکۍ خپل او د بابا کالی دننه راوړو. یوه د اوبو بدنۍ دباندي پاته وه. زۀ په هغه زورور باران کښي ور ووتم. بدنۍ مي رادننه کړه. یو ځای باران زورور وو بل ځای هوا. زما په خیال داسي زړۀ به نۀ وو په ټول کلي کښي چي په کوګل کښي به پر کرار وو.
خونه څڅېدله چي په کور کښي څۀ لوښي وو هغه مو په خونه کښي اوبو ته کښېښودل. د دروازې خواته خونه څڅېدله. موږ پروا نۀ په کوله. د مورکۍ څراغ په لاس کښي وو. وار به نۀ وو هغه دېوال ته به ورغله په کوم دېوال چي به دریا ځړېده بیا به مي ور ناره کړه "موري ! تۀ دا څراغ راوړه. دا ډک لوښي به وباسم."
چي ما به لا ټول لوښي نۀ وو کتلي. مورکۍ به بیا تر دریا را رسېدلې وه. د باران تر درېدو پوري موږ په ولاړې ولاړ وو. د سهارګاه وخواته مو بشترې هواري کړي بیا زۀ ویدۀ شوی وم.

ښه غرمکې وه چې را ویښ شوم . د مخ د مینځلو اوبه مې را واخیستې راووتم .د خونو شاته وګرځېدم .کیلوال مې لیدو چې د خونو پر چتونو ولاړ وو. خود به د هر چا خونه لکه زموږ دا توېیده .خاوري یا به یې ګل پر اچاوۀ. هوا بته ولاړه وه. ډنه مېغ (تبش)وو کله چې د باران له اوبو ډک ولاړ وو نېز(سېلاب)راغلی وو.

زموږ د کلي پر ماندۀ اوبه لوړې را اوښتې وې .تر له هغه مځکه چې په سترګو ښکارېده ختې او اوبه اوبه وه .ځو ځوانان چې کاڼي او لرګي یې په لاس کښې وو.له هغه بله لوري یوا ځې لاجور شېخ لاسونه سره غورځول.ما بدنۍ کښېښوده مخه مې ور وکړه. په دې چټک ور روان وم چې لاجور شېخ خوږ نۀ کړي چې ور نژدې شوم .لاجور شېخ د یوې وړې ماشومې سور نری پړونی تر سر تړلی وو. شین اوږد قمیس یې په غاړه، پرتوګ یې دومره غړلی وو. خلګو به داسې محسوسوله چې ښځې یې پرتوګ شته نۀ. تکه سپینه د ماشومانو سدرۍ(چې تل به خپلې مور په کور کښې ورجوړوله)په غاړه وه .توري زړې، پرې ځپلې یې په پښو کښې کشولې.

یو لوی مار چې نیازۀ (سېلاب) راوړی وو.غولی غولی پروت وو.ښځې د حرکت نۀ وو. ځوانانو وژلی .لاجور شېخ نۀ ور پرېښودی.

دلیـل یـې داوو "دا مـاران هغـه مـاران نـۀ دي کـوم چـي تاسـو پـه پخوانیو نکلونو کښې اورېدلي دي ـ دا ماران تاسو تجربه کړئ ـ دا چي د انسان ږغ واوري تښتي ـ تر هغه انسـان نـۀ خوري چي پښه یې لوړه نۀ وي پر یښې ـ
هغـه مـاران او د ېـوان اوس هـم هغسـي مسـت ګرځـي ـ اوس هـم هغسي سپین د بو د تور تابع دی ـ اوس هم هغـه ښا ماران هغسـي پر خزانو پراتـۀ دي خلګ چیچي ـ د زهرو اثر یـې بیا د چیچلي سړي په لمسیانو او کړوسیانو کښـي لا وي ـ څړیکي او دردونـه ګالي ـ "
په دې وخت کښې غمخوار کاکا وویـل "شیخ صحي وایـي ـ دا ماران سړی نۀ چیچي ـ کـه یې چیچلای اوس بـه زمـا لـه دوولس تنه کالـۀ څـه یو نـۀ وو ـ زمـا د غـرۀ پـه بـاره کښـي لـه کلونو څلور پنځۀ ماران اوسي چي موږ په کډه راشو ـ زۀ مېني ته ورشم ـ دوی وینم په خونه کښې دننه پر غولي ګرځي چي کله موږ په کډه ور شو بیا دوي د خوني په شاتیرو کښې ګرځي ـ "
دلتـه پـه ځوانـانو کښـي د یـوۀ ږغ شـو "غمخـوار کاکـا ! لـږ ښـۀ پکښې وکړه ـ " کټ کټ ټولو وخندل ـ
غمخوار کاکا په تونده لهجه ورته وویل "ناپوهي دي ښۀ درسره وکړي ـ "

۸

هم داسي وخت تېرېدو ـ ما خپله مزدوري کوله ـ کليوال هم په پېغورنو سترې شو ـ نور يې حرمونی ، ډم او د زرداني يار راته ويل نۀوو په وس ـ يوه زردانه وه ـ هغه د چا پر چم ځان مي نۀ شو ځيني خلاصولای ـ اوس مي د مزدورۍ له روپيو ښې ډېري روپۍ هم له مورکۍ او بابا پټې کړې وې ـ

اوس کلونه تېر وو ـ جمال څۀ کوې سدو لا څو واره ښار ته تللی وو ـ يوه ورځ مي جمال کښېناوو ـ

زۀ: "ياره ! که له دې واره ښار ته تللې زۀ هم درسره ځم ـ دورې به يو کار پيدا کړو ـ "

جمال: "دريمه ورځ زۀ ځم ـ هګۍ مي بېخي ډېري پروتي دي ـ په دوکان کښي بېخي شی نشته ـ په دې مي وځنډولې چي لږ نور يخ شي بيا ښې ګراني خرڅېږي ـ "

د جمال طبيعت ډېر خراب راښکارېدو ـ له جماله مي پوښتنه وکړه ـ

زۀ: "دا طبيعت دي دومره ولې او په څۀ خراب دی؟ "

جمال: "سلطانه وروره ! مور دي خدای له موره خلاص کړي ـ "

زۀ: "ولي؟ "
جمال: "مورِ چي يې په ښۀ او بد نۀ واى پوه کړي۔ ښاهسته به د دې نورو خلکو په شان ګرځېدو۔ نۀ به مو د چا په ژوند کار وو۔ نۀ به مو د چا په درد ،غم ،لوږه او تنده کار وو۔ "
زۀ: "جماله ! دا څوک دی چي ستا دومره زړۀ په شين دی ۔ زمورِ په کلي کښي يو څو کوره دي چي ښه ګزاره يې کېږي ۔نور خو ټول دا زمورِ په شان وږي ،تږي او لوڅ دي۔ "
جمال: "ياره ! هغه بله شپه موركۍ د لنډې صادق د كور كيسه راته وکړه ۔ياره ! خوب څۀ قسم پخداى اوښکي مي په سترګو کښي نۀ درېدې۔
هغه بله شپه بابا او سدو ويدۀ شو۔زۀ هم په بشتره کښي پروت وم۔موركۍ بشترې ته راغله په بشتره کښي ناسته وه۔ سر يې ټينګ په يوۀ لاس نيولی وو۔ ما پر ږغ کړو "موركۍ ! خير دی ولي دي سر په لاس کښي نيولی دی ۔سر دي خورږيږي؟ "موركۍ راته وويل "نۀ زويه !۔" ما ورته وويل "بيا ولي په بشتره کښي ناسته يې؟ سر دي په لاسونو کښي ټينګ نيولی دی۔ دومره وش دي وکړو۔يو کيسه خو شته؟ "
موركۍ وويل "نن د زرغونې ترور پو ښتني ته ورغلم ۔دومره مي زړۀ پر خورِ شو چي رایاده شي سر مي پرله وګرځي۔ يوار خو يې نږور كله ښه وي كله لېونۍ وي ۔ټينګه يې په كور كښي تړلې

وي۔ مېړۀ خو يې تر نږور له مخه لا ناروغه وو۔ په ځولۍ کښې يې هم دباندي هم دننه وړو۔
يوه دا وه په کلي کښې به ګرځېده . له چا ګرېوان وړی په مزدوري ور کړی۔ چاته وړۍ په مزدورۍ ور وربشلي . کله چا زوړ قميس، چا من غنم په زکواة کښې ورکړي۔
يو زوی يې درلود چې مزدوري، پور او دار يې کول، کور يې چلاوو۔اوس دا هم ناروغه پر بشتره پروته وه . په رڼو اوښکو يې ژړل .ما ورته وويل "زرغونې تروري ! تا خو په دې نېستي، ناروغي کښې بېخي چورت نۀ وهلو۔ په هغه سره نېستي او ناروغي کښې به دې تل خولۀ له خنداډکه وه۔"
دې يوار د را پورته کېدو هڅه وکړه . بېرته يې سر پر بالښت ولګاوو۔ دومره د زړۀ له زوره يې وژړل .زۀ د هغې غيرتمندې زرغونې وژړاته حېرانه وم . سپين او تور قمر وېښتان يې داسې سره نښتي وو لکه کراسته . هغه غوښن سپين مخ يې نن پر هډونو خالي پوست پاته وو۔ شنۀ خالونه يې په ژړ مخ کښې تور ښکارېدو۔ يو څۀ وخت پس يې ما په خپل پړوني اوښکي ور پاکي کړې۔
زرغونې ترور راته وويل "زردانې لورې ! يو خو به ته وماته حق رابخښې تا له ما سره بېخي ډېري نېکۍ کړې دي . "ما ورته وويل "زرغونې تروري ! تۀ ومونږ ته حق رابخښه۔زمونږ څۀ حق دی۔"

زرغونې ترور راته وویل "زردانې لورې ! ستا د احسان بدل خو له ما سره نشته خدای به یې در کوي . ستا به دا خیال وي چې د زرغونې په خپله ناروغي او نېستي خوا بده ده . نهٔ لورې ! دا درې میاشتې کېږي یوه لور مې په کډه راغلې ده .د مېړهٔ یې د مېرګې غوندې ناروغي ده . د دې یو ځای تې .بې ده بل ځای یې په نس (د اولاد په ځای)کښې دانه ده . درې ورې لورکۍ، یو وړوکی زوی لري .په خدای چې راغلي دي که یې تبخی پر اړولی دی ګنې دی خو څهٔ کوې.
د دې لورکۍ اولاد مې تر زړهٔ لوېږي."
بیا لکه له اوبو ډک لوښی ویشې ده . سترګې یې له اوښکو ډکې شوې.له دې واره زما هم تر وس ووتو ومې ژړل.را ولاړه شوم. زرغونه ترور مې هغسې پر بالښت پروته پرې ښوده."
په دې وخت کښې زما هم سترګې را ډکې شوې. مورکۍ ته مې وویل "بس."
زهٔ: "زهٔ اوس څهٔ ورسره کولای شم .له ما سره خو پنځلس سوه (1500) روپۍ دي .دا خو مې له بابا او مورکۍ په دې پټې کړې وې چې ښار ته په لاړ شم."
جمال: "پنځه سوه (500) به مورکۍ ته ور کړو.مورکۍ به یې ور وړي . زهٔ او تهٔ چې ښار ته لاړ شو.هګۍ به خرڅې کړو بیا خو روپۍ په لاس راځي."
زهٔ: "سمه ده."

پنځه سوه روپۍ مي جمال ته ورکړې.
زۀ: "جماله ! داسي نۀوي تۀ زردانه ترور يا بابا او مورکۍ ته ووايې چي سلطان له ما سره ښار ته ځي."
جمال: "سلطانه ! لېونی خو نۀ يم."
دريمه ورځ سهار وختي د پاخۀ سړک په لور روان شوم. له ډېره انتظاره وروسته جمال هم را ورسېدو. له لږ انتظاره وروسته زړوکی بس راورسېدو. د جمال هګۍ يې د بس سر ته وخېژولې. موږ دننه د بس د ميان په خالي چوکيو کښېنستو. نوري د شا چوکۍ ټولي خالي وې.
ښۀ ډېر لاړو. يو وخت د استاذ له ځنګه ناست سړی را روان شو. پر يوه او بله چوکۍ يې لاس ښودل تر موږه راورسېدو. جمال پر ما ږغ وکړو "پنځه سوه(500) روپۍ ورکړه ." ما پنځه سوه روپۍ ورکړې.
هغه سړی: "سل روپۍ نوري را کړه."
جمال: "ياره ! هګۍ دي څۀ او سپني خو نۀ دي چي تۀ يې دوه سوه (200) غواړې."
سړی: "ځه پنځوست(50) راکړه. اوس خو به خوشاله يې."
جمال: "اوس دي هم ډېر تاوني کړو." پنځوس دۀ له خپله جېبه ورکړې.
يو بل په عمر پوخ سړی چي زموږ په څنګ کښي د هغې بلي خوا په خالي چوکيو کښي يوائي ناست وو. ويې خندل او ويې

ویل "زموږ پخوا کښې د یو سپین ږیري دا ګپه ډېره مشهوره ده ـ وایي هغه د خپل بس مونشي ته ویل ورارۀ کرایه خو معلومه ده ـ په بشتره کښې یې سره رسوه ـ" پر دې ګپه مو بېخي ډېر وخندل ـ
یو وخت مې جمال ته وویل "زما خوا ګرځي ـ" جمال ښیښه خلاصه کړه ـ زۀ یې د ښیښې خوا ته واړولم ـ هغه سپین ږیري سړي له دې واره بېخي ډېر په زوره وخندل ـ
جمال: "کاکا ! بیا یوه ګپه در په یاد شوه که څۀ؟ "
سپین ږیری: "هو زویه ! تر دې ځوانه پورې یوه خبره راپه یاد شوه ـ یوه ورځ یو سړي ښځه بس ته راوخېژوله ـ ښځې ورته ویل "تۀ ورشه یوه د پلاسټک خالي لوته را واخله ـ زما په لاره خوا ګرځي ـ" هغه سړي وخندل "ستا عورته زموږ بختـه ...... د خلګو ښځې نارینه ته وایي ورشه یو څۀ پروټ راواخله په لاره کښې به مو سات پر تېر وي ـ زموږ دا وایي ور شه خالي لوته راوړه زۀ خوړلي پرې باسم (باقی)ـ"
د سپین ږیري پر دې ګپه مو بېخي ډېر وخندل ـ داسې په تلو تلو کښې ماپښین قضا ښار ته ورسېدو ـ هګۍ مو ډېرې په احتیاط را کوزې کړې ـ رکشه ته مو وخېژولې ـ د هګیو دوکان ته راغلو ـ هګۍ مو له رکشې راکوزې کړې ـ په دوکان کښې ناست سپین ږیري وویل "د چای یې ږغ هوټلي ته ور وکړئ ـ"
جمال: "کاکا ! د ماځیګر اذان شوی دی که نۀ؟ "

کاکا: "زویه ! دا ښار دی څهٔ کلی خو نهٔ دی چې د ماځیګر لمونځ خلک ناوخته کوي. موږ جمع لا وکړه."
جمال: "کاکا !موږ به لمنځونه وکړو. لږ به مو له دوړو (ګرځو) مخ صفا شي خو داسي شوي یو لکه د خاورو شیطانان."
کاکا: "سمه ده. ور شئ لمنځونه وکړئ. له هغې خوا چې راځئ د چای ورته ووایاست."
جمال: "سمه ده."
لمنځونه مو په مخامخ ماجت کښې وکړو. له هغې خوا مو هوټلي ته د چای وویل. چای راغلې.
کاکا: "جماله ! دا ورور تر تا مشر نهٔ ښکاري؟"
جمال: "نهٔ کاکا ! دا مي ورور نهٔ دی. کلیوال مي دی."
کاکا: "په ګنه کښې تا ته ډېر ورته دی. یقین مي نهٔ راځي چې کلیوال دي دی."
جمال: "نهٔ کاکا ! ریښتیا درته وایم."
کاکا: "سمه ده. زویه ! د سړي په پېژندنه کښې زهٔ اکثره نهٔ غلطېدم. نن ګوره څنګه غلط شوم."
جمال: "کاکا ! موږ ځو په ښار کښې ګرځو."
کاکا: "خو د لاړ شی. ماښام بیا کور ته راشئ. داسي نهٔ وي تاسو په هوټل کښې شپه وکړئ."
جمال: "نهٔ کاکا ! لیوني خو نهٔ یو چې په هوټل کښې به شپه کوو."

را ووتو. په ښار کښې جمال له مخه زۀ ور پسې وم. هغه د جمال خبره وه په کلي کښې چې يې راته کړې وه. يو ښاهسته ځايونه، ښاهسته خلک، نر او ښځې ګډ ګرځېدو. نۀ مخ پټې وو. يو ځای خړ شيان پخېدل. جمال ور وګرځېدو. له هغو شيانو يې دوې دانې را واخيستې چې د ستي د هغه سړي له جوش غوړويو راوکښو. له هغو دوو دانو يې يوه په لاس کښې ور واخيسته هغه بله يې و ماته په کاغذ کښې ونيوه. دۀ خپله خوړه. جمال: "سلطانه! دا ګرمه و خوره. دا ګرمه ښۀ خوند کوي."

زۀ: "د دې شي نوم څۀ دی؟"

جمال: "سمبوسه."

ما يې هغه نرمه خوا په لاس کښې و نيوه. په هغه پنډ ځای مه يې خولۀ ډکه کړه. توبه توبه يو ګرمه وه بل ترخه. خولۀ يې را پخه کړه. ما اوف اوف کول جمال را باندې خندل. يو وخت پر داسې ځای برابر شو چې په کتار کښې موټيان ناست وو. څوک تر سرۀ، څوک تر ژړ او څوک تر زرغونۀ سايوان لاندې ناست وو. چا سلايي، چا پالش کاوۀ. يوۀ خو بېخي تعويذ په پاخۀ کښې ګنډلو.

هم داسې يو دوه ماشومان چې وړوکی څادر يې هوار کړی وو. درې څلور د عطرو غټې شيښې پر پروتې وې. يو لوی د مصالې سرنج (بمبه) چې په هغه يې وړې ښيښې ډکولې.

چا د پلاستک لوتي له پتاتو ډکي يښي ويې .ناري يې وهلې "دړۍ په سل دړۍ په سل- " يو سړی چي يو شی د سړک په څنګ کښي درولی وو . يو لوی څرخ يې په پښه اړاوو- لوړه توره ډېره ډېره تېزه څرخېدله- کاکا بياتيانې، چاړې په تېرولې چي بياتي يا چاړه به يې ور نژدې کړه ترغځي (بڅرکي) تر غورځېدو . خلګ په کتار کښي ورته ولاړ وو- هر چا پر خپل وار بياتي او چاړه اخيسته روپۍ يې ورکولې-

زۀ: "ياره جماله ! تۀ چي اول وار ښار ته راغلې- د يوار په سرکس کتو دي دا زمونږ په رنګه خوار هېر شو- د ښار ښاهست دي ټکي په ټکي راته وويلو خو نۀ د خوارو خلګو- "

جمال داسي ځان واچاوو لکه زما خبره چي يې ښخي اورېدلې نۀ وي .دوباره مي په يوۀ لاس دی تر لاس ونيوو- هغه بل د هغو خوارو مزدورو په لور

زۀ: "ځان به نۀ اچوې- د دې خوارو دي ولي نۀ راته وويل؟ "

جمال: "بخښنه غواړم- ملامت يم چي د ښار د رڼاګانو ، هسکو محلونو ، مستو خلګو مي درته وويل- د ځان په شان خوار مي هېر وو- "

داسي تر ماښامه په ښار کښي وګرځېدو- د ماښام لمنځونه مو په يو دومره ښاهسته ماجت کښي وکړو- پخدای که مي زړۀ ځيني تلو- له ماجته را ووتو د کاکا د کور په لور روان وو- جمالو خندل-

زۀ: "جمالو ! پر څۀ دي وخندل؟ "
جمال: "سلطانه ! زۀ چي اول وار له بابا سره راغلم .ماښام پـه دې ځای کښي را روان وو.ما چي د خلګو دا ګڼه ګونه ولیده .بابا تـه مي وويل "بابا ! دا خلګ ماښام ډوډۍ چیري خوري او ویـد ېږي چیري؟ یاره ما هغه ورځ د بابا په زوره خندا ولیده بل وخت زما د بابا داسي خندا نۀده پـه یاد." د کاکا کـور تـه ډېر ناوختـه ورسېدو.
دې تـه مي سترګي وختې چي کلـه بـه ډوډۍ راوړي . یو وخت ماشوم د لاس اوبه راوړې .جمال لـه ماشومه پوښتنه وکړه "بابا او علي چیري دي." ماشوم وویل "دلته یو همسایه ډوډۍ کړې وه بابا هغه ته ولاړ.علي جان دلې نۀ وي.کله کله راځي.هغـه پـه پلاني ښار کښي کالج وايي."
ډوډۍ راغلـه .لـه ډوډۍ خوړلـو پـس دواړو لمنځونـه وکړو بشترې مو هواري کړې.ویدۀ شو.

۹

سهار چي را پورته شوو.د اودسو او لمونځو پس مي جمال ته وويل
زۀ: "جماله وروره ! ژوند دې ته وايي لکه د دې خلګو.زموږ ژوند خو د انسانانو نۀ دی.د حيوانانو دی."
جمال هغه انګلسي ناول په لاس کښې پرله اړاوو چي پروند موږ په ښار کښې له يوې رېړۍ والا څخه رانيوو.جمال وخندل.
جمال: "هو تۀ د دې خلګو وښۀ ژوند ته حېران يې.زۀ دې بېشرمه ليکوال ته .دومره بربنډې خبري .دا خبري زموږ ليکوالان دغسي نۀ شي کولای. په کتاب کښې خو يې هوس وچ کړې ".
زۀ: "زموږ ليکوالان هسي کمزوري دي ګني دا لار ډېره پخوا خوشحال خټک ور خلاصه کړې ده."
کاکا پتنوس په لاس کښې دننه راغلی. له اسلام عليکم،زموږ له وعليکم سلامه پس يې پتنوس کښېښودو. پيالو ته يې لاس ور اچاوو. جمال قسم وکړ .جمال چای واچولې.د بسکټو يو غاب يې د کاکا خواته بل يې زموږ د دوو په ميان کښېښودو.
کاکا: "پر څۀ مو بحث وو؟ "
جمال: "کاکا ! پر دې ليکوال." کتاب يې ورښکاره کړ.

کاکا: "زویه! زۀ خو په دې انګلسي لږ هم نۀ پوهېږم. په دې اوردو کښې لا ګزاره کولای شم. دا اوس په تاسو دوو کښې کوم یو ویلای شي؟"
جمال: "کاکا! دواړه یې هم لوستلی شو هم یې لیکلی شو."
کاکا: "ستاسو په کلي کښې خو سکول نشته جماله ستا کیسه بابا راته کړې وه. دا سلطان خو تۀ وایې چې زموږ کلیوال دی."
جمال: "کاکا دا خبره ریښتیا ده چې دی زموږ کلیوال دی مګر زموږ مور تر موږ ورونو هم دۀ ته ډېره توجه او مینه ور کوي."
کاکا وخندل.
کاکا: "ما درته وویل چې زۀ د انسانانو په پېژندنه کښې کله هم نۀ یم خطا شوی. یو رښته یې درسره شته. هره رښته چې یې ده."
جمال: "نۀ کاکا! په خپلې لا نۀ یو سره ګډ."
کاکا: "زویه! ما داسي ورونه لا لیدلي دي. یو پلاني خپل بل پلاني خپل وي بل داسي ورونه چې یو له یوۀ بل له بل مذهب سر تعلق لري. هم داسي وروړنه چې یو له یوې بل له بلې ژبې سره تعلق لري بل خپلي نۀ ده ضروري. دوستی به مو سره کړې وي. یو څۀ به ضرور وي. خیر دا راته ووایه شپه را سره کوی که کورته ځې. دوکان بند دی ځو ناوخته دی."
جمال: "کاکا! زۀ کور ته ځم. سلطان دلې یو کار پیدا کوي."
په دې وخت کښې ټول په یوار را ولاړ شوو. تر خونه راووتو. دباندې په کوڅه کښې راروان وو.

کاکا: "دلته یو سړی دی راځي له ما څخه هګۍ وړي. هغه راته وویل یو سړی را پیدا کړه. یوه بنګله مې اخیستې ده خوشې ولاړه ده. هغه به ګوري. په ورځ که یې بل کار کاوو هم دې کوي. بدبخته چي ویې وینې دده مزدورپه کاروي. هغه ورځ یې ویل بلي خواته ځم کېدای شي ډېر وخت نه شم را "

د کاکا تر دوکانه په ګپه ګپه کښې راورسېدو. جمال ته مو رخصت ور کړو. جمال روان شو. کاکا دوکان خلاص کړو صفایي وکړه. موږ په دوکان کښې ناست وو. کاکا د کلي حال راڅخه کاوۀ. په دې وخت کښې کاکا هوټلي ته ور ږغ کړو چای راوړه.

هوټلي: "کاکا ! چای به وځنډېږي. باروالا نشته."

کاکا: "باروالا غواړې چي په لاس یې در کړم؟"

هوټلي: "هو خود یې غواړم."

کاکا ماته مخ را واړاوو

کاکا: "د هوټل مزدوري کوې یا دي خوښه ده؟"

زۀ: "خود کاکا !په مزدوري کښې شرم نشته خود یې کوم."

دواړه هوټل ته ورغلو. کاکا دا ټوله کیسه ورته وکړه.

زه: "په کار څۀ نابلده یم. خوشکه به نۀ کوې. تنخوا تر هغه بل باروالا څۀ کمه راکړه. داسي نۀ وي تۀ پوچه خبره وکړې دستي دي کار پرېږدم."

هوټلي: "سمه ده."

کار مي شروع کړو. هوټل تیاره ماښام بند بېدو. د پرد ېسی دي ځان په خولۀ شي ـ د شپې چي به پر بشتره پرېوتم د ستي به مورکۍ، بابا ،زردانه ترور او د خړ کلي کوڅې،د کور او کلي تر میان سپین ډګری چي هر ماځیګر به بېتي ،بدۍ او خوسی پر کېدو. ټول به مي وسترګو ته جګ ودرېدو. په دې سوچ ،سوچ کښې به کوتره ترور را په یاد شوه چي یکي یو زوی سرفراز یې درلود.هغه هم پرېدي جنګ ته د جهاد په نیت تللی وو. ناوکۍ یې د پلار پر کور ناسته وه.
اخیر د سرفراز خسر د سرفراز پلار ته وویل "دا خپله نږور له ما یوسه ـ" د سرفراز پلار ورته وویل "زۀ ښځه څۀ کوم.تر ما له تا سره ښه ده چي ناسته وي."
د سرفراز پلار یې پر دې مجبوره کړی چي خپله نږور یې کورته راوسته .کلونه تېر شو ـ د سرفراز د مور هیله نۀ ختمه .هر ماخوستن یې په دې نیت بشتره هواروله . تر سر یې د اوبو بدنۍ ډکه ښوده چي نن به زما د زړۀ ټوټه راشي. نن به زما د زړۀ ټوټه راشي.
ټوله شپه به وخالي بشتره ته ناسته وه.اوښکي به یې له سترګو بهېدې . ښېراوي به یې کولې "سپین پوښو !!!!!دواړي مو خطا شه. یوه مو هم مۀ سمېږه. څۀ مو راباندي وو چي زما د زړۀ ټوټه مو ولېږله.څۀ وکړم؟ څۀ وکړم؟نور څۀ کولای شم؟.دغسي مو ناوکۍ په سرو لاسو خالي بشتره ته کښېنه . زما د زړۀ د

ټوټې به د چا په وینو لاس سرۀ وي ـ د چا به د دۀ په وینو لاس لړلي وي۔"
پر دې ځای به ودرېده "داسې نۀ وي د بل په وینو د دۀ لاس سرۀ وي۔" ولاړه به شوه "داسې نۀ شي کېدلای۔زما د زړۀ ټوټه که نن نۀ راغله سبا ضرور راځي۔"
بل یې څه کولی شو۔ مېړۀ او نږور به یې هم په بشترو کښې پراته وو او ښکې به یې تویولې۔ دوې درې میاشتې چې به د شپې په بشتره کښې پرېوتم یوې او بلې خواته به اوښتم را اوښتم۔
په دومره وخت کښې زما له رکښې والا(د هوټل د مالک د خور زوی وو)سره شناخت شو۔له دۀ سره مې په دې خالي کوڅو کښې رکشه چلوله ۔رکشه مې زده کړه ۔ هم داسې په میاشت دوې کښې جمال راتلو د کور کلي حوال یې راوړو۔ کال پوره شو۔
له یو سوزوکي والا سره مې شناخت جوړ شو۔ یاره شوق څۀ عجبه شی دی چې د چرګانو پر قصابو ګرځېدو۔ هر ماښام یې هغه پاته ګندګې ټولوله ۔ ټاکلي ځای ته یې وړه ۔ ما په هغه بدبویي کښې له دۀ سره شپه تر نیمایي د سوزوکي د زده کېدو په خاطر تېروله چې دا مې یقین شو چې اوس دې موټر هم زده دی۔د رکشې استاذ ته مې وویل
زۀ: "لېسنس به څنګه جوړوو ؟ "
استاذ: "دوه عکسونه،دوه زره روپۍ راکړه ۔په هفته (اونۍ)کښې لېسنس جوړ وغواړه۔"

زۀ: "ولي استاذه ! د ډاکټر سرټيفيکېټ نۀ غواړي؟ "
استاذ: "نۀ۔ "
زۀ: "دوی څۀ خبر دي چي زما لاس، پښې، سترګي ټولي ثابته دي؟ "
استاذ: "دوه زره روپۍ ګواهي ورکوي۔ "
زۀ: "دوی په دې څۀ خبر دي چي زما موټر زده دی۔ امتحان خو به را څخه اخلي؟ "
استاذ وخندل او ماته يې وويل
استاذ: "امتحان هم دا دوه زره روپۍ ورکوي۔ "
هغسي وشو۔ په هفته کښي استاذ جوړ لېسنس په لاس را کړ۔ په دې کښي کلونه تېر شو۔ يو سهار کاکا را ناره کړه۔ زۀ ورغلم۔ يو سړی په موټر کښي ناست وو ۔ دوه هلکان هم په موټر کښي ورسره وو۔ له موټره يې را ږغ کړو "کاکا ! دوه دړځنه(درزنه) هګۍ راواخله۔ " دوباره يې بيا تر موټر سر را ويستو "کاکا ! چي ماشيني هګۍ را نۀ کړې۔ " کاکا هګۍ شمار کړې۔ پر ما يې را ږغ کړو
کاکا: "راشه ددې سړي ۔مزدور پکار دی۔ "
زۀ: "کاکا ! اوس يې درته وويل که هغه کلونه مخکي چي يې درته ويلي وو؟ "
کاکا وخندل
کاکا: "درځه۔ "

کاکا هڅې ورکولې هغه سړي ته یې وویل

کاکا: "تا هغه ورځ وویل زما مزدور پکار دی."

سړی: "هو.تا پیدا کړی که څنګه؟"

کاکا:هو.دغه ځوان دی."

سړي ماته سترګي را واړولې .ښۀ په غور یې راته کتل بیا یې وویل سړی: "ما او تا بل وخت سره لیدلي دي؟"

زۀ: "نۀ اول وار دی."

سړی: "که اول وار دی که دویم خو وماته ډېر شناخته ښکاریږې."

زه: "څۀ ووایم."

سړی: "دا خندا خو دي ښېخي ډېره شناخته راته ښکاره شوه."

کاکا: "د یو بل چا شک به دي ورباندي راځي.دا سي ډېر خلګ شته چي یو و بل ته په ګنه کښي ډېر ورته وي."

سړی: "څۀ ووایم.څوک یې،د چا زوی یې او هغه څۀ کار کوې؟"

ما د خپلي کورنۍ ټوله کیسه ورته وکړه.

سړی: "څۀ ووایم؟ څو تنخوا غواړې؟"

زه: "پروند یو سپین ږیری سړی راغلی و ماته یې و ویل له موږ سره خیراتي ایمبولنس چلوه .په ځای کښي ناست او سه هر کله چي لاوارثه مړی پیدا شي یا ډېر غریب ناروغه . موږ به حکم درکوو او تۀ به یې رسوې .ښه تنخوا هم درکوو .ما ویل څۀ ووایم بل وخت مي دا مزدوري نۀ ده کړې."

سړی: "بس بس موټر چلولای شې؟ هغه هم زما سړی درتـه راغلی دی. هغه سپین ږیري دا دا نښانې یې دې. لس زره روپۍ درکوم . له پېړې کولو پس ښه خرچه هم درکوم بل ځای درکوم. د ورځې که دې بله مزدوري کوله کوه یې. زه دې له بلې مزدورۍ نه راګرځوم خو تیاره ماښام به بنګلې ته ځان رسوې . په بنګله کښې یوه خونه درکوم. په هغه کښې به اوسې."

زه: "صېبه! بل کار خو نه ورسره کېږي چې په پېړه درسره لاړ شم . د هوټل له مزورۍ خو ووتم بیا بـه درې څلور ورځې بېکاره تېروم . له هغه پس به بل کار پیدا کوم."

کاکا: "سمه تنخوا ورکړه . دا هوټل بـه پرېږدي . بنګله دې چیرې ده؟"

سړی: "سمه ده . چوکیداري به هم ورکړم. ماځیګر زه درتـه راځم . سره لاړ به شو. دلته نږدې په پلانکي روډ کښې ده. اوس ناوختـه دی هلکان سکول ته رسوم بل کیلۍ هم راسره نشته."

کاکا: "څنګه دا خو نږدې هم ده؟"

زه: "خوښه مې ده."

زه چې له کاکا او سړي څخه د هوټل مالک ته ورغلم . هغـه لـه ما ډېر خوشاله وو. د هغه سړي کیسه مې ټوله ورته وکړه.

هوټل والا: "تنخوا به در زیاته کړم. کار مه راپرېږده."

زه: "استاذه! نور د هوټل کار نشم کولای. ډېر راته ګران دی."

دا مائیګر مي ټول هغه د بنګلې مالک ته په انتظار تېر کړو۔ سړی نۀ راغلی۔ په دې بل ماپښین وختي سړی راغلی۔
د هوټل له مالکه مي د تلو اجازه وغوښته۔ هغه اجازه راکړه۔ له سړي سره په موټر کښې کښېنستم۔ خدای شته د موټر ناستي ډېر خوند راکړی۔ سو که سو که بنګلې ته ورسېدو۔ په ګېټ کښې یې موټر ودراوو۔ ګېټ یې خلاص کړ په بنګله ور دننه شو۔ وګېټ ته نژدې ورہ خونه یې را خلاصه کړه۔ ما ته یې وویل
سړی: "په دې کښې به تۀ اوسې۔ دا دوې کیلۍ واخله۔ یوه د ګېټ ده دا بله د دې خوني ده۔ دومره خیال به یې ساتې لکه خپله بنګله چې دي وي۔"
زۀ: "خود به یې ساتم۔ روپۍ راکوې د خدای پر پار خو یې نۀ در ګورم۔
سړی: "په جمعه دوې کښې زۀ او کور والا راځو دلته شپه کوو بل څوک بېخي نۀ درته راځي۔ وخت ناوخته هغه څو کسان خود درته راځي چې له بنګلې څه سامان وړي یا یې راوړي۔ هغه ټول درپېژنم۔" بېرته راووتو۔ په موټر کښې د هوټل په لوري سره را روان وو۔ بېخي ډېر یې زما په لور کتل۔
سړی: "عجبه خبره ده۔ زما د بېخي ډېر شناخته شک درباندي راځي۔ تۀ وایې مور بېخي سره لیدلي نۀ دي۔"
زۀ: "څۀ وو وایم۔"

په دې کښې هوټل ته راورسېدو۔ زۀ يې کوز کړم دی روان شو۔ ماښام مې په هوټل کښې ډوډۍ وخوړه۔ د هغه چا بنګلې ته لاړم چې خلګو فريد صېب ورته ويل۔ دا يوۀ چاته نۀ وو معلوم چې څۀ کار کوي ۔ دلته ژوند پر کړو لارو سم کړم۔
هغه د دۀ خبره وه ۔ په جمعه دوې کښې چې به دی راغلی، درې څلور پنځۀ کسه به نور هم ورسره وو۔ ډوډۍ او کبابونه به يې را اخيستي وو ، سره له څو بوتلو (ما شربت ګڼلی وو) چې ډوډۍ به يې وخوړه خالي بوتلونه به يې د بنګلې د خونو سر ته وغورځول چې کله به ورسره راغلي مېلمانۀ وو تو۔ يوه ښاهسته ښځه به راغله۔ ګېټ به يې وټکاوو۔ ما به ګېټ ورخلاص کړو۔ دا به دننه ورغله۔
يوه ورځ هغه ښځه راغله ۔ مېلمانۀ لا دلې وو۔ ما دروازه ورخلاصه کړه۔ دې رانه وپوښتل
ښځه: "مېلمانۀ تللي دي۔"
زۀ: "نۀ دلې دي۔"
دا راغله زما په خونه کښې راسره کښېنسته۔ ما دروازه بنده کړه چې کښېنسته پړونی يې لرې له ځانه واړاوو۔ دومره نرۍ جامې يې اغوستې وې چې ټوله ځيګر يې تر ښکارېدو۔ زۀ وشرمېدم ۔ سترګې مې واړولې بيا مې تر هغه د دې په لور سترګې نۀ دي اړولې چې مېلمانۀ وو تو۔ دا هم له خوني ور ووته۔ فريدصېب تر لاس ونيوه۔ سره روان شو۔

پر ښځه خو مي له اولي ورځي د رنډۍ شک وو ، نۀ د فريدصيب د ښځې . يو خو فريدصيب سپينږيری دی . تک سپين سر يې په نکريځو تورولی . ږېره او بريت يې پاک خرييل . په وچ زور يې ځان ځوان کړی وو . ښځه ېې ځوانه وه بل که د دۀ ښځه وای خو ماشومان به ورسره وو . کله به ېېرته پښېمانه شوم چې سپين ږيری سړی دی داسي به ځنګه کوي .
بوتلونه مي هغه ورځ وپېژندل چې له بارانه سره ډېره تېزه هوا ملګرې وه ، بوتلونه يې د خوني له سره کښته را وغورځول . له دې واره جمال دونيمي مياشتي پس راغلی .
زۀ: "ولي وروره ! دومره وځنډې دې؟ "
جمال: "له دې واره خو يخ وو . هګکی نۀ خرابېدې . په دې وځنډېدم . " چای مو سره وڅيښلې . جمال د کلي سرسري حال احوال را کړی . ما د دې خپلې مسافرۍ او مزدورۍ حال احوال ورکړی .
زۀ: "وروره ! تۀ اوس په ښار کښې وګرځه . زۀ به کار وکړم . "
جمال: "وروره ! زۀ په ښار کښې ګرځېدلی يم . سودا مي کړې ده . پروندی راغلی يم . که کورته حال احوال يا شی لېږې . "
زۀ "نۀ تۀ دا راته ووايه چيري وې؟ شپه دې چيري وکړه؟ "
جمال: "له علي جان سره . "
زۀ: "بس ټولو ته سلامونه ورکوه . په يو څو شپو کښې که خير وو زۀ هم کلي ته درځم . "

جمال رخصت شو. زۀ په خپل کار اخته شوم. ماښام مي د هوټل مالک ته وويل "زۀ سبا او بل سبا کښې کورته ځم .خپل حساب وکړه .دحساب وکړو.د هوټل د ډوډۍ حساب مي ورکړ. په دې سهار په ښار کښې وګرځېدم.د بابا ،مورکۍ او زردانې ترور د پاره ښۀ ښۀ کالي رانيوو.ځان ته هر شی نوی نوی. هوټل ته راغلم. ډوډۍ مي وخوړه.ماخوستن بنګلې ته لاړم.

۱۰

سهار چي راپورته شوم بېخي ډېر باران اورېدلی وو- سپين کالي مي واغوستلو- توره او خړه قمره اوږده سدري، ژېړه زري لونګۍ مي ټينګه په هنداره کښي ښه په خيال وتړله - نوې سرې ښکاري څپلۍ هزاره جوړ مي په پښو کړې چي ځان مي تيار کړ- غوټه مي را په شا کړه را ووتم -په رکشه کښي کښېنستم - رکشه روانه شوه - هر وخت چي به موټر يا بل شی تېر شو- پر رکشه به اوبه وغورځېدې-

د رکشې والا وويل "اهي ستا-" يو ځواره چي مي د دۀ له خولې دا واورېدو چيدۀ بيا وويل "اهي ستا-"ما ورته وويل "نورېې وماتهراپرېږده-"

د رکشې والا پر شا را وکتل له خنداشين (ټيکۍ)شو- دا وخت د سړک په منځ کښي ډنډ اوبه ولاړې وې چي رکشه لږ په کښي لاړه بيا بنده شوه- دۀ پر شا را وکتل ماته يې وويل

رکشې والا: "دا ستا د لاسه."
زۀ: "ستا د لاسه."
رکشې والا: "ستا د لاسه."
زۀ: "ستا د لاسه."
رکشې والا: "ستا د لاسه."
چې دی کوز شو. پر توګ یې راپورته کړو. له رکشې سره یې د رکشې د کښلو په خاطر زور شروع کړ. ما هم پرتوګ راپورته کړ. راکوز شوم. خپله غوټه مې را په شا کړه چې تر اوبو را ووتم. د دۀ په سترګو شوم. را ناره یې کړه
رکشې والا: "اې دله! دا زما روپۍ راوړه."
ما له هغه ځایه خپلې نوې څپلۍ ورښکاره کړې.
زۀ: "دله! تۀ دا زما د نوو څپليو روپۍ راوړه." زما له دې خبرې سره دۀ په اوبو کښې را منډه کړه چې تر ما را رسېدو. ما وخندل.
رکشې والا: "تا څۀ....."
زۀ: "زۀ يې نۀ خورم. که دی ښۀ شی دی تۀ يې وخوره."
زۀ او دی چې لاس او ګرېوان کېدو. خلګ میان ته راغلو.
رکشې والا: "شرم نۀ لري. زما روپۍ يې نۀ کړې را رهي شو."
زۀ: "وروره! په رکشه کښې سترې شوم. دلته ورته ناست يم چې رکښه سمه شي. زۀ ورسره ځم."
دی په ګونجې تندي، تونده لهجه ږغېدو. زۀ په ورين تندي، وړه وړه خندا ورته ږغېدم. خلګ چې څۀ راتلو هغو د رکشې والا

ملامتاوو۔ اخیر مجبوره شو په اوبو ګډ شو چې څو قدمه د رکشې په لوري لاړ ببرته یې شاته را وکتل
رکشې والا: "اې دله ! داسې نۀ وي زۀ په رکشه اخته شم۔ تۀ لاړ شې۔"
زۀ: "نۀ ځم وروره ! څۀ خر سړی یې۔"
رکشې والا: "خر به دي لا پلار وي۔"ببرته را غبرګ شو۔
زۀ: "وروره ! لاړ شه۔ څۀ تورزړی انسان یې۔ په لوړه دي لا هم باور نۀ کېږي؟ "
رکشې والا: "ولې مې نۀ کېږي۔"
زۀ: "خو ورشه ناوخته دي کړم۔"
رکشې والا: "دله ! داسې نۀ وي رانه لاړ شې۔زما روپۍ به یوسې۔"
زۀ: "نۀ ځم، نۀ ځم، نۀ ځم۔"
د ی خوار په اوبو ګډ شو۔ وار به نۀ وو شاته به یې راوکتل۔ زۀ د سړک پر څنډه ورته ناست وم۔ دۀ چې به زما پر خوا را وکتل۔ زۀ به یې ناست ولیدم خولۀ به یې وښوربده۔ ما به له دې ځایه ور ناره کړه
زۀ: "لس واره۔"
دی به بیا زما پر خوا په اوبو کښې را رهي شو۔ ما به ببرته ور ناره کړه
زۀ: "هله ژر شه۔ ببخي ډېر ناوخته شوم۔"

دی به بېرته د رکشې په لور ورغلی . يو وخت د دۀ له رکشې سره زورونه وو. ما بله رکشه ته لاس ور کړ چي رکشه ودرېده . غوټه مي پکښي کښېښوده . رکشه روانه شوه. ما سر تر رکشه ورا ويستلی چي ور ناره مي کړه.

زۀ: "رکشې والا ! خپل جوار ګوره.د شکاښه په قسمونو باور مۀ کوه."

د دۀ خوار خو بل شی په وس کښي نۀ وو لکه يو ماشوم لاس يې د ښکنځلو په شان پورته کښته کاوو.

اډې ته راغلم. په اډه کښي په بس کښي د درو کسانو په چوکۍ کښي له ناستو دوو کسانو سره دريم زۀ کښېنستم. بس روان شو.زما ښېخي تر ډېره وخت دې ته فکر نۀ وو چي له تا سره په څنګ کښي دوه کسه نور هم ناست دي.

يو وخت چي مي په څنګ کښي ناست سړي په کټ کټ وخندل. ما سترګي ور واړولې.زما په څنګ کښي ناست سپين ږيری سړی تک سور مخ،د مخ په لوړو دوو غاښونو کښي يو وتلی. تور،خيرن پټکی. يو بل ښاهسته ځوان ته ږغېدو چي تازه راغلې څو تاره ږيره،تک تورکالي،اوږده وېښتان،تکه سره بلوځي خولۍ يې پر سر وه. کيسه يې څۀ داسي ورته وکوله سپين ږيری: "سوجا ملک پښ داسي کتار کاوۀ په درست ديار کښي داسي د موري زوی نۀ وو چي له دۀ يې کتار ګټلو.سوجا

ملک چې به کتار ته کښېښستو بېخي ډېر نندارچیان به پر چارپېره وو.
یوه ورځ ماځیګر د خوشکاوې د خان نوکر راغلی. پر سوجا ملک یې ږغ کړو "هلکه سوجا! را ووځه."
له سوجا سره یو بل سړی ولاړ وو. په آره کښې یې غاښونه ورته کښل. چې د سړي آره یې په لاس ورکړه. راووتو دباندي په دروازه کي ښځو غځېدو چې ستوماني یې ووته. د خان پر نوکر یې ږغ کړ "څه دي ویل؟ د بل د در سپیه!!! ."نوکر ورته وویل "دا څه......... خوري؟ "سوجا ورته وویل "که ښځه کار دی خو تهٔ یې وخوره."
ټولو ولاړو خلګو په یو وار په کټ کټ وخندل. داسي ښکاره شوه چې دا ولاړ خلک ټول د سوجا همدرده دي. د خان نوکر زوروونه وهل. پوچ رد یې ویل. خلګو نیولی وو. سوجا له خپله دوکانه د لوېدیځ په لور تر سړک راپوري وتو. د شاه جهان میډیکل مختته په برنډه (برآمده) کښې پر یو اوږدهٔ بېنچ (په سپین رنګ رنګېدلی وو) کښېښستو.
د خان نوکر د سړک له هغه بلي غاړي ورغښتو. خلګو ټینګ نیولی وو. سوجا یو ګړی ناست وو بیا ولاړ شو. له میډیکله یې یوه ښه هواره تخته راویسته چې په برنډه کښې یې کښېښوده. په شنهٔ رنګ، په خړه تخته کښې د اتلسو کاټو (ګاټو) کتار جوړ وو. یو د مسالې دبلی یې خلاص کړ. دوه رنګه ګاټي یې راتوی

کړو۔ګاټي ټول له چادره (ټيم) څخه جوړ وو ۔ يو درې کونجه بل څلورکونجه ۔ژړ ژړ يې درې کونجه يوې خوا ته کښېښودو۔ څلورکونجه بلي خواته ۔ را ولاړ شو۔خلګو ته يې ورناره کړه "دا سړی را پرېږدئ۔ کتار تيار دی۔"
خلګو نۀ ور پرېښودی۔اخير د سړک هغه بلي غاړي ته ورغلی۔ د خان پر نوکر يې غبږ وکړ څوله "راځه د سړک هغه بلي غاړي ته راکښ يې کړو چي تر سړک واوښتو۔د ميډيکل په څنګ کښي هوټل ته يې ور ږغ کړ "ښې يخې اوبه او دوې چائينکي چای راوړه۔" د خان نوکر يې پر هغه اوږد سپين بېنچ کښېناوو۔دی مخامخ پر مځکه ورته ناست وو۔
هوټلي چای اوبه راوړې ۔سوجا د اوبو ګلاس ډک کړ۔د خان نوکر ته يې نيولی وو چي د خان نوکر خولۀ بيا چپه وخوځوله۔
سوجا ولاړ شو او ورته ويې ويل "بس بس ! ! ! نوري دي نۀ اورم۔ دا اوبه ونيسه ۔نور به ما اورې ۔تۀ په دې خبر يې چي پښ ،پېښور،ډم ته دلته هغه خلګ لا هم د سپي په نظر ګوري چي په کور کښي د ماښام اوړۀ نۀلري۔ دا خلګ زما په خيال ډېر غلط دي۔کوم چاته چي د سپي په نظر ګوري هغه نه دي سپي۔زما په خيال سپي هغه دي چي په کور کښي اوړۀ نۀلري يا هغه دي چي د بل د در په ډوډۍ مست دي۔"
تياره ماښام بس ودرېدو۔زۀ راکوز شوم ۔غوټه په شا په لاره را روان وم۔دا سوچ مي کاوۀ "بابا ! چي دا تور پټکی وتړي۔ سپين

کالي، توره سدرۍ واغوندي. د زرتارو کپۍ (مچڼي) په پښو کړي .سم دم ملک به ښکاري - مورکۍ چې دا جامې واغوندي، پړونی پر سر کړي. د ملک ښځه به ښکاري." کورته راورسېدم.
مورکۍ او بابا دواړو پر خپل وار په غاړه کښې لاس را واچاول. د روغبړ پر وخت یې له ډېرې خوشالۍ ژړل .هم داسې په ګپه ګپه کښې ډوډۍ وخوړه شوه.
سهار چې ماجت ته لاړم .له لمانځه راووتو ټولو راغلو کليوالو ،له مولوي صېب سره مې پر خپل وار روغبړ وکړ.
مولوي صېب: "ماشاء الله سلطانه ! ډېر په ښه رنګ شوی یې . پښتنو ځومره ښه ویلي دي (د مریې غوندي یې وګټه د باچا غوندي یې وخوره)."
له ماجته د زرداني ترورکورته ورغلم. په دروازه کښې مې ټوخه وکړه. په خونه وردننه شوم. دوی چې زۀ ولیدم ټول را ولاړ شو.
زرداني ترور لا هغه خپل عدت نۀوو پرې ېښی. په غېږ کښې یې ټینګ نیولی وم. اوښکې یې څڅولې.
زۀ: "بس دی اوس مې پرېږده. هغه نور خواران دي په ولاړه مړۀ کړو."
چې دې مې له غاړې لاس وکښو. له هغه پس مې له ټولو سره پر خپل وار روغبړ وکړ. په ګپه ګپه کښې چای راغلې، په اوبو کښې جوش هګۍ، ورسره بسکټ. چای مې وڅښلې.

زۀ: "جماله ! کورته ځم ـ غرمه به کور تېره کړم ـ که يو کوشنی کوشنی کار وو ـ هغه به ماپښېن وکړم ـ سبا که خير وو بېرته ځم ـ
زردانه ترور: "په خدای که قدم واخلې ـ د غرمې ډوډۍ به خورې "
د زردانې ځواب چا کولو ـ د غرمې له ډوډۍ پس چې را روانېدم ـ زردانې ترور ببخي ډېري زارۍ راته وکړې چې ماښام ډوډۍ ته راشه ـ که ډوډۍ ته نۀ راځې ـ ډوډۍ وخوره راشه چې رخصت مې را واخيستو راووتم ـ زردانه ترور او جمال دواړه تر خونه دباندي راسره راووتو ـ جمال په دروازه کښې پاته شو ـ زردانه ترور يو څو قدمه راسره لاړه چې مخ مې ور واړاوو ـ د زردانې ترور سترګي له اوښکو ډکي وې ـ دا وخت يې خندا او ژړا دواړه پر شونډو ښکارېده ـ ما مخ پر بله خوا واړاوو ـ راروان شوم بيا مې پر شا نۀ دي ور کتلي ـ
کورته راغلم ـ بابا او مورکۍ د کور د خوني ومخ ته بابا پروت وو ـ سر يې پر جګ شنۀ بالښت ينبی وو ـ مورکۍ يې وخنګ ته ناسته وه ـ يو ځنګون يې لوړ پر بدنۍ ينبی وو چې زۀ کښېنستم ـ بابا را پورته شو ـ مورکۍ تر ځنګانۀ لاندي بدنۍ واخيسته ولاړه شوه ـ بابا ببخي تر ډېره حېران حېران راته کتل ـ مورکۍ بېرته راغله ـ د اوبو ډکه بدنۍ يې راته ونيوه ـ
مورکۍ: "سلطانه زويه ! ډوډۍ به درته را واخلم ـ "
زۀ: "نۀ موري ! ډوډۍ مې له جماله سره وخوړه ـ "
مورکۍ کراره کښېنستله ـ

بابا: "زويه ! دومره خوشاله يم . دومره خوشاله يم چي له خوشالۍ مي پښې مځکي ته نۀ رسي . په داسي جامه کښې مي په خدای که دا خيال وو چي يو بل څوک دي زما کورته راشي ګني چيري زما خپل زوی !."
مورکۍ: "سلطانه زويه ! دا بالښت درکش کړه . سر پر ولګوه . ما پښين به که خير وو ګپي کوو. "
ما بالښت راکش کړ. سر مي پر ولګاوو. ويدۀ شوی وم. ما پښين را ووتم. په کلي کښې ګرځېدم. هغه خلک (د ټولو چي له ما نفرت کېدو)له دې واره هر يو په راپسې وو چي له ما سره به ډوډۍ خورې بل به ويل له ما سره به ډوډۍ خورې . هم مي دا لس شپې په کلي کښې وکړې . ډوډۍ مي يوه شپه هم په خپل کور کښې نۀ و خوړه . په سهار مي له مورکۍ، بابا ،زردانې او له نورو رخصت را واخيستو. يو ولسمه شپه مي بيرته ښار ته را ورسوله.

۱۱

د ژوند شپې ورځې خو تېرېدې ـ ډېر ناکراره غوندې وم ـ
فرید صیب رکشه را واخیسته ـ په ورځ مې په ښار کښې رکښه چلوله ـ ماښام بنګلې ته راتلم ـ په میاشت دوې کښې به په ورځ یا شپه مړی پیدا شو ـ مورږ په خپلو څلورو پنځو ملګرو تر ځایه رساوو ـ د مړي وارث به را سره نۀ وو ـ
کله کله به دا سودا راولوېده ـ دا څنګه چې مورږ هر مړی ورو د هغه وارث نۀ وي بل زمورږ ملګري ښې سپیني جامې واغوندي، سپیني خولۍ پر سر کړي، لوېي اوږدې تسپې یې په لاس کښې وي.. ..... یو ځای به یې زۀ پر هوټل، دښت یا غرۀ کښې کوز کړم ـ
ماته به یې ویل "تۀ د مړي د خپلوانو چغې نۀ شې برداشتولای ـ تۀ دلته پاته شه ـ" دوی به مړی خپلوانو ته سپارلی وو چې له هغه لوري به راغلو ـ ایمبولنس به یې وماته په لاس را کړ ـ دوی به ویدۀ شول ـ د مړو سلسله هم داسې روانه وه ـ
په ښار کښې د رکښې روزګار ډېر ښۀ وو ـ ښېخې ډېرې روپۍ مې ګټلې ـ کله به فریدصیب یا به د دۀ په څلورو پنځو ملګرو کښې یوۀ راته وویل "پر هغه پلانکي چوک به پولیس درته ولاړ

وي. له هغه سره بـه لاړ شـې.يو څۀ سامان به در کړي.رابـه يـې وړې."

په دې ډول کلونه تېر شو. ښځې ډېري روپۍ مې پيدا کړې. پـه ښار کښې مې يو سراى رانيوو چې په مخ کښې يې دوه کچه پـه ختو جوړ دکانونه هم درلود.هغه کچه دوکانونه مې پاخۀ جوړ کړو.ښه کرايه د سراى د دوکانو هم راتله. اوس کلونه تېر وو. دا مې غوښت چې مياشت ژر پوره شي. جمال بـه راشـي. د کور، کلي،زرداني ترور احوال به راوړي.دا بـه ورتـه وايـې چې دواړه کورونه به په کډه راولو چې څنګه مياشت پـوره شوه. جمال نۀ راغلو.اوس مې هره ورځ انتظار وو. نن به جمال راشي. نن به جمال راشي.

دوې مياشتې تيرې شوې خو جمال نۀ راغلى.دريمه مياشت نيمه تېره وه چې جمال راغلى. پـه منډه منډه يې دوکاندار تـه هګۍ ور کړې.په ولاړي يې چاى راسره وخيښلې.دا خبره يې راتـه وکړه "مورکۍ ناروغـه ده ."مـا پـه رکشـه کښـې اډې تـه راوړى.په بس کښې کښېنستو.بس روان شو. ما ورځ پـه ښار کښې تېره کړه. دې خواته رکشه بوځه سواري يو سه. دې خواتـه لاړ شه راشه.

تياره ماښام مې د سلامي رکشه وليده چې له شا پرې ليکلي وو (ملنګې به منې)رکشه مې ور تېزه کړه.څو واره مې بتۍ ور

کړې چي ورسره پر څنګ شوم "سلامیه ! څنګه یې؟ ورک یې سړیه !۔"
زۀ چي پر تېرېدو شوم۔ پر سلامي مي ږغ کړو "سواري ورسوه۔ نمکین هوټل ته راشه۔ د نمکین هوټل پر تړه نمکین روشونه خورو۔"
سلامي راته وویل "سمه ده۔"
زۀ راغلم د رنګین هوټل پر تړه د سلامي د راتلو په انتظار ناست وم۔ سلامی بېخي ډېر ناوخته شو۔ دلته پر لوړه تړه یو سړی وېدۀ وو۔ سپین نری څادر یې د غوماڅو (مچهرو) په وجه اغوستی وو۔ یو سپین غټ کتاب یې تر سر څلور کونجه بالښت لاندي ښکارېدو۔ ما دهوټل له مالکانو څخه وګڼلی۔
زۀ یواځي د دۀ له سره سره د سلامي په انتظار ناست وم۔ ویدۀ سړی له خوبه داسي ږغېدو۔ پخدای که ما د ویښ سړي له خولې داسي خبري اورېدلې دي۔ ویدۀ سړي په خوب کښي څۀ داسي ویل "وش ! څۀ وکړم۔ خدایه ! تۀ خو زموږ ملګري وینې څۀ یې ویل او س څۀ کوي چي خوږ ځای ته یې ګوته ور وړې د ستي لکه سپین پوښي فتوا دراندي لګوي۔" یو څۀ وخت یې ږغ ورک شو بیا یې وویل "نۀ نۀ څۀ ملایان خو نۀ دي چي تور لاسونه در پوري مښي۔" بیا یې ږغ ورک شو۔ یو څۀ وخت پس یې په زوره وویل "نۀ نۀ کوم پرتوګ چي د قام د پار وخېژي۔ هغه بربنډ تر ډېرو پټو وماته معتبره دی بل هغه لاس د خندا وړ دی نۀ هغه مخ

چې د مظلوم د پاره څاپېره پر ولګېږي ـ دریم هغه مشر د شړلو وړ دی چې کور، کلی او قام نۀ په جوړېږي ـ "
په دې وخت کښې یو بل ځوان راغلی ویدۀ سړی یې را پورته کړو ـ هغه ځوان چې احمد جان ته نژدې ولاړ وو ـ ماته یې را وکتل له ورې خندا سره یې راته وویل " د دۀ عدت دی ـ له خوبه رغېږي "
زما د هوټل بند بېدو ته ور پام شو ـ چا د بګونه او غابونه مینځلو ، چا د باندې شیان دننه کول ـ هغه احمد جان ته راغلي سړي ته مي وویل "ملګري ته په انتظار وم نۀ راغلی ـ که د یو روش را ولېږلی مننه به دې وي ـ ناوخته دی داسي نۀ وي چې هوټل بند شي ـ " هغه سړي په تلو تلو کښې ویل "که ختم شوي نۀ وو ـ "
روش او اوبه یې راوړې ـ ما په هغو اوبو لاس ومینځلو ـ ډوډۍ مي و خوړه سلامی نۀ راغلی ـ را ولاړ شوم ـ بنګلې ته راغلم ـ
داسي د ژوند ورځي او شپې تېرېدې ـ یوه شپه ګېټ وټکېدو ـ زۀ ورغلم ګېټ مي ورخلاص کړو ـ هغه بربنډه ښځه ولاړه وه ـ
زۀ: "فرید صېب نن نۀ دی راغلی ـ "
بربنډه: "اوس راځي ـ زۀ یې دلته نژدې کوزه کړم ـ له دۀ سره یو مېلمۀ وو ـ هغه یې کورته رسا وو ـ را پسې دی ـ "
زۀ: "بله ورځ چې فرید صېب نۀ وي ـ تۀ به دننه نۀ راځې ګني نن به زما له مخه ورته وایې چې تۀ نۀ یې سلطان ما نۀ پرېږدي ـ اوس

خو راغلې يې .تر هغه زما په خونه کښې کښېنه. فريد صېب ماته ويلي دي چي زۀ نۀ وم .زما پلار درغلی دننه به يې مۀ در پرېږدې. "
بربنډه: "راځي راپسې دی. "
زۀ: "ښۀ دی چي راځي .زما په خونه کښې انتظار ورته وکړه .د بنګلې په خوا به نۀ تېرېږې. "
بربنډه: "سمه ده. ستا خونې ته مي درپرېږده. "
دا دننه لاړه ما ګېټ بند کړ. پر بنګله چارپېره راوګرځېدم. ډېر ستړی وم. دباندې مي بېخي ډېر انتظار وکړ. دومره بد خوب راتلو دننه ورغلم. بربنډه زما په بشتره کښې پروته وه. ډېرې زارۍ مي ورته وکړې چي "خدای ته وګوره کور ته لاړه شه .فريد صېب چي تر اوسه نۀ راغلو خدای خبر چي بيا راشي ." دې سر نۀ خلاصاوو. يو څۀ وخت پس يې وويل
بربنډه: "راشه زما له څنګه پرېوځه. زۀ پخدای که په دې توره شپه کورته لاړم. نن شپه به زۀ او تۀ په دې خونه او بشتره کښې دوه په دوه تېروو. "
زۀ ډېر وو بېرېدم. ټول بدن مي رېږدېدو.
زۀ: "په سوکه ووځه ګني په زوره دي باسم. "
بربنډه: "زۀ نارې وهم چي وماته يې لاس را واچاوو يا دا نارې چي زۀ يې راوستم او س روپۍ نۀ راکوي. "
زۀ: "پوليس راغواړم. "

بربنډه: "ورشه را ویې غواړه. ستا څۀ خیال دی. زما د پولیس ځواب نۀ دی زده."
زۀ: "څۀ دې را باندې دي؟"
بربنډه: "د اوو میاشتو اولاد مې په نس کښې دی. دا ومنه چې زما دی."
د بدن هر اندام مې رېږدېدو. هر وېښته مې جګ جګ ولاړ وو.
زۀ: "څنګه د فرید صېب اولاد زۀ قبول کړم؟ تۀ لېونۍ یې که دې سر سپېو وړی دی."
بربنډه: "که د ځان خیر غواړې. دروازه هسې وګرځوه بندوه یې مۀ چې څوک یې پورې وهي د ستي خلاصه شي. په دې کښې هم ستا خیر دی هم زما."
ما په خونه کښې شا وخوا کتل بل هیڅ په نظر نۀ راغلو. یوه وړه کړکۍ چې په سپین رنګ رنګېدلې وه، ښیښې یې ماتې وې. ما یې د هرې ماتې ښیښې په ځای کښې خړ غوندې کلک کاغذ ور کړی وو. یو هغه پخوانی ساده عکس چې خونه مې را پاکوله تر ډېر ګند لاندې مې پیدا کړ. له خاورو مې صفا کړ. په فرېم کښې مې بند کړو. له هغه وخته تر دې وخته په دېوال ځړېدو. هغه عکس ما په دې ځړولی وو چې وماته یې سترګې او پوزه د ښځې ډېر شناخته سړې ښکارېدې. نور یې ږېره خرېیلې وه، توره لنګوټه یې پېچلې وه.

یوه د غسل خانې دروازه وه ـ یوار مې لا دا خیال شو چې "په دې غسل خانه دننه شه ـ دروازه بنده کړه ـ مۀ یې خلاصه وه ـ هغه وړه چوکۍ تر سر لاندې کړه ـ کراره ویدۀ شه بیا مې دا خبره ذهن ته راغله ـ داسې نۀ وې دروازه له دباندې در پسې بنده کړي ـ دا بربنډه له بنګلې څخه یو شی یوسي ـ "
د بربنډې دا زارۍ وې "تۀ راشه له ما سره په بشتره کښې پرېوځه ـ فرید راځي ـ هغه ماځیګر لا بنګلې ته راغلی دی ـ نوره کیسه چې فرید راشي ببرته لاړ شي زۀ یې درته کوم ـ راشه راشه که د ځان یا زما خیر غواړې ـ "
دلته نور وېرې واخیستم ـ څو واره مې دا خیال شو چې "راشه منډه کړه ـ ببرته به پر منډه پښېمانه شوم چې څنګه د فرید صېب سره خیانت کوې؟ " مجبوره شوم ورغلم په بشتره کښې ور سره پرېوتم ـ یو څۀ وخت پس مې د سرې تو خه تر غوږ شوه ـ
بربنډه: "ځان ویدۀ واچووه ـ "
دروازه چې را خلاصه شوه ـ فرید صېب یوې بلې خواته ځنګېدو خوني ته دننه راغلی ـ په ګانګوړه (د نشې په حالت کښې په اړه ژبه) راته ورغېدو
فرید صېب: "هلکه سلطانه ! تۀ په دې نۀ یې خبر چې دا شبنم زما ښځه ده؟ "
زۀ: "صېبه ! خبر یم ـ "
فرید صېب: "بیا دې ولې له ځان سره ویده کړې ده؟ "

شبنم: "ورته وایه له خلکو پر وېرېدم. خلک ورپسې وو."
زۀ: "صېبه ! له خلکو پر وېرېدم."
فرید صېب: "دغسې د نر بچیه !."
فرید صیب غوځار شو. ګوته یې اول لا د ځرخي توپنچې په ماشه کښې وه . ټک شو. زۀ وروغورځېدم د توپنچې لاس مي ټینګ کړو. زما او د دۀ په زورونو کښې دوه ټکه نور هم وشو چي توپنچه یې له لاسه ووته بیا یې په پوچ ویلو شروع وکړه.
فرید صېب: "سلطانه ! تۀ ما ور پرېږده چي ورسره معلومه یې کړم. دا دي څوک چي یو یوار یې زما شبنم وېرولې ده بیا پر ماټکان کوي . دوی زما له نامۀ څخه نۀ دي خبر. افرین سلطانه ! چي زما د شبنم دي دومره خیال ساتلی دی."
زۀ: "صېبه ! اخیر د فرید صېب غوندي سړي مزدور یم."
شبنم: "که اوس دی نۀ وای. خلکو ګوره له ما سره څۀ څۀ کړي وای."
ما چي سترګي د شبنم په لور وراړولې . شبنم موبائیل زموږ په لور نیولی وو.
زۀ: "شبنم ! دا څۀ کوې؟ "
شبنم لاس پر خولۀ ونیوو.
فرید صېب: "څوک وو هغه خلک؟ تۀ اوس ور ناره کړه چي را شي . دوی د فرید له زوره نۀ دي خبر چي د فرید شبنم ته لاس ور اچوي."

شبنم: "را ولاړه شوه. تهٔ اوس درځه چي ځای ته لاړ شو."
فرید صیب: "شبنمه! تهٔ څهٔ وایې؟ دا خلک معاف کړم."
شبنم: "نهٔ چي تهٔ یې معاف کړې خو زه یې نهٔ معافه وم. خو دا د دې ځای خبري نهٔ دي. ستا مزدور سلطان ولاړ دی. د هغه تر مخ څنګه دا خبري درته وکړم."
شبنم تر یوهٔ ما تر بل لاس ونیوو روان مو کړ چي خوني ته ورغلو. څو بوتلونه، مېوې، دکباب غابونه پراته وو. دی مو پر پلنګ پرې یستو.
شبنم: "زهٔ دروازه بندوم تهٔ لږ ارام وکړه. سلطانه! موبائیل در ونیسه. ویډیو جوړوه."
زهٔ: "شبنم! یو خو زهٔ په دې نهٔ پوهېږم بل له فرید صیب سره خیانت نهٔ کوم."
شبنم: "که د ځان خیر غواړې دغه موقع ده بیا داسي موقع پخدای که یا تا پیدا کړه یا ما. له موقعې فایده واخله. ویډیو روانه ده. دومره کوه چي زموږ د دوو مخونه ښهٔ ښکارېدو. هلته یې ښه تر ډېره او په غور نیسه. نوري خبري به بیا وروسته کوو."
ما موبائیل ونیوو. دا ورغله له فرید صیب سره پر پلنګ پرېوته. ماته یې اشاره وکړه چي موبائل واړوه. دې په خپل لاس د فرید صیب لاس پر ځان وا ړاوو. ماته یې اشاره وکړه چي رانژدې شه. زهٔ ور نژدې شوم. دې دا اشاره وکړه چي زموږ تر

سرو ودرېږه .زۀ د دوي دوو سر ته ولاړ وم. شبنم د لاس په اشاره موبائيل زموږ خولو ته رانژدې کړه . ما موبائيل نيولى وو چې دې ويل هغسې مې کول.په زړۀ مې يو خداى ښۀ خبر وو.

فريد صېب: "شبنمه ! څوک وو چې تا ته يې په بد نظر وکتل."

شبنم: "ستا د مور مېړونه."

فريدصېب: "چې پيدا يې کړم.په ګوليو به يې در غلبېل کړم."

شبنم: "له مخه سره يې لږ پام کوه .داسې نۀ وي بيا يې خپلې کورنۍ نۀ پېژني."

فريد صېب: "شبنم ! دا دې ښۀ وويل. زما د مور به څو مېړونه وي؟"

شبنم: "څۀ خبره يم.وتاته به معلوم وي."

فريد صېب: "ځه هر څو چې دي."

شبنم: "يو خو دوى ستا له زوره او غيرته نۀ دي خبر بل د دوى دا خيال دى چې دى په شبنم هم لکه خپله مور خوا نۀ بدوي."

فريد صېب: "نۀ نۀ پر تا خو به ټول په ګوليو سوري سوري کړم."

شبنم: "تۀ داسې وکړه پټ شه.کېداى شي ببرته راشي."

فريد صېب: "هو دا دې ښۀ وويل."

شبنم شړۍ پر هواره کړه.وماته يې اشاره وکړه چې در ووځه.زۀ را ووتم .شبنم هم راپسې راغله .موبائيل يې زما له لاسه واخيستو. ببرته دننه ورغله.زۀ راغلم په خونه کښې ناست وم. وهغه فرېم ته مې کتل چې ګولۍ پکښې ولګېده .ښيښه يې

ماته شوه ـ هم يې عکس سوری شو ـ ښځه د پر وخت پس شبنم راغله. وماته يې وويل
شبنم: "زه کورته ځم. نوري خبري به بله ورځ کوو."
زه: "شبنم ! تا به چيري پيدا کوم؟ "
شبنم: "زه په خپله درته راځم. ته مه راپسې ګرځه ـ فريد صيب که سهار پوښتنه در څخه وکړه ـ ورته ووايه ستا کور والا شبنم سهار د وخته لاړه."

۱۲

سهار مي لمونځ وکړ. مسله مي ټولوله چي فريد صېب په خوني را دننه شو. ماته يې په عاجزي وويل.
فريدصېب: "سلطانه ! برايه د شپې چي څۀ وشو پر هغو زۀ بخښنه غواړم. بل وخت به دا سي حرکت نۀ کوم.
زۀ: "نۀصېبه ! زۀ ستا مزدور يم. تۀ په ما هر امتحان کولای شې. "
فريد صېب حېريان غوندي شو.
فريد صېب: "دا تۀ امتحان بولې؟ "
زۀ: "نور يې څه وګڼم؟ شايد تا په ما امتحان کولو چي وختي بنګلې ته راغلی وې. دا به دي کتل چي دی څۀ وخت بنګلې ته راځي."
فريد صېب دا غوښت چي سلطان د شپې ټوله کيسه په خپله راته وکړي چي ځان يې ښۀ په دلي دوري خبرو سترړی کړ. ما سر نۀ خلاصاوو.

زۀ: "صيبه ! ځو ببخي د پر ناوخته يو."
فريد صيب: "دا يوه کيسه درته کوم بيا به لاړ شې. ښادي خان يو زورور سړی وو. لکه دا ماته چي ګوري. مړی يې وکړو.
د ښار هر سړی په خبر وو خو چا خولۀ نۀ سره پورته کوله. يو چا به خود ورته ويلي وو چي "دا ټوله خلګ وايي مړی دۀ کړی دی. تۀ په دې خبر يې که نۀ؟ "
هغه زورور سړي ورته وويل "نۀ زۀ خو چي له چا پوښتنه وکړم. دا پلانکی چا مړ کړ. هغه راته ووايي خدای به په خبر وي." هغه سړي ورته وويل "داسي وکړه وګرځه. په ښار کښي ړوند سړی پيدا کړه. له هغه څخه پوښتنه وکړه."
زورور په ښار کښي ډېري ورځي وګرځېدو. يو ړوند سړی يې پيدا کړ. ورغلی وځنګ ته يې کښېنستو. له روغبړه پس يې ړاندۀ ته څو روپۍ هم ورکړې. د کور حال احوال يې ځيني وکړو. ړاندۀ ورته وويل "د دې ښار اوسېدونکی يم." بيا يې له زوروره پوښتنه وکړه "ستا نوم څۀ دی، څوک يې او کور د چيري دی؟ "
زورور ورته وويل "نوم مي خوشال دی. د پلاني زوی يم. کور مي په پلاني ولات کښي دی." په دې وخت کښي زورور ړاندۀ ته د رخصت لاس په لاس کښي ورکړی "ښۀ حافظه ! د خدای په امان." زورور چي د ړاندۀ لاس پرېښودو. دلته د دوو کسانو تر منځ بحث وو. يوۀ ويل طوطي پلانکي مړ کړی بل ويل طوطي پلانکی.

ړاندۀ وخندل "دواړه د کمزوري ایمان خاوندان دي. ریښتیا نۀ شي ویلای. په دې خو د دې ښار واړۀ او ښځې لا خبري دي چي طوطي ښادي خان حرامي مړ کړی. "ښادي ورته وویل "دا ښادي خان څوک دی؟" ړاندۀ چي په شنۀ دسمال یې خولۀ پاکوله "دا د پلانیزیو پېښور دي چي ښار ته راغلو. په ښار کښي یې غلاوي کولې. د خلګو مځکي یې لاندي کولې. اوس سم دم خانان دي." ښادي خان ړاندۀ ته وویل "حافظه! تۀ څوک یې؟ "ړاندۀ ورته وویل "زۀ پلانیزی یم."
ما خبر ور پرېکړه.
زۀ: "صېبه! ډېر ناوخته شوم. څو یوه بله خبره چي زۀ په دوې ورځي کښي کورته ځم. له کلي مي سړی راغلی وو ویل یې چي مور دي نۀ وه ښه."
فرید صېب سر راپورته کړو. زما په لور یې را وکتل.
فرید صېب: "تۀ دوې ورځي وار وکړه چي زۀ یو بل مزدور پیدا کړم بیا به لاړ شې."
زۀ: "خود. ښۀ دی تر هغه به ستا بنګله ګوري چي زۀ بېرته راځم. ډېر وخت وشو مور او پلار مي نۀ دي لیدلي. یوه مي ترور ده. تر مور او پلار یې لا حق پر ځان زیات ګڼم. ناروغه ده حال احوال به پر وکړم."
فرید صېب تندی په دوو ګوتو کښي نیولی وو. ماته په قهر شو.

فرید صېب: "اول دي ویل مور مي ناروغه ده. اوس ترور شوه. تهٔ په کور کښې بل مشر وروړ نهٔ لرې؟ "
زهٔ: "نهٔ صېبه! مشر کشر وروړ څهٔ کوې. کشره خور لا نهٔ لرم. زهٔ د مور او پلار دا یو زوی یم بل هغه ترور پر ما تر سکنۍ مور ګرانه ده."
فرید صېب: "پلار دي ځوان دی. یو کار کولای شي که نهٔ؟ "
زهٔ: "نهٔ صېبه! پخوا لا څهٔ ښهٔ وو. په ودونو کښې یې ډول وهلو. اوس له هغه هم لوېدلی دی. یوه سپین سرې مور مي وه. هغې د خلګو په ښادیو کښې دریا وهله بیا چې به په کور کښې شی ختم شو. پر هغو کورونو به وګرځېده. اوس ډېر وخت تېر شو چي حال مي په نشته چي دوی په کوم حال کښې دي؟ "
فرید صېب: "ښهٔ! تهٔ ډم یې؟ "
زهٔ: "هو صېبه!."
فرید صېب: "ډم او دومره ایمانداره."
زهٔ: "ښهٔ پوهېدم چي په دې خبره لږ نهٔ ډېر خورېږې. صېبه! دا ډمان او حرامیان ځکه ایمانداره شو. د دوی خویونه اوس حلالونو او خاندانو خپل کړل."
دې خبري پر فرید صېب ښه اغیزه وکړه.
فرید صېب: "ښهٔ دا خو به ستا روپۍ هم پکار وي؟ "
زهٔ: "صېبه! که نهٔ وي خیر دی. زهٔ به یې له یو بل چا څخه پیدا کړم."
فرید صېب: "لږ انتظار وکړه. د ننه ځم بېرته ژر راځم. "

له هغې خوا چي راغلی پوره شل زره روپۍ یې په شمار را کړې.
زۀ: "صېبه ! زما خو دومره روپۍ نۀ جوړېږي."
فرید صېب: "که بېرته راغلې روپۍ به را کړې. که نۀ راغلې در بخښلې مي دي او بل زما له خوا که اوس اوس تللای شې درته اجازه ده."
له صېبه را رخصت شوم. رکشه مي راروانه کړه. سړک داسي خالي وو زړۀ راته وویل "دا رکشه وځغلوه." چي رکشه مي تېزه کړه. د ټرېکټر ډرائیور غلام را په یاد شو. غلام سهار وختي د ښار په میان کښي پر خالي سړک چي ټرېکټر څومره تېزېدو هغومره یې تېز کړی وو. د ښار تر میانه چي رسېدو د خان وړوکي نازولي زوی خان جهان لاس ور کړو. د غلام سر خلاص شو چي وهي دي. د ټرېکټر پر برېک یې پښه دومره په زور کښېښوده چي ببخي تر ډېره د ټرېکټر د شا پایې پسې کش شوې. خان چي ور رسېدو. خان پر غلام یې لاس پورته کړو "د خرۀ بچیه ! ! ! د سپي بچیه ! ! ! ټرېکټر خلګ داسي چلوي."
غلام عاجزه غوندي ورته وویل "صېبه ! مور مي وفات شوې ده. کفن وړم." د خان لاس په پورته نیولو وچ شو. یو څۀ وخت خان غلام ته کتل غلام خان ته. خان جېب ته لاس کړ یو څۀ روپۍ یې ورته ونیوې "ورځه غائب شه. څۀ کوې چي زما ومخ ته ګورې."
غلام لا ولاړ وو خان روان شو. یو بل سړی چي غلام یې پېژندلی "غلامه ! خدای دي خوار کړه. دې خبره ته دي څۀ پام

شو۔" غلام وخندل "وروره ! تر ځاپېړو خوړلو د مور مرګ ښۀ دی۔ پخدای که زمونږ د خوار فاتحې ته راغلی۔نۀ یې دعا ته لاس پورته کړو۔
دا یوه خبره یاده لره۔له دې خلګو سره هغه د چا خبره۔که لنډ ګنډ کښېوتلې۔مور یا پلار وژنه بس هر مشکل اسانه کیږي۔"
په ښار کښې را روان وم۔د خیاط پر دوکان ودرېدم۔خپلې ور کړې جوړې مې راواخیستې ۔په ښارکښې ښۀ په مزه مزه ګرځېدم ۔سوارې مې نۀ پورته کاوۀ ۔د کور د پاره مې سودا راواخیسته۔
ماښام بنګلې ته راغلم شپه مې نیمه د تېرې شپې په سوچ،نیمه په خوب تېره کړه۔ سهار مې وختې غوټه را واخیسته۔په رکشه کښې کښېنستم۔اډې ته راغلم۔ زمونږ د خوا بس سوکه سوکه روان وو۔کلېنډر د سواریانو په خاطر نارې وهلې چې زۀ یې په نظر شوم۔ را ناره یې کړه "ځې؟" ما د تلو اشاره په لاس ورکړه۔
بس ته وختم۔بس په تلو تلو کښې خراب شو۔دا ښۀ وو چې یخې اوبه او وړوکی د انګورو باغ نژدې وو۔مونږ سواریان تر انګورو لاندې ناست وو۔په بیاله کښې مو پښې اچولې وې۔ چا او چا لا د انګورو وښکې هم شکولې وو ،چا به اوبه څښلې،چا به انګور خوړل،چا به سګرېټ څکولو۔
یو وخت د باغ مالک له لرې را روان وو۔په خندا خندا کښې "اخیر د خدای بنده ګانو !دا زما انګور۔" خدای شته مونږ څۀ

وشرمېدو۔ د باغ مالک چې راو رسېدو له سلامه پس يې وويل "ګډه يه (ټولو) سترې مۀ شئ۔ انګور مو دارو شه۔ ښۀ کار مو کړی دی چې خوړلي مو دي۔ اوس که بس نۀ دی جوړ شوی۔ زۀ به کورته لاړ شم۔ ښې يخي شلومبې او ډوډۍ به درته راوړم۔ " موږ د کاکا شکريه ادا کړه۔

بس جوړ شو۔ کلېنډر پانې او جبک ټول کړو۔ بس را روان شو۔ بېخي ډېر ناوخته د شپې پر سړک کښته شوم۔ پړنګه هو (د ختيځ شمال له لوري ډېره تېزه هوا) چلېده۔ بېخي له دوړو سترګي نۀ رڼېدې۔ په ډېر زحمت مي کورته ځان را ورساوو۔

په دروازه کښي ودرېدم۔ ټوخه مي وکړه۔ د مورکۍ له دننه را ږغ کړو۔

مورکۍ: "سلطانه زويه ! تا دي خدای را ولي۔ "

څراغ يې بل کړو چي زۀ دننه ورغلم غوټه مي ښوده دا مخته راغله۔

مورکۍ: "تۀ مور وخورې خو هوا به په سترګو ړوند کړی يې۔ "

بېرته په دې وخت کښي وګرځېده ۔ زۀ ورغلم د دې پر کالي کښېنستم۔ دا راغله د اوبو بدنۍ يې کښېښوده بيا يې فکر شو چي روغبړ دي نۀ کړو ورسره وه۔ راغله په ناستې يې په غېږ کښي ټينګ ونيوم۔ پر تندي يې څو واره مچ کړم۔

مورکۍ: "د بلا هېر شې۔ زما خو د اوبو په وجه روغبړ هېر شو۔ "

بابا: "ښځې ! څوک دی، له چا سره ناسته يې او چاته ږغېږې؟ "

مورکۍ: "سرېيه ! سلطان راغلی."
بابا: "سلطانه ! پر دې نیمه شپه په دې ځول کښېي."
مورکۍ: "تهٔ دا مغځي ماتی ګوره. تر اوسه پرنګه هو او ځول نهٔ شي سره بېلولای."
بابا لا له بشترې نهٔ وو را ولاړ شوی. زهٔ ورغلم په ناستي مي روغبړ ورسره وکړ.
مورکۍ: "سلطانه زویه ! تا به ډوډۍ هم نهٔ وي خوړلې؟"
زهٔ: "هو مورکۍ ! نهٔ مي ده خوړلې."
مورکۍ: "زویه ! بل شی خو نشته. چای به پخې کړم. له چای سره به ډډۍ وخورې."
زهٔ: "مورکۍ ! تهٔ چای پخې کړه. ډوډۍ مهٔ را اخله. ما بسکټ راوړي دي هغه به څو دانې ورسره وخورم."
مورکۍ: "هو زویه ! تهٔ خو اوس بازاري شوی يې. په مسکوټو هم شپه تېرولای شې."
زهٔ او بابا سره رېغېدو. مورکۍ چای پخې کړې. غوټه يې سره وشنله. بسکټ يې راوړو. څو دانې مي له تودو چایو سره وخوړل.
زهٔ: "زما کالی دباندي هوار کړه. اوس خو هوا ډېره سوکه شوې ده. تاسو هم دباندي درو وځئ."
مورکۍ: "هو زویه ! موږ هم پرنګه هو دننه راوستو."
زما بشتره يې دباندي را هواره کړه. غوماسي وو خو بیا هم ویدهٔ شوی وم. سهار راپورته شوم. د زردانې کورته ورغلم.

ژړګل ،جمال او سدو دباندي ناست وو ـ زردانه ترور په کالي کښي پروته وه ـ داسي وړه ښکاريده لکه يو ماشوم ـ له حال احواله پس جمال ولاړ شو ـ هغه پروته چائينکه او پيالې يې واخيستې ـ ما ورته کتل چي دۀ مينځلې ـ
زۀ: "ژړ ګل کاکا ! په زردانه ترور څۀ کيږي؟ "
ژړګل کاکا: "هغه خپله ناروغي يې څۀ زياته شوه ـ "
زۀ: "د دې کله ناروغي وه؟ "
ژړګل کاکا: "هغه خپله زنانه ناروغي ـ "
زۀ: "د خداى بنده ګانو ! ! خو ډاکټر ته به مو راوړه ـ که روپۍ نۀ واى خو له ما سره وې ـ " ژړګل خبره وژووله "څۀ خبر يم ـ "
جمال چاى راوړې ـ پيالې يې ډکولې چي زردانه ترور پر حال راغله يا را ويښه شوه ـ نرى کالى يې له مخه واړاوو چي زۀ يې وليدم د راپورته کېدو هڅه يې کوله ـ زۀ ور ولاړ شوم ـ هغسي په پروتې مي لاس ورکړ ـ تندى مي ور نژدې کړو ـ څو مچي يې راښخه واخيستې ـ جمال زما دويمه پياله ډکوله ـ
زۀ: "ناروغي دي څنګه ده؟ "
زردانې ترور وخندل ـ د ژړګل کاکا په لور يې لاس ونيوو ـ دا غاړه يې وويله

"د ماښام اوړۀ د نۀ وي
ادې سم مه د مېړۀ وي ـ

چې دی ژوندی وي پخدای که بله یوه بلا هم راغله بې له عزرائیله .اوس خو یې تور او سپین د ببان هم لوی شو." هم داسي دې خپلي ګپې کولې موږ ټولو پر خندل.
له دې واره د زرداني ترور سترګي د یوې لحظې د پاره له ما نۀ اوښتې. نن هغه کیسه نۀ وه چې د دې له کوره خپل کورته روان شوم .دا تر هغه ولاړه وه له شا یې راپسې کتل چې زۀ نیها مېدم. ورځ مي په کلي کښې تېره کړه. شپه په کور کښې.

۱۳

زۀ ورغلم ببو انا ناسته وه .ژړګُل کاکا ته يې لاس له خولې اخيستى وو "مغځى دي مات شه.مغځي ماتې. پر تا به هم مور سر تړلى وو. پلار به ټکان کول چې زوى مي پيدا شوى دى. دوى خواران په دې څۀ خبر وو چې دا ښځولک (ښځې ته ورته) زنګي (زنه) دي وتړل شه.اوبه دي تودې شه. وپتارى ته دي کښېنم.اول مي درته وويل دا ښځه ډاکټر ته يو سه.تا ځان يو په بله کاوو."

په دې دعوه، دعوه کښې د بورګي ماما د زوى نارې شوې "ژړګُل کاکا ! راځئ." مورې نالې او بالښت را ويستو.په ربړى کښي مو ښه بشتره هواره کړه.

جمال زردانه ترور په غېږ کښي پورته کړه.زردانه ترور په ربړى کښي پروته وه . سدو ولاړ وو ژړل يې . ژړګل کاکا ناکراره غوندي شا و خوا ګرځېدو.جمال چي دوباره ربړى ته وختو.زردانه ترور يې را پورته کړه. په غېږ کښي يې نيولې وه.

زردانه ترور ببو جاني انا ته داسي ږغېده.پخداى که هغه وخت د چا دا يقين راتلو چې ناروغه ده.زرداني ترور ببو جاني انا ته ويل "حق رابخښه.تۀ په ما ډېره سترې شوې."

ببو جاني انا ورته وويل "لوري ! زما له حقه خلاصه يې ـ حق به تـه رابخښې ـ زما څۀ حق دی ـ "
زردانـه تـرور داسـي ربړېدـه لکـه لـړزې نيـولې ـ سـترګـي يـې لـه اوښکو ډکي وې ـ زردانې تـرور ورتـه وويـل "انـا ! زمـا بـه لـه دې واره خوند نۀ وي ـ "
ببو جانه انا د زردانې ترور وڅنګ ته له ربړې سره ودرېده ـ
ببو جاني انا زردانې تـرور تـه وويـل "لـوري ! پـه مخـه دي ښـه ـ لـه خدايه هيله کښل نۀ دي پکار ـ خدای مهربانـه دی ـ خدای بـه دي خوږ مسافر کړي ـ وخدای ته هر څۀ اسانه دي ـ "
دا خبره يې کولې مخ يې واړاوو ـ د کور په لور روانه شوه ـ مـوږ د سړک پـه لـور پـه ربړې کښـي زردانـه تـرور را واخيسـته را روان شو ـ سړک ته را ورسېدو ـ زردانه ترور مو پـه غـېږ کښـي راکـوزه کړه ـ موږ د بس په انتظار ناست وو ـ زردانه ترور به يو يوار ما پـه غېږ کښي نيولې وه بيا جمال ـ
په دې وخت کښي زۀ پر سړک د بس په انتظار کښـي ولاړ وم ـ يـو تک سپين نوی ډاټسن راغلی ـ ما لاس ور کړو ـ ډاټسـن تېـر شـو ـ بېرته پر شا راغلی ـ ښيښه يې خلاصه کړه ـ يو ښاهسته ځوان پـه لوڅ سر، سپني وړې چشمې يې په سترګو وې ډاټسن يې چلاوو ځوان: "تۀ نۀ پوهېدې چي دا شخصي موټر دی؟ "
زۀ: "پوهېدم ـ "
سړی: "بيا دي ولي لاس را کړ؟ "

زۀ: "په دې چې سړي سر موټر نۀ را رسي ـ "

سړی: "له هغه بله لوره راشه ـ "

زۀ: "له ما سره خو ناروغه مور او ورور دي ـ "

سړی حیران غوندي شو ـ د حېرانتیا په انداز یې راته وویل

سړی: "کوم دي؟ "

زۀ: "هغه په ژوره کښي چي ناست دي ـ "

سړی: "مور دي د ناستې ده؟ "

زۀ: "نۀ ـ "

سړی: "دباندي خو به یې دا تېزه هوا مړه کړي ـ "

زۀ: "مورې کالي ډېر ورسره را اخیستي دي ـ "

سړي موټر نور هم شاته را وستو ـ زۀ کوز شوم ـ ما زردانه ترور په غېږ کښي را واخیسته ـ جمال هغه زیات کالي ـ سړی هم له موټره راکوز شو ـ د ډاټسن پټه (ډاله) یې را خلاصه کړه ـ مورې زردانه ترور ور وخېژوله ـ ښه پر پنډ کالي مو کښېښودو ده ـ بالښت مو تر سر ور کړی ـ سړي ډاله بنده کړه ـ زۀ او جمال هم په شا کښي دواړه ناست وو ـ

سړی: "یو را شئ سیټ ته ـ "

جمال د سړي د خبري له ختمېدو سره سم قسم وکړ چي تۀ به ورځې ـ زۀ سیټ ته ورغلم ـ له هغه بل ځوان سره مي هم روغبړ وکړ ـ هغه سړي د نامۀ پوښتنه را څخه وکړه ـ کوم چي موټر چلاوو ـ

سړی: " نوم دي څهٔ دی؟ "
زهٔ: "سلطان مي نوم دی.د پلانکي کلي او سېدونکی یم. ستا نوم او د دې بل ملګري نوم؟ "
زما وځنګ ته ناست تور ځوان سم له واره راته وویل
تور ځوان: "زما نوم هم جمال دی .په پلاني کالج کښې لکچرر یم . دی عثمان زموږ د کالج پرنسپل دی."
عثمان: "بخښنه غواړم.ما یو تهٔ ولیدې چې ګپه مي دربانده وکړه.مورکۍ مي نهٔ لیده.دا بل وروردر سره دی؟ "
زهٔ: " نهٔ مي سکنۍ مورده نهٔ مي سکنی وروردی خو تر سکنیو ډېر راباندې ګران دي.
" عثمان: "عجبه نهٔ ده .خلک نن سبا له سکني پلاره او موره تنګ دي. پر تا مېرهٔ دومره ګرانه ده."
زهٔ: "نهٔ مېرهٔ مي هم نهٔ ده." ټوله کیسه مي ورته وکړه.
په یو ړوکي ښارګوټي کښې عثمان یو دوکان ته نژدې موټر ودراوو.
عثمان کوز شو.
عثمان: "مورکۍ یو شی خوړلای شي؟ "
زهٔ: "هو نوره ښه ده. د ولاړېدلو نهٔ ده."
له عثمان سره زهٔ هم پر هغه بله دروازه کوز شوم. جمال ته مي وویل "اوس تهٔ سیټ ته راشه .زهٔ به له زړ‌دانې ترور سره کښېنم ." جمال ولوړل که زهٔ سیټ ته ورشم.په دې وخت کښې عثمان

راغلی -ډبی سګرېټ، ځلور د چیپس پوړی، یو جوس یې له ځانه سره را اخیستي وو. هغه جوس او یوه پوړی چیپس یې جمال ته ونیوو. موږ بېرته موټر ته را وختو چې روان شو.
دعثمان ملګري جمال زما په خوا راوکتل. دژړګل اوزامنو په کیسه مي سرنه شو خلاص.
عثمان د خبري وار له مخه کړ. دا به داسي سپي وي لکه زموږ تور جان کاکا. یو ورځ یې چا پرزوی ګپه کوله. پخدای که په هغه ورځ خلګو اوښکي تویي کړې یا یې تندي د دۀ د کټ له بازو ووهل مات شو چې تورجان غوندي سړی مړ دی قام به ځۀ شي. په خندا خندا کښي پرېدي ځۀ کوې. پخدای که یې خپلي ښځې ستا مور د زړۀ له تله ور پسې وژړل .په سترګو پوري به لاړي مښي یا به د پیازو او به پکښي څڅوي .د زړۀ له تله یې پخدای که اوښکي توي کړې."
عثمان: "موږ ګپي کوو. د سلطان به خوا بده شي."
زۀ: "نۀ نۀ صېبه ! ګپي به خود کوو. په ګپو خو څوک نۀ مري، نۀ پاتېږي." بس له دې ځای څخه ګپي شروع شوې.
جمال: "عثمانه ! هغه زموږ ملګری رضا خو به دي په یاد وي؟ "
عثمان: "هو."
عثمان: "یوه ورځ له کوره ټیلیفون ورته راغلی چې انا دي مړه ده .کور ته راشه. اډې ته تللی وو. د ماځیګر ټیکټ یې کړی وو

بیرته راغلې .موږ پوښتنه ځیني وکړه "رضا ! ولي بېرته راغلې . " رضا ویل "یاره ! اوس موټر نهٔ وو.د ماځیګر ټیکټ مي وکړو " د خپل کټ په لوري تېر شو.لپټاپ یې راواخیستو.زموږ دا خیال شو چي خود یې له ځانه سره وړي .دهٔ خلاص کړ. ښې مستي د پښتو د فلمونو سندري یې ولګولې .موږ ته یې را ږغ کړو "راشئ . انا خو به زما مړه وي .تاسو ولي په خپل غم عمجنه وم. " موږ ټولو وخندل.

زرین ویل "تهٔ دې د خرې زوی ته ګوره . داسي ګپي لکه انا چي یې نهٔ وي مړه.دهٔ ته یې کوزده کړې وي. " هغه د غم چپتیا رضا ماته کړه. یو وخت رضا دومره په زوره زوره وخندل.

زرین ځیني وپوښتل "څهٔ دي رضا ،پر څهٔ دي دومره په زوره زوره وخندل؟ " رضا ورته وویل "راشئ دې خپلو ماماګانو ته وګورئ . ما ته د خرې بچی،د خرهٔ بچی وایي ."زرین ورته وویل "څوک؟ "رضا وویل "دا د پښتو فلمونو والا یادوم . داسي هوښیاران ماماګان لرو . ښځې یې سل کاله وړاندي ببولې دي . نارینه یې سل شاته . ښځه ته یې پېنټ شرټ او نارینه ته یې هغه پخوانۍ جامې، واسکټ(سدرۍ) ،پټکی . هغه پخوانی ټوپک(یوه یوه مرمۍ چي ورځي) یې په څنګ ورکړی. "

زرین ورته وویل "تهٔ دې د خرې زوی ته ګوره .ماشین ته وایي پنځهٔ ډزی. "رضا ورته وویل "څه ورشه منا ! ! دا پنځهٔ ډزی پلار

له واخله. دا پنځۀ ډزی نۀ چي سل ډزی شي. هره مرمۍ به په لاس ورولې او ترې باسې به يې او دا چغې دي وهي اې پلانيه ! تا به پرې نۀ ږدمه."

پر دې مو ښېخي ډېر و خندل بيا چپتيا خوره شوه .دوی دواړو سګرېټونه بل کړو. عثمان د خپلي خوا ښيښه لږ خلاصه کړه . ببرته يې مخ زما پر خوا راواړوو.

عثمان: "ياره سلطانه ! تا وماته عجبه خبره نۀ کړه وه چي سړي سر موټر نۀ را رسي."

جمال: "سلطانه ! خبره تر خبري پوري ياد ېږي .ګپي به کوو. زموږ په کوڅه کښي دوه ځوان دي .يو ناني بل جانداد-دواړه مزدورکاره دي .يوه ورځ ډېر يخ وو.ما دواړه په موټر کښي واخيستو.يو ګړی ښۀ چپ ګرمه هوا ته ناست وو چي تاودۀ شو. ناني جانداد ته وويل "ياره ! چي خدای يو يو موټر په دې يخ کښي راکړی وای ډېر به ښۀ وو."جانداد و خندل "ځغله زويه ! چي سړي سر موټر را کړي بيا د خدای په يخ کښي فائده څۀ ده."

په دې وخت کښي د هسپتال په لويه دروازه کښي عثمان موټر ودراوو. دی پر يوه زۀ پر بله دروازه را کوز شوم . دۀ د شا ډاله خلاصه کړه. ما زردانه ترور په غېږ کښي راواخيسته.جمال هغه کالي را واخيستو دننه ورغلو. جمال او عثمان هم راپسې وو. د زردانې ترور دا فرياد وو "په سفر مو مړه کړم .ما ښځې ډاکټري ته ورورځ ." عثمان چي د زردانې ترور دا خبره واورېده

. له مخه شو. ماته يې ويل "راپسې شه ." دی لمخه زۀ ور پسې شوم. په يوه خونه دننه شو.
عثمان: "ترور پر هغه کټ کښېنوه ."
ډاکټره ته يوه بله ناروغه ناسته وه. له هغې سره رږغېده.
عثمان: "فرزانې ! دا پرېږده. دا به دومره نۀ وي په تکليف."
فرزانې له خپله مېزه دوربين راواخيستو راغله.
ډاکټر فرزانه: "دا کالي ځيني لري کړئ."
مورې چې کالي ځيني لري کړ. ډاکټر فرزانې بېخي ترډېره زردانه ترور ته حېران حېران ورکتل.
ډاکټرفرزانه: "تۀ رښا نۀ يې؟"
زردانې ترور د سر په اشاره د نۀ ځواب ور کړ.
ډاکټرفرزانه: "له کومه ځايه په تکليف يې."
زردانې ترور د لاس په اشاره مورې ته وويل تاسو لاړ شئ. مورې دباندي ووتو. دباندي چې را ووتو عثمان مورې ته وويل "ډاکټر فرزانه مي کورودانه ده." مورې دباندي ولاړ وو چې ډاکټرفرزانه په دروازه کښي ودرېده.
ډاکټر فرزانه: "دا ښځه وارډ ته در وړئ زۀ درځم."
مورې زردانه ترور په غېږ کښي وا خيسته وارډ ته مو يو وړه.
ډاکټر فرزانه هم راغله. د زردانې ترور وينه يې راکړه.
ډاکټر فرزانه: "ورشئ دا ګروپ وينه پيدا کړئ."

مور چي خپله وينه ورسره وکتله.زما او د جمال دواړو وينه نۀ وه ورسره سمه. د عثمان او جمال دواړو وينه ورسره سمه وه. اول مو د جمال وينه راوړه ور ومولګوله .نوري ستني ډاکټر فرزانې ور وليکې.عثمان په منډه منډه راوړلې.تياره ماښام ډاکټر فرزانه راووته.

ډاکټر فرزانه: "ما خپل وس ورسره وکړ. نور مرګ او ژوند د خداى په لاس دى. له تاسو سره خو د مورکۍ د خذمت کولو ښځه هم نشته. خير زۀ او عثمان ورځو.ښځه به درته راشي. تر هغه به يې وخنګ ته د هغي بلي ناروغي مور خيال ساتي."

ډاکټر فرزانه په خپل موټر کښې،عثمان او جمال په خپل موټر کښې روان شو. زۀ او جمال سره پاته شو.جمال په ژړا شروع وکړه .ډاکټر فرزانې څنګه دا وويل "چي مرګ او ژوند نور د خداى په لاس کښي دى.خود مورکۍ مري چي دا يې وويل." اوس که زۀ جمال کرار کړم.که به مي هر څو ورته وويل خو جمال نۀ کراريدو.

ګوره چي څومره وخت په دې کښي تير شوى وى . د ډاکټرفرزانې له موټره سره يو بل موټر هم راغلى . يو ځوان سړى،يوه د پاخۀ عمر ښځه،يوه ډېره سپين سرې(غټې چشمې يې په سترګو وې)په يو لاس کښي يې لکړه،تر هغه بل لاس په عمر پخې ښځې نيولې وه. پر ملا کږه راروانه وه.لکړه چي يې پر فرش لګوله ټک ټک يې کاوو. په ډاکټر فرزانه پسې وه چي

تر موږ تېر شو وارډ ته دننه ورغلو. په وارډ کښې موږ د ښځو په زوره زوره ژړا تر غوږ شوه.
زۀ او جمال په منډه دننه ورغلو. له ډاکټر فرزانې، زردانې او هغه نورو دوو ښځو سره له ځواني ټولو ژړل. موږ دوه حېران ولاړ وو. زردانه پر کټ پروته وه. هغه د بري سپين سرې په پروتې غېږ پر ګرځولې وه. د زردانې له مخه يې سر نۀ راپورته کاوو. د مخ پر يوه او بله خوا يې مچوله. ډاکټر فرزانې په ژړا ژړا کښې سپين سرې تر لاس ونيوه. راکش يې کړه.
ډاکټر فرزانه: "مۀ کوه موري! مۀ يې تنګوه. لږ سر راپورته کړه وژنې يې. سا يې بندېږي."
په وارډ کښې له نورو ناروغو ښځو سره راغلې خدمتګاري ښځې ټولې يوه يوه د زردانې د کټ په لور راتلې. خود به يې دغه خيال وو چې زردانه مړه شوه چې زردانه بې يې وليده چې ژاړي ببرته به يې خپل مخ پټې ور په ياد شو. د پړونې څاک به يې ونيوه، سوکه به روانه شوه.
زردانې او هغه سپين سرې چې ښۀ په ژړا ځانونه ستړي کړو. د دوارو ښۀ خروښ کښېنته شو.
سپين سرې: "ربا لوري! ثوک در سره دي؟"
زردانه: "هغه دوه زويان (زامن)."
سپين سرې د را ولاړېدو هڅه کوله زۀ ور له مخه شوم. دا هڅه مې وکړه چې لاس ور کړم. دې دواړه لاسه په غاړه کښې

راواچول. پر تندي يې مچ کړم. نور يې د ژړا په وجه څۀ تر خولۀ نۀ وتو. هم يې دا سې له جمال سره روغبړ وکړ.
هغه ځوان: "تاسو راځئ چې کور ته لاړ شو. سترې به یاست. له رڼا سره مورکۍ او پښتنه شته. زۀ بېرته ورته راځم."
زۀ: "زۀ او جمال له تا سره نۀ ځو. موږ دا ناروغه مور وچاته پرېږدو."
ځوان: "رڼا که ستاسو مور ده زموږ خور ده. تاسو هم زما په خيال په حقيقت نۀ ياست خبر. "
د دې خبرې له اورېدو سره که څۀ هم زۀ او جمال روان شو خو حېرايان غوندې وو.

۱۴

له ځوانه سره موټر ته وختو. په ښار کښې ښۀ تر ډېره لاړو. یو وخت په کوځه کښې وګرځېدو. په کوځه کښې روان وو. ما یوې او بلې خواته کتل. واړۀ واړۀ دوکانونه ـ اکثره دکانونه د پرچون وو. دوه د درزیانو (خیاتانو)، یو تنور، یو د سبزي دوکان په مخه راغلو. ځوان موټر یو لوی ښاهسته ګېټ ته وګرځاوو. پر هارن یې ګوته کښېښوده.

یو ځوان ګېټ خلاص کړو. موټر چې دننه ورغلو. ښځې او پېغلې د سرای په منځ کښې په انتظار ولاړې وې. سره له وړو نجونو او هلکانو چې موږ له موټره کوز شو. ښځو او پېغلو ټولو د خپلو پړونو ځاکونه ونیول. چا او چا خو ببخې شا را وګرځوله.

یوه پېغله چې د پړوني ځاک یې نیولی وو. له موږ سره ځوان ته یې وویل "ګران لالا! ریښتیا رڼا خورکۍ پیدا شوه. په هسپتال کښې وه؟"

ګران ورته وویل "هو خورجانې! رڼا په هسپتال کښې ده. مورکۍ او پښتنه مې ورسره پرېښودې. دا دوه ځوانان د رڼا

زویان دي. " پېغلي د پړوني څاک پرېښودو رامخته شوه. په لاس یې روغبړ وکړو. هغه ټولو ولاړو ښځو کښې چا په لوڅ، چا په پټ مخ روغبړ راسره وکړو.

مور یې د ګران خوني ته بوتلو. دا سي ښکارېده لکه بېخي لږ ورځي مخکي چي یې وادهٔ کړی وي . نوی پلنګ ،الماری،شوکېسونه، نوې نوې بشترې چي هر څهٔ ځای پرځای پراته وو. د خوني خو چا نهٔ دي راته ویلي چي دګران ده. مور له هغو ځوړند عکسونو اندازه وکړه چي ټول د ګران وو. اوس نو د ماما ګانو ښځې او ماشومان په وار وار راغلو چي زهٔ او جمال یې په روغبړ ستړي شو. اخیر یې ډوډۍ راوړه . ډوډۍ مو وخوړه. د ډوډۍ له خوړلو پس ګران ماما مور ته وویل

ګران: "تاسو بېغمه ویدهٔ شئ .زهٔ هسپتال ته ځم .دوی ته به ډوډۍ وروړم بل به شپه هم ورسره تېره کړم."

ګران ووتو. زهٔ او جمال په خونه کښې پاته شو. دواړو یو بل ته حېران حېران کتل.

زهٔ: "جماله ! دا اوس څهٔ وشو ؟ "

جمال په سوچونو کښې ورک وو. ځواب یې نهٔ کړو را.

زهٔ: "جماله ! وجماله ! "

جمال: "هان."

زهٔ: "دا اوس څهٔ وشو ؟ "

جمال: "نور درک نۀ راکوي ـ زما په خيال د بابا په لړلو کښېوتو ـ سلطانه ! نوري خبري پرېږده ـ خدای ته به دواړه په زاري کېږو چي کيسه د سمو په لور لاړه شي ـ "

بالښت يې سم کړ سر يې ولګاوو ـ زۀ ولاړ شوم ـ اودس مي وکړو ـ د ماخوستن او قضايي لمنځونه مي ټول وکړو ـ پرېوتم ـ زۀ هم په سوچ سوچ کښي ويدۀ شوی وم ـ سهار چي راپورته شو ـ چای مو وڅښلې ـ يو بل ماما چي موږ يې لا نوم نۀ وو زده کړی ـ هغه په سپين وړوکي موټر کښي هسپتال ته را ورسولو چي دننه ورغلو ـ انا او پښتنه مامۍ هم ناستي وې ـ زموږ زردانه ترور ، د دوی رڼا ښه ښکارېده ـ زرداني ترور وماته را ږغ کړو ـ زۀ ور نژدې شوم ـ دې د راپورته کېدو هڅه وکړه ـ نۀ شوه پورته کېدلای ـ اخير يې راته وويل "ما کښېنوه ـ " ما را پورته کړه ـ هغه د هسپتال سپين پوست بالښت مي شاته ورته کښېښودو ـ زۀ پر کټ ورسره کښېنستم ـ زرداني ترور په ژړا پېل وکړ چي په ژړا يې ښۀ ځان سترې کړ بيا يې وماته سر را نژدې کړو ـ ما هم سر ور ورنژدې کړو ـ دې خپل مړۀ لاسونه ډېر په مشکل راپورته کړو ـ زما په غاړه کښي يې را واچول ـ څو واره يې مچ کړم ـ سترګي يې له اوښکو ډکي وې ـ په ژړغوني ږغ يې څو واره وويل زردانه ترور: "تۀ مور وخورې ـ تۀ مور وخورې ـ وماته به حق رابخښې ـ ما له تا سره ډېر ظلم وکړ ـ زما د غلطۍ او مستۍ سزا

دي تبرۀ کړې وای. پاته عمر به یې هم تېروي. داسي ماشوم دي بیا دې دنیا ته نۀ راځي لکه تۀ چي راغلې."
زۀ: "زرداني ترورې! لکه څنګه؟"
زرداني ترور دومره په زوره زوره وژړل چي په ژړا ستړې شوه. زما سر یې بیا په هغو مړو لاسونو ور ټیټ کړو. څو واره یې بیا پر تندي مچ کړم. لاس چي یې زما له غاړې وکښو. داسې بې اختیاره یې لاسونه پر کټ ولوېدو لکه د دې په بدن چي نۀ وي پوري.
زرداني ترور په ډکو سترګو، ژړغوني ږغ راته وویل
زردانه ترور: "کور ته به لاړ شې. یو به ژړګُل او سدو راولېږې بل د خلیل جبران په کتاب کښې یو لیک پروت دی. هغه به در واخلې. له لوستلو پس به تۀ هغه کار کوې. زۀ که جوړه شوم. کورته به تر هغه نۀ شم لاړه تر څو چي مې په خپل حق نۀ یې رسولی. که مړه شوم حق به را بخښې. زۀ ځان دلې د پلار او نیکه په هدیره کښې ښخوم. ژړګُل او زویان هم دلې د ورونو په ښار کښې ځایوم. ستا یې په مخه ښه بیا به زما ښتني ته لا نۀ راځې"
ما چي له دې مخ را واړاوو. سترګي مې له اوښکو پاکولې. د ماما کورنۍ او د وارډ ټولو ناروغانو راته کتل. هم په دې خاطر مې د ماماګانو د کورنۍ رخصت پرېښودو. د وارډ تر دروازه راووتم. په رکشه کښې کښېنستم.

هغه مالک ته ورغلم چي ما په هوټل کښي کار ورسره کاوۀ ۔ چای مي ور سره وڅیښلې ۔دا ټوله کیسه مي ورته وکړه ۔ زما مور په هسپتال کښي ده ۔که چیري فرید صېب یا انډیوالانو پوښته کوله ۔دا کیسه به ورته وکړې ۔
له مالکه را رخصت شوم ۔ اډې ته راغلم ۔په بس کښي کښېنستم ۔دومره مي تبیعت خراب وو چي د هغې ورځي د تبیعت خرابۍ به درته څۀ ووایم۔
یو وخت د سړک له څنګه د خاورو له وړو وړو کورونو سره په بس کښي روان وو۔ یوه ماشومه د خوني شاته په منډه راوګرځېده ۔ له شا یوه ښځه ورپسې وه چي مایې مور وګڼله ۔یو شی یې پسې تس کړو ۔ د دې ماشومي منډي زۀ خپل وړوکوالي ته بوتلم ۔په وړوکوالي کښي چي به کله مور بد وکړو۔مور به یو شي ته لاس کړو۔مور به منډي کړې ۔ دې به هغه په لاس ورغلی شی دومره په مینه راپسې وغورځاوه ۔ هغه بېتې ،بډۍ ،خوسی چي د یوۀ به هم په غاړه کښي قمیس روغ نۀوو بیا هغه بدل (غاړه ،لنډۍ) را په یاده شوه چي هر وخت به ما بد وکړو۔
مورکۍ به راته کوله
ښۀ کوه پکار به درسي
بد اخیر د کړو سر سي
دې بدلي زۀ د فرید او شبنم کیسې ته بوتلم۔

زۀ د فريد او شبنم له سوچه هغه وخت را ووتم چې د دوو کسانو تر منځ بحث روان شو۔ يوۀ وويل "وروره ! خدای بنده ګوري بيا پر اوري۔ "هغه بل وويل "په دې زۀ هم پوهېږم وايي(بنده حېران خدای مهربان)

خدای هر انسان ته عقل ورکړی دی بيا يې دا ورښوولي دي چې دا لاره شراب خانې ته،دا مسجد ته ځي۔ جنت او دوزخ په دې نۀ يادوم چې شراب خانه و مسجد دواړه ښکاره دي ۔هغه وينې چې مسجد دی۔ستا مخ د شراب خانې په لور دی۔په هغه لور روان يې ۔اوس وايې خدايه ما مسجد ته ورسوې۔ دا زما يقين دی چې مسجد ته نۀ شراب خانې ته رسې۔ "

هغه بل بيرته ورته وويل "تۀ زما په خبره نۀ شوې پوه ۔ما دا وويل چې دا زموږ په خلګو کښې د صبر ماده ډېره کمه ده بل پېغور جن ډېر دي چې لږ ډوډۍ پيدا کړي بيا هغه د چا خبره سلام په چارخانښې (شاخۍ)نۀ ورلوېږي ۔مثال موږ په پش،پېښور، موخې او ډم پوري خاندو۔"

هغه بل سړي وخندل "تۀ لېونی يې۔دا زما او ستا کار نۀ دی۔دا د شاعرانو او ليکوالانو کار دی ۔ شاعران او ليکوالان چې له ځينو عزتمندو خلګ ډمان جوړولای شي ۔له پښ، پېښور او ډم څخه بيا سيالان هم جوړولای شي۔"

هغه بل "ياره ! ستا تر دې خبري پوري يوه ګپه راپه ياد شوه۔ زموږ په کوڅه کښې يو سړي زوی ته وادۀ غوښتی وو۔مابنام يې

د کوځې ټول خلګ ډوډۍ ته غوښتي وو. موږ چي ورغلو. په واړۀ سرای کښي چار پېره کالی هوار وو. چارپېره بالښتونه پراته وو. يوه خواته دوې نالۍ هواري وې چي څوک له مخه راغلي وو هغه پر هغو نالیو ناست وو.
خلګ په دې څۀ خبر وو چي دۀ يو څو سرمايداره هم راغوښتي دي. کله چي هغه سرمايداره راغلو. دی سم دننه ورسره راغلی چي پر نالیو يې نور خلګ ناست وليدو. داسې خو يې نۀ شو ورته ويلای چي تاسو ولاړ شئ. څۀ داسي يې وويل "هر سړی د خپل حثيت مطابق کښېنئ." ټولو خلګو وخندل. پر نالیو ناست خلګ ولاړ شو بل ځای کښېنستو.
دا بحث شايد ما سم نۀ وي بيان کړی. د هغه وجه دا ده چي زۀ اول نۀ يم پوه شوی چي بحث له څۀ روان شو. دويم زۀ په خپله هم په حال کښي نۀ وم. د زردانې ترور ژړا او خبرو کرار ته نۀ پرېښودم.
لمر لوېدلی وو چي له بسه کوز شوم. مخه مي وکړه. د ژړګل کاکا کورته ورغلم. دوی ډوډۍ خوړلې وه. له روغبړه وروسته مي د زردانې ترور ټول حال ورکړو. د ژړګُل کاکا ټول بدن داسي رېږدېدو لکه لړزه چي پر سړي راشي. بېخي ډېري خبري مي ورته وکړې چي سبا سبا ته و زوی دواړه لاړ شئ. که روپۍ نۀ لرې زۀ به يې درکړم. دۀ وويل "نۀ راسره شته."

ما باکس ځیني راواخیستو. هغې خوني ته راغلم چې زردانې
ترور به موږ پکښې بندولو. په هغه کښې مې د باکس د تیلیو په
رڼا د خلیل جبران کتاب پیدا کړو. راسره وامې خیستو. کورته
لاړم. سوکه سوکه کورته ورسېدم.
مورکۍ: "زویه! ډوډۍ دې خوړلې ده؟"
زۀ: "هو. هسې کالی را هوار کړه. ښېخي ډېر خوب راځي."
مورکۍ کالی را هوار کړی. زۀ پرېوتم. مورکۍ د زردانې ترور
پوښتنه راڅخه وکړه. سر سري مې حال ور کړی. د مورکۍ زړۀ
دا غوښت چې ښۀ په تفصیل حوال راکړي. ما ځان ویدۀ واچاوو.
دې خواري څو واره را باندي ږغ کړو. ما یې ځواب نۀ کړو ور.
اخیر یې وویل "زویه! زما په خیال ویدۀ شوې." ولاړه شوه.

۱۵

خوب مي رډ (وتښتېدو)شو. شپه مي ټوله په ويښه تېره کړه . په بشتره کښي يوې بلي خواته اوښتم . وسهار ته مي سترګي وختې . سهار چي ملا اذان شروع کړ. زۀ په بشتره کښي د لوېديځ په لور را واوښتم . سپوږمۍ اوښتې وه . په اُورو کښي پټه ښکاره کېده . ما پورته اسمان ته کتل . شايد د ټولي شپې د ناخوبۍ وجه وه چي سپوږمۍ ډېره تېزه روانه راښکارېده بيا مي دې ته فکر شو چي "نۀ نۀ دا سپوږمۍ نۀ ده روانه . اورۀ دومره تېز روان دي. "

په بشتره کښي پروت وم . پورته کېدۀ مي په وس نۀ وو. ښۀ رڼا سهار را پورته شوم . لاړم اودس مي وکړو. راغلم د خپل کالي له څنګه پر لمانځۀ ودرېدم.

بابا د اودس له کولو سره ماجت ته لاړ . مورکۍ له لمانځۀ پس چای جوش کړې. مورکۍ پيالې ډکي کړې.

مورکۍ: "زويه ! برايه بېخي ژړ ويدۀ شوې. د زړداني حال دي سم نۀ کړو را . څنګه وه زړدانه؟

زۀ: "مورکۍ ! ډېره ښه وه. "

نور حال ورکول مي نۀ وو خوښ .عذر مي په دې جوړ کړو۔ مورکۍ ته مي وویل "ما دا لالټین د څۀ د پاره رالېږلی وو؟ تۀ اوس هم هغه د تېلو څراغ بلوې۔" هم دا خبره مي اوږده کړه۔
د بابا تر راتلو له مخه له کوره په دې عذر را ووتم چي ځم ژړګل کاکا لېږم چي په زردانه ترور پسې لاړ شي ۔ څادر مي پر اوږو کړو۔د ژړګُل کورته ورغلم۔ ژړګُل ښۀ ښېغمه ناست وو۔
زۀ: "تۀ وځۀ ته ناست يې ورځه۔ "
ژړګل زړۀ نا زړۀ کېدو۔
ژړګل: "تۀ به هم را سره ځې۔ "
زۀ: "تۀ ځان تیاره وه۔زۀ تر کوره ځم بېرته راځم۔ "
کورته ورغلم .د جبران کتاب،له بابا او مورکۍ مي رخصت را واخیستو .د ژړګل کورته وراغلم .درې سره د سړک په لوري روان شو چي موږ لا سړک ته نۀ وو رسېدلي بس مو ولیدو چي راروان وو۔موږ درو سره یو په بل پسې د سړک په لوري منډې وهلې چي ستړي شو۔اخیر مو لاس او څادر ورو هلو۔
ډرئیوار خود ولیدو۔زموږ پر برابري يې بس ودراوو بیا درې سره تر هغه ځغاستو چي بس ته وختو۔زۀ له دوو ناستو کسانو سره پر درېمه خلاصه چوکۍ کښېنستم .دوی زموږ وڅنګ ته پر نورو دوو چوکیو کښېنستو۔د ټولو سا لنډه لنډه کېده ۔ زما په څنګ کښې ناست ځوان په لوخ سر،تور غټ ښاهسته وېښتان ښۀ ږمنځلي، توري غټي چشمې،ږیره برېت خواپاکي خرېیلي۔

د ځوان له هغه بله څنګه وښیښه ته څېرمه سړی چې تک تور پټکی، سپین کالي، توره سدرۍ، ښاهسته نوراني څهره، نرۍ جګه پوزه، برېت په بیاتي کم کړي، توره اوږده ږیره چې وېښتانو یې په اخیر کښې پېچ هم خوړلی وو.
وځوان ته څه داسي ږغېدو "یاره! زما خو له دې تعلیمه ډېر بد وشو." ځوان ورته وویل "ولي ماما؟" سړي ورته وویل "په دې چي یو د اولس په ګټه سړی نۀ شو پکښي پیدا. هر څوک چي خپل زوی د باندي په سبق پسې ولېږي. تر هغه د خلګو ورته امېد وي چي د پلاني زوی په سبق پسې تللی دی. دا چي راشي (کهولو به وکاږي پر بارکان به یې کښېږدي). هغه چي راسي د ځان د در سړی شي. په یو او بل پسې وي. نوکري غواړي چي نوکري پیدا کړي. پر چوکۍ کښېني. په دواړو لاسو حکومت او رایت لوټي. مائنه خو له ګډ منانه هم وړې نۀ ده پاته شوې."
ځوان ورته وویل "له کم ګډ منانه؟" سړي ورته وویل "هغه دواړه پښې چي یې نشته." ځوان له لږ سوچه وروسته ورته وویل "له هغه څنګه وړې پاتېږي. له هغه سره خو اولس نۀ ناست دی نۀ ولاړ."
سړی ورته وویل "څۀ وجه ده چي له بې تعلیمه او بې پښو سړي سره اولس پورته کښېږي." هغه ځوان یو څۀ وخت چپ ناست وو بیا یې وخندل "یاره! ډېر بې کاره سړی دی. یوه ورځ چا پوښتنه ځیني وکړه چي د پښو ارمان درځي که نۀ. دۀ و خندل

ـ نهٔ منها ! خدای په دې سودا کښې ډېر ونازولم ـ تهٔ نهٔ وينې دوې پښې يې را ښخه واخيستو ـ د ټول جهان پښې يې را کړې ـ اوس تهٔ ورته ګوره چې هر څومره زورور لاس او پښې دي هغه زما تابع دي ـ "

داسې په ګپه ګپه را روان وو ـ ما د ښاهسته سړي څهره ته حېران حېران کتل ـ دا غاړه را په ياد شوه ـ

سپين کالي توره سدرۍ

له دوو به يو کور ته راتلی

له ځان سره مې ويل "هغه سپين کالي او ښاهسته سړي به هم خود د داسې ورسې (ورشې) سړي وو ـ " بس په اډه کښې ودرېدو ـ مونږ ټول هسپتال ته ورغلو ـ زهٔ په هغو زړو تورو زرداني ترور له هسپتاله را وشړم ـ مخه مې را وکړه ـ هغه هوټل ته راغلم چې زهٔ ورسره مزدور وم ـ له مالک سره مې چای وڅښلې ـ ماځيګر څهٔ لمر په غرهٔ اوډر (لوېدلی) وو ـ راووتم دباندې د هوټل تر مخ پر تړه کښېنستم ـ خپل سوچ مې پر وهلو ـ د رکشې ږغ مې تر غوږ شو چې سترګې مې وروا ړولې ـ زما له خوا يو سړی نيم تر رکشه دباندې، نيم په رکشه کښې وو ـ دا خيال مې شو چې خود ډېر کسان په کښې سپارهٔ دي ـ رکشه چې زما برابر ته راغله بنده شوه ـ استاذ يې د سټارټېدو کوشش کاوهٔ خو سټارټه نهٔ شوه ـ اخير را کوز شو ـ سواريانو ته يې

وويل "تاسو را كوز شئ." دۀ خپل سيټ را پورته كړو. دننه يې په انجن كښې كوټي ووهلې.
سواريان چې را كوز شو. دوه دومره غټ كسان وو چې زما غوندې شپږ په جوړېدو. استاذ ببرته ور وختو. ركشه سټارټ شوه .لږ يې مخته شا ته كړه چې سواريانو ببرته د ورختو هڅه كوله .دۀ ركشه وځغلوله .سر يې تر ركشه راويستو. پر سواريانو يې ږغ كړو "چې تاسو ورم خو ګامبښه به پكښې يوسم." دلته هغو دوو كسانو لاسونه پر تشو ېښې(نيولي) وو. له خندا شنه (ټيكې)وو. دلته موږ ياره د هغې ورځې د ماځيګر خندا څۀ در ته ووايم. هغه ننداره چې تاسو په خپلو سترګو ليدلې واى ډېر به ښۀ وو.
د نورو ورځو په شان مو د ماښام له لمانځۀ پس ډوډۍ و خوړه. ډوډۍ ته ناست وم. دومره په زوره زوره مې وخندل .له ډېرې خندا پس مې له څنګه ناست سړي پوښتنه را څخه وكړه.
ما د ركشې والا او هغو دوو غټو كسانو كيسه ورته وكړه. ياره هغه سړي، هم مزدورانو ډېر وخندل .له هغې خندا او ډوډۍ خوړلو پس را روان شوم .خپلې بنګلې ته راغلم .دلته مې محسوسه كړه چې بخت دې زور كړى دى چې په هغه ورځ دې وفريد ته كيلى نۀ كړه ور .نۀ دۀ درته وويل. هغه خونه چې به زۀ پكښې اوسېدم. د هغې نۀ كولف وه نۀ كيلى. په هغه ورځ ببخي دروازه خلاصه را څخه پاته شوې وه. خونه له دوړو(خاورو)ډكه

وه.د خوني پاکېدۀ خو مي په وس نۀ وو.په خونه کښې مي خپله هوا ره پرې یښې بشتره له دوړو وڅنډله.پر پرېوتم.
سهار راپورته شوم. له دې سهاره د فرید او د شبنم دواړو په لټون شوم .بېخي ډېري شپې او ورځي تېري شوې .نۀ فرید راغلی نۀ شبنم .مخه مي وکړه هغه د هګیو دوکان ته ورغلم.هغه بند وو.له هغې خوا را روان وم.زموږ له بنګلې سره نژدې یو همسایه په مخه راغلی.روغبړ مي ورسره وکړو.
زۀ: "یاره !د دې فرید صېب کور نۀ دی درمعلوم؟ "
همسایه: "ولي څۀ یې کوې؟ "
زۀ: "یاره !د بنګلې یو څۀ روپۍ یې پاته وې.هغه مي ورکولې. "
همسایه: "تۀ د فرید مزدور نۀ وې؟ "
زۀ: "نۀ مېا زۀ او دی په دې بنګله سره شریکان وو. "
همسایه: "اوس ستا شوه؟ "
زۀ: "هو. "
همسایه: "دا خو ډېر ښۀ وشو.دا مردارخور به له دې ځایه غائب شي "
زۀ: "ولي فرید صېب خو ډېر ښۀ سړی دی؟ "
همسایه: "ودې ته تۀ ښۀ وایې.شرابونه،ښځې خو یې تا په خپلو سترګو لیدلې. موږ خو تۀ دۀ مزدورګڼلی وې ګني موږ به ډېر د وخته لا درته ویلي وو چې دا بنګله تۀ ځیني واخله.دا مردار خور له دې ځایه غائب کړه. "

زۀ: "دا خو له ځان سره کوي. له خلګو سره خو ډېر ښۀ کوي. يو ايمبولنس يې ولاړ دی. له بېشمره تابوتونو سره. د هر چا چې مړی وشي هغه بې پېسو ورسره وړي."

همسايه: "هغه پخواني خذمتګاران او هغه ايمبولنس اوس نشته."

زۀ: "نۀ هغه مزدوران خو يې ويستو. ايمبولس يې اړولی وو. هغه زوړ ايمبولنس يې خرڅ کړو. دا يې نوی راوستو."

همسايه: "هغه ايمبولنس او هغه خلک ونيول شو. دوی په دې تابوت کښې له مړي سره اصلي او پوډر تېرول. که دې چېري يقين نۀ راځي. هغه جوړ تابوتونه وګوره چې څنګه جوړ دي؟"

زۀ: "تۀ څۀ په خبر يې؟"

همسايه: "دا خو دۀ زموږ کار را خراب کړو."

زۀ: "نۀ شوم پوه؟"

همسايه: "پوه به شې."

له دې خبري کولو سره همسايه روان هم شو. زۀ راغلم خپلې بنګلې ته. ورځ تېره شوه. ماخوستن په بشتره کښې پرېوتم. پر خپله مور او پلار مې سوچ کاوو "داسې هم سړی کوي. دا به يو له ما سره شوي وي که له نورو سره هم. دا وجه به معلومه وې."

په دې سوچ کښې ويدۀ شوی وم.

۱۲

د شپې ګېړۍ وټکېدو چي خلاص مي کړ. فريد صېب ولاړ وو. له حال احواله پس.
فريد صېب: "تۀ له کوره کله راغلې؟"
زۀ: "له تلو دوې شپې پس راغلم."
فريد صېب: "مور دي څنګه وه؟"
زۀ: "صېبه! ښه وه. ډېره ښه وه. په هسپتال کښې داخله ده."
فريد صېب: "خدای دي صحت ور کړي. ايمبولنس او کسان راغلو که نۀ؟"
زۀ: "صېبه! ايمبولنس خو ولاړ دی."
فريد صېب: "دا نۀ. يو بل مي هم رانيوو. څۀ شو چي ورک دي. زۀ کورته ځم چي راغلو ګېړۍ ورخلاص کړه."
تر ګېړۍ وتو جېب ته يې لاس کړو. موبائل يې را وکښو. موټر ته وختو. د شپې ايمبولنس راغلی. ګېړۍ مي ور خلاص کړ. هغو دوو کسانو له ايمبولنسه تابوت را کوزولی. تابوت دومره دروند وو چي هغو دوو کسانو نۀ شو پورته کولای. پر ما يې د همت رېغ وکړو. ما هم تابوت ورسره ونيوو. د بنګلې په شا کښې يوه لويه د دړو دوه تاکه دروازه وه. هغه دوه نابلده کسان چي

کیلۍ ورڅخه وه خلاصه یې کړه. لاندي زېر زمیني وه. د زېر زمیني په زینو کښې مو تابوت کشاوۀ.تر اخیره دننه.
په زېر زمیني کښي نور تابوتونه او څۀ نور د دړو صندوخان،یو څۀ د شرابو بوتلونه پراته وو. زۀ یې را رخصت کړم. هغه دوه په زېر زمیني بلد وماته نابلده کسان دورې ویدۀ شو.زۀ چي له زېر زمیني را ووتم.مخامخ مي وهغه بل په ختهو جوړ سرای ته وتلې وړه دروازه هم په نظر شوه . پر ځان خندا راغله ومې خندل "یاره ! فرید خو هم ډېر ښۀ مزدور کړی دی. بنګله ورله ګوري. په دې نو فرید څۀ خبر دی چي تر ننه یې د بنګلې شا نۀ ده لیدلې."
په دې بله شپه فرید له څو نورو خلګو سره په بل موټر کښي راغلی. یو څۀ وخت پس له هغو خلګو سره تر ګېټ پورې راغلی چي هغه یې رخصت کړو.
فرید صېب: "سلطانه ! شبنم راځي ګېټ ورخلاص کړه."
زۀ: "صېبه ! سمه ده."
چي دی دننه لاړ، ما د ګېټ وړه دروازه خلاصه پرېښوده . لږ وخت پس د دروازې په خلاصېدو پوه شوم. را ووتم.
زۀ: "شبنم ! هغه غټې درختې ته درځه. "
شبنم د خپل موبائل زنګ بند کړ. زۀ او دا له خپلي خوني ښۀ لري د هغې غټې درختي او دېوال تیارې ته سره کښېنستو.

زۀ: "دا جنګ يواځې اوس ستا نۀ دی . زما هم درسره ګډ دی . ګوره ګوره چې په ما پوري لاس نۀ ونيسې .تۀ زما ميرۀ، ستا په نس کښې بچی زما ورور يا خور کېږي . " په دې وخت کښې صېب بيا راووتو. د ګېټ په لور راروان وو. زۀ د دېوال له سايې سره سوکه تر ګېټه ور ورسېدم.

فريد صېب: "سلطانه ! شبنم نۀ راغله؟ "

زۀ: "نۀ صېبه ! زۀ په ګېټ کښې ورته ناست يم. "

چې دی بېرته روان شو. زۀ هغسې د دېوال سره غلی غلی وراغلم.

شبنم: "زۀ نۀ شوم پوه چې څنګه دا زما په نس کښې بچی ستا ورور يا خور کېږي بل زۀ څۀ لېونۍ يم چې په تا پوري لاس نيسم . فريد د څۀ د پاره دی.

زما هغه شپه نۀ ده هېره چې دۀ زۀ د فرضي پلار مور او ورونو تر مخ راکشولم . دوی ټول له وېرې داسې ولاړ وو لکه د خټو جوړېتان . زۀ تا څۀ کوم .ما په هغه ورځ له ځانه سره دا جوړه وکړه چې ځان به داسې کوم بيا به په تا پوري لاس نيسم . دا زما خوښه نۀ وه چې په تا پوري لاس ونيسم .دا خوښه د دۀ وه. په دې خو مې تر هغه وخته کښېنولی وو. شراب مې په څېښل چې په دې پوه شوم اوس شرابو هره لاره ځيني ورکه کړه .را ومې يستو. تا ته درغلو.

وېډيو مي د دې د پاره نۀ جوړوله چې په تا پوري لاس ونيسم . لاس مي په دۀ پوري نيوو. اوس خو خداى نوره لا هم ښه کړه.

شبنم مي پرېښوده .دۀ له ورغله. لږ وخت پس فريد صېب را ووتو.را ړغ يې کړو.

فريد صېب: "سلطانه ! دلته راشه."

د فريد د ږغېدو انداز ډېر تريخ وو. زۀ ورغلم .په هغه خونه کښې چې ما او شبنم د دۀ وېډيو جوړه کړې وه . فريد د پلنګ وځنګ ته پر يوه چوکۍ ناست وو. شبنم يې په ځنګ کښې پر بله چوکۍ ناسته وه . زۀ ودوى ته مخامخ پر بله چوکۍ کښېنستم.

فريد صېب: "سلطانه ! ما ته د دې د پاره په بنګله کښې مزدور کړې چې تۀ دلته د خلګو عزتونه اخله."

زۀ: "صېبه ! د چا عزت مي اخيستى دى؟ "

فريد صېب: "د شبنم."

شبنم: "مزدور سلطان نۀ. فريده عزتمنده ! تا اخيستى دى."

فريد صېب: "څۀ ثبوت لرې چې ما اخيستى دى."

شبنم: "فريده ! هغه شپه زما نۀ ده هېره."

شبنم وېډيو ور ولګوله.فريد حېران حېران ورته کتل. اخير يې ور حمله کړه .موبائل يې د شبنم له لاسه و کښو.له مځکې يې وويشتو.

فريد صېب: "اوس؟ "

شبنم: "چې شل موبائلونه مات کړې هم به دا ویډیو موجوده وي"
فرید صیب تو پنچه ته لاس کړو.
فرید صیب: "تاسو له دې دنیا رخصت کړم بیا خو ورکیدلای شي؟"
شبنم: "په دې هم نۀ شې خلاسیدلای. زما ورونه د باندې ولاړ دي."
فرید صیب یو څۀ وخت چپ ناست وو.
فرید صیب: "تاسو دوه یې را جوړه کړئ څۀ درسره وکړم؟"
شبنم: "تۀ به له ما سره نکاح کوې. دا زموږ جوړه ده."
فرید صیب: "له سلطان سره نکاح وکړه چې څومره روپۍ غواړئ زۀ یې درکوم."
زۀ: "صیبه! وماته شبنم ناروا ده."
فرید صیب: "هغه څنګه؟"
زۀ: "شبنم زما مور کیږي."
فرید صیب: "څنګه؟"
زۀ: "تۀ درځه."
ټول را ولاړ شو. زۀ، شبنم او دی درې سره په موټر کښې سپارۀ شو. هسپتال ته ورغلو. په وارډ کښې مو وکتل زرګانه ترور نۀ وه. په څنګ کښې ناروغه ښځې ته مې وویل "دا ناروغه جوړه شوه؟"

ناروغي ښځي وویل "نۀ له هغې سره دي خدای ښۀ وکړي - پروند وفات شوه - "
له هسپتاله بیرته را روان شوو -
فرید صیب: "تاسو اوس په ما څۀ کوی؟ "
زۀ: "مور د بنګلې ومخ ته کوز کړه - تۀ لاړ شه - سبا ما ښام شپیته لکهه روپۍ درسره راوړه - زۀ به هغه ثبوت درته راوړم بل به ستا د پټ کاروبار راز هم پټ وساتم - "
فرید صیب: "دا بیخي ډېر رقم دی - څنګه یې برابر کړم؟ "
زه: "که ډېري دي - سبا ما ښام به که مور مړۀ وو که ژوندي - ستا په کور کښي به پراته یو - یاد یې لره - ستا له کوره به د بدنامۍ اوازه راوځي که خیر وو - "
فرید صیب: "سمه ده - زۀ به پر دې دواړو خبرو سوچ وکړم - "
مور یې د بنګلې په مخ کښي کوزکړو - دی روان شو -
شبنم: "دا دي څنګه خبره وکړه - مور که مړۀ وو که ژوندي - ستا په کور کښي به پراته یو بل دي روپۍ دومره ډېري ورته وویلې "
زۀ: "شبنم! تۀ دا خبري اوس و ماته را پرېږده - تۀ دا یو کار وکړه - دا اولاد که دي وشو - تۀ و خدای که به یې یو ځای غورځوې - دا زما په لاس راکړه بل شبنم! ستاسو کور چیري دی؟ هغه ورځ یو همسایه داسي راته وویل چي د دې بنګلې د ګټلو د پاره مور د یوې خور عزت للعام کړ - "
شبنم: "څنګه سړی وو او څنګه رنګ یې وو؟ "

زۀ: "د څنګ په کوڅه کښې هره ورځ را روان او روان وي ـ تور جګ سړی دی ـ تکې سرې سترګې ،اوږده خږه سدرۍ ، ښځې لوی وښتان یې دي ـ پر هغو اوږدو وښتانو یې سره خولۍ لوړه ینښې وي ـ "
شبنم: "تۀ په دې کوڅه کښې تر اخیره تللی یې؟ "
زۀ: "نۀ ـ "
شبنم: "دا زما ورور دی ـ موږ کور نۀ لرو ـ موږ ښځې ډېر کورونه یو ـ په خپمو کښې او سېږو ـ زموږ سړي اکثره موځیان دي ـ ښځې مو په ښار کښې سوال کوي ـ "
زۀ: "ښۀ چیچګر یاست؟ "
شبنم: "هو ـ زموږ خلګ په دې کیسو بلد دي ـ موږ ماشومان نۀ غورځوو ـ پالو یې ـ "
زۀ: "بیا خو ډېره ښه ده چې ماشومان پالی ـ "
شبنم: "ډېر خلګ شته چې په موږ بلد دي ـ هغه داسې ماشومان موږ ته راوړي بل زموږ نارینه په دې هم ښۀ خبر دي چې د ښار خلګ زموږ پر ښځو تهوله ورځ پورته کښته کېږي ـ "
زۀ: "شبنمه ! دا خو سم دم بړوګان دي ـ "
شبنم واړۀ واړۀ خندل ـ له خندا سره یې وچو ، پرې پرې شونډو وینې وکړې ـ پر وینې شوې شونډو یې کاغذ نیولی وو ـ

شبنم: "خود بړوګان دي۔ بړوګان خو څۀ ښکر نۀ لري۔ پـه دې خـو دوی هم ښۀ پوهېږي چي دومره روپۍ د خدای د پـاره هـره ورځ خلګ زمورِ ښځو ته نۀ ور کوي۔"
زۀ: "شبنمه ! ولي ستاسو د عزت ژوند نۀ دی خوښ؟ "
شبنم: "خوښ مـو دی ۔خو زمـورِ د نارینـه وو ضـمیرونه مړۀ دي ۔ داسي هم نۀ ده چي یو زمورِ نارینه دومره د مړۀ ضمیر خاوندان دي۔ پـه دې ټولنه کښي داسي ډېر خلګ نور هم شته یعني چي وځان تـه بېخي ډېر عـزت منـد وایـي ۔لـیکن لـه دوی سره داسي کېږي لکه له ما سره چي وشو۔ما دا ماشوم ځایـه کـولای هم شو۔ لیکن ځایه کول مي نۀ غوښت۔ ډېر داسي کورونه شته چي هغـو ته زوررورو خلګو ویلي دي "تۀ بـه دا خپلـه لـور یـا خـور نۀ ودوې۔ دا زمـا ماینـه ده ۔" هغـو لـه کلونـو لـونهي او خونـدي پـر کـور کښېنولې دي ۔ پر کورونو ناستي ورته سپین سرې شوې بـل لـه ډېرو ښځو سره په زور پـه خپـل کـور بد کاري کـوي۔ کـورنۍ یـې کمزورې وي۔ځان وا چوي۔"
زۀ: "شـبنمه ! زمـورِ پـه خلګـو کښـي دا خبـره کیـږي چي چیچګـر هدیره نۀ لري۔خپل مړی خوري۔ دا ریښتیا دي؟ "
شـبنم سـر وښوراوو۔تنـدی ګـونجي شو ولاړه شـوه ۔ مـا داسـي محسوسه کړه لکه خوا چي یې را ډکه شي ۔دباندي ووته۔یو څۀ وخت دباندي وه ۔ما پـه خپله کړې خبره ځان ملامتـاوۀ چي شبنم له دباندي راغله۔اوبه یې طلب کړې۔اوبه مي ورکـړې۔ یـو غـړپ

اوبه يې غرغره کړې .ولاړه شوه په دروازه کښې ودرېده .تويې کړې.راغله پر خپل ځای کښېنسته.
شبنم : "په مورِ کښې خو داسې کيسه نشته لکه تهٔ چې وايې . شايد په نورو داسې کمزورو خلکو کښې وي . زمورِ مړی په دې چا نهٔ دی ليدلی.يو خو زمورِ هر وخت کده په شا وي. کله يوه کله بل ښار يا وطن ته ځو بل که زمورِ مړی وشي هم.څوک زمورِ مړي ته نهٔ راځي. مورِ يې په خپله تر خاورو لاندې کوو."
دلته زما هغه متل را پر زړهٔ شو (خوار مړي نهٔ که يې څوک ناره نهٔ اوري)
زهٔ: "شبنمه ! ته اوس لاړه شه.سبا ماښام خپل ورونه درسره راوله شبنم چې ولاړه شوه.دوه قدمه يې لا واخيستو ودرېده.مخ يې شا ته را واړاوو.
شبنم : "تهٔ رښتيا وايې دا ستا پلار دی؟ "
زهٔ: "هو.شبنمه ! پخدای چې دا زما پلار دی.تهٔ به يې سبا ماښام ووينې چې دی يې مني که نهٔ."
شبنم : "کاش ! چې ما هم لکه تهٔ چې خپل مور او پلار پيدا کړي وای.پخدای چې د دې خپل سترې ژوند ټولې سترې به مې تر يستلې وای."
د شبنم تر سترګو اوښکې څڅېدې چې روانه شوه . زهٔ د دروازې بندېدو ته ورپسې ووتم چې دروازه مې بنده وله .په دروازه کښې ودرېدم.سر مې ورښکاره کړو. شبنم په تياره کښې روانه

وه ښه نۀ ښکارېده خو سلګۍ يې ما ښې اورېدلې. ما دروازه بنده کړه .راغلم پر بشتره پرېوتم .يو غم راته دوه شو. په سوچونو کښې ورک ويدۀ شوی وم.
سهار د ژړي لمر ژړ ګښتي ځای په ځای د هسکو شنو درختو او محلونو په سر ښکارېده. هوټل ته راروان وم چې راورسېدم. چائينکي يې ډکي کړې وې. د شيدو په انتظار وو. له يوې چائينکي يې وماته توره پياله را ډکه کړه. هغه مي وڅيښله.
د هوټل مالک: "مور دي څنګه ده؟"
زما اوښکي په سترګو کښې نۀ ودرېدې. هغه حېران غوندي شو چې کله مي په اوښکو خروښ وختو. اوښکي مي پاکي کړې
زۀ: "الله دې جنت ور نصيب کړي. هغه وفات شوه."
مالک: "کله؟"
زۀ: "څۀ خبر يم پروندو رغلم. پر څنګ ناروغي ښځې او د هغې خپلوانو راته وويل چې وفات شوه."
مالک: "څنګه هغه وفات شوه تۀ نۀ وې په خبر؟"
ما څۀ ځواب ور نۀ کړ. مالک حېران حېران راته کتل .زۀ را ولاړ شوم تر هوټل راووتم. د ماماګانو د کور په لور مي مخه وکړه. د ماماګانو کورته ورسېدم. د فاتحې خلک وکورته نژدې په يو ماجت کښې ناست وو.
ورغلم کښېنستم دعا وشوه. له دعا پس مي له خلګو سره د لاس په اشاره روغبړ وکړ.

جمال له ژړګُل کاکا ،سدو او ماماګانو را ولاړ شو. زما څنګ ته راغلی. غېږ یې را باندې وګرځوله. په زوره زوره یې ژړل. ژړل خو ما هم لېکن د خلګو له شرمه پټ.
هم داسې خلګ یو یو راتلو ،دعا کېده او رخصتېدو. د ماځیګر تر لمانځهٔ په ماجت کښې ناست وو. له لمانځهٔ پس چې زهٔ را ووتم. ژړګل کاکا او ماماګانو ډېر ست وکړو چې ماښام پاته شه زما د نهٔ نهٔ له ډېره تکراره پس چې زهٔ را رخصتېدم. جمال ژړګُل کاکا ته وویل "زهٔ هم له سلطان سره ځم. سهار به وختي بېرته راشم." د ژړګُل کاکا هم پر خولهٔ هو ورغلو.
زهٔ: "جماله ! نن شپه دلې پاته شه. سبا چې زهٔ راغلم دواړه به سره لاړ شو. داسې نهٔ وي سبا یو څوک وختي راشي. تهٔ به نهٔ یې. دا ښهٔ کار نهٔ دی."
جمال یو کانی له بله مات کړ که زهٔ پاته شم.

۱۷

څو ورځې فريد صېب ځان دلې دوري کاوه. يو ورځ چې زۀ
شبنم، د شبنم ورور د فريد کورته ورغلو.
فريد صېب: "د خدای پار دی داسي مۀ کوئ ـ "
د دۀ کورودانه او زويان (زامن) ټول راغلو. چای مو څيښلې.
زۀ: "بابکه ! تا نور څو ودونه کړي دي؟ "
فريد بابک څۀ نۀ وويل. سر يې وښوراوو.
د بابک خاندانه کورودانه کـه څۀ هم پـه دې خبره وه چې د مېړۀ
مي دا مشغله ده بيا يې هم ځان ته زور ور کړ.
نا څکه مور: "دا تۀ څۀ وايې؟ "
زۀ: "موري ! تۀ لږ سو که ږغېږه. خدای به ټولي خير کړي. "
نا څکه مور تر هغه لا وځان ته زور ورکړ چې څۀ بدي خبري يې پر
خولۀ ورتلې هغه يې کولې.
زۀ: "بابکه ! دا خپله ګرانه ښځه پوه کړه. "
فريد: " ښځې ! خبره کراري ته پرېږده. "
زۀ: "موري ! د دې دا معنا نۀ ده چې تۀ له يو ښې سرمايداري
کورنۍ يې. دا شبنم او زما مور له ډېرو خوارو کورنيو دي.

موري ! که زما د مور کورنۍ درو وپېژنم ـ تهٔ او فرید بابک به دواړه په دې حېران شی ـ "
د بابک ګرانه ښځه: "څوکه ده چې تر ما هم خاندانه ده؟ "
زهٔ: "زما مور د هغه محمد علي لور ده چې د درسته ښار خلګو لالا ورته ویل ـ موري، بابکه ! اوس ټول غلي شئ ـ زهٔ د خپلې مور لیک درته لولم ـ " د جبران کتاب مي سره خلاص کړو ـ لیک په هغه صفه کښې پروت وو ـ پر کومه چې جبران د شیطان افسانه لیکلې وه ـ
د مور په لاس لیکلی لیک مي راواخیست ـ څوواره مي مچ کړو ـ دوی وایي "نارینه په اوښکو ډېر بد ښکاري ـ " زهٔ که ښهٔ ښکارېدم که بد اوښکي مي نهٔ درېدې ـ د دوی ټولو تر مخ مي سره خلاص کړ ـ په لوړ رږغ مي وټولو ته ویل شرو کړو ـ دوی ټول متوجه وو ـ
د لیک شروع له بسم الله شریفي څخه شوې وه ـ
ګرانه زویه سلطانه ! ! ! ! دا خو مي اول درته ویلي وو چې دلته داسي خلګ ډېر دي چې ودي درده وي ـ هغه که شته هم په شمار دي چې درمان ور کوي ـ دلته هغه هم په شمار دي چې اوښکي در پاکي کړي ـ هغه بېشمېره دي چې ودي ژړوي ـ هغه بې شمېره دي چې درباندي وخاندي ـ هغه په شمار دي چې ودي خندوي یا درسره وژاړي بل به د دې خړ پړ اولس په سپېره څهره او سپینو غاښو نهٔ تېروځې ـ

ستا به په یاد وي ـ یوه ورځ چي زۀ او تـۀ پـه دروازه کښـي ناست وو۔ باران اورېدو۔ زۀ پر دې درسره ږغېدم................ـاوس کـه زۀ چيري مـړه وم ـ اول مـي قبر تـه مـۀ راځـه ـ کـه دي چيـري زړۀ نـۀ ودرېدو راغلې ـ تر هغـه بـه زمـا قبـر پـه کاڼو ولـې تـر څو چي دي نفس نـۀ وي ختلـی ـ کـه دي چيـري داسي نـۀ وکړو۔ نـو زمـا د ناامېده مور(چي په دې هم شکي یم پر تا به مي حق وي او که نه۔ که چيري وو) له حقه نافله یې۔

بل که دي داسي نۀ وکړو لکـه څنګـه چي زۀ درتـه وایـم ـ فرید کـه دي ژوندی پیدا کړ۔ تر هغه یې پـه کـراره مـۀ پرېږده۔ تـر څو چي دي په ژوند نـۀ وي وژلـی۔ کـه چيـري مړ وو بیـا یـې هـره ورځ قبـر داسي په کاڼو وله لکه زما۔

زما نوم په حقیقت کښي زردانه نۀ رڼا وو۔ زۀ لـه یـو ډېري باعزتـه کورنۍ څخه یم ـ زما د پلار نوم محمدعلي وو چي اکثره خلګو ورته لالا ویل۔ څلور ځوانان ورونه مي وو چي په حکومت کښـي پر ډېرو ښو عهدو وو۔ ما ایف۔ایس۔سي کړې وه۔ بي۔ایس۔ سـي مـي شـروع وه چـي د شـرم او سـترې ژوند سـبب مـي دا فریدنامی سړی جوړ شو۔ فرید پـه رنـګ ډېر ښاهسـته پـه عمـل خوړچن (خیرن) سړی وختو۔

له دې سړي سره مي تعلق پیدا شو۔

هـم هغـه ناجـائزه تعلـق ورځ تـر هغـه بلـه زیاتېدو۔ تـر دې سـره ورسېدو چي ټول کور را پوه شو۔ پر ډاکټرو وګرځېدم۔تقریباً

ټولو د ماشوم له ځايه کېدو انکار وکړو. ټولو دا راته وويل چي ماشوم ژوند کړی دی. ځايه کول يې خون کول دي.
په کور کښې مي له شرمه سترګي نۀ شوې رښولای. زۀ و مور بيا هم پر ډېرو ډاکټرانو وګرځېدو چي نااميده شوو. اخير مي د ځان وژني کوشش شروع کړ. دا موقع هم تر هغې ورځي په لاس نۀ راغله چي تۀ پيدا شوې.
تۀ زما مور د شپې شپې له کوره ويستې. کوم ځای چي ما ور ښودلی وو هلته يې يښی وې. په کور کښې نور داسي د شرم ژوند تېرول راته ګران وو. څلورمه شپه مي يو وړکی ليک له خپل بالښت سره کښېښودو. په هغه کښې مي خپلي کورنۍ ته وليکل چي په ما پسې مه ګرځئ. زۀ نن شپه ځان وژنم. د شپې چي ټول کور ويدۀ شو. زۀ د کور له خوا په زينه راوختم. په ډېر احتياط او تکليف مي هغه زينه پر دېوال راواړوله. راکوزه شوم.
په دې توره شپه مي په کوڅو کښې مخه را وکړه. د فريد بنګلې ته راغلم. نيت مي دا وو چي فريد به اوس تا ماينه کوي. که يې چيري ځان دلي دوري کاوۀ. ځان يا به دی وژنې! ګېټ مي وټکاوه. ګېټ د فريد هغه مزدور خلاص کړ چي زۀ يې پېژندلم. تل يې د ورتلو او راتلو پر وخت ګېټ را خلاصاوو. د فريد پوښتنه مي وکړه. فريد په دې شپه په بنګله کښې نۀ وو. د مزدور په خونه ور ددننه شوم. په خونه کښې زما هغه پړونی پروت وو.

په کوم کښې چې زما مور هغه وخت تۀ نغښتی وې. پوښتنه مې ځینې وکړه. فرید چیرې دی؟ هغه وویل "زۀ هم نۀ وم. نن راغلم. هغه شپه که دې په یاد وي. بجلې چې نۀ وه. را ویښ شوم. ورِه دلاس بتۍ مې را واخیسته راووتم. تکه توره تیاره وه. د ماشوم په ګېټ کښې ژړا وه چې ګېټ مې خلاص کړو. ماشوم پروت وو. تر سهاره مې وګرځاوو. سهار مې له هوټله شیدې ورته راوړې. په چمچه (کاشوغه) مې ورکړې.
د فرید صیب بې اجازې کلي ته لاړم. ماشوم مې یوورِو. زمونږ په کلي کښې ډم دی. د هغه اولاد نۀ وو. هغه ته مې ورکړی. د هغه ښځې چې ماشوم ورواخیست د ستي یې وویل حرموني څو مره ښاهسته دی زړونه کاږي. چیرې مې ورکاوۀ که زۀ یو سر نۀ وای. کور مې درلودای. زۀ دا یو سر یم." ویې خندل "څه پرېږده یې. نر ښځې په فریاد بد ښکارې. ستا ولې رنګ تغیر خوړلی دی بل دا ډېر وخت ورکه هم وې. فرید صیب ته راغلې هم نۀ یې."
ما ورته وویل "که مې مرسته کوې خو کیسه به درته وکړم. که یې نۀ کوې بیا به پر خولۀ لاس نیسې. ما او خپل کار به سره پرېږدې." هغه وویل "ولې به یې نۀ درسره کوم. اخیر انسانیت، پښتونواله، مسلماني ده. خو شرط به دا وي چې په دې درو سره کښې جائز وي."

ما ورته وويل "یو په دې درو سره کښې جائز دی بل په دې درو سره کښې وماته ناجائز ښکاري." دهٔ وویل "دواړه راته ووایه. دا قسم خورم چې هغه جائز به درسره کوم."
ما دا خپله کیسه ټوله له اولې ورځې بیا تر دې ناستې ګړۍ پورې وکړه. اخیر مې ورته وویل "په ما خپله کورنۍ پسې ده. راته وایي سړی را په ګوته کړه موږ یې وژنو. اوس دې یوه خوښه دا ده چې لاړ شې دستي موټر پیدا کړې. ما له ځانه سره یو لرې ځای ته بوځې. زهٔ له تا سره وادهٔ وکړم بله دا ده چې خپله کورنۍ ته ووایم چې اولاد مې له دې سړي څخه دی بله دا چې زما تر کورنۍ له مخه فرید زهٔ او تهٔ له دې دنیا رخصت کړو بله خوښه دې دا ده چې په تا پورې لاس ونیسم. که یې دواړه وویشتو نهٔ. زما درسره وعده ده چې وادهٔ به له تا سره کوم خو فرید به بیا په دواړو له دې دنیا رخصته وو او بل به یې کاروبار معلومه وو چې څهٔ کاروبار کوي."
سړی وار خطا غوندې شو. هر څه ځینې ورک شو. ښخې د هر وخت یې تر خولهٔ خبره نهٔ راووته. اخیر زهٔ ورغلم. د دهٔ پر بشتره پربوتم. شپه مو په دې خونه کښې سره تېره کړه.
سهار له اذانه پس سړی لاړ موټر یې راوستو. زهٔ او دی پکښې کښېنستو. ما پښین یو کورته ورغلو. موټر ته مو روپۍ ور کړې. هغه روان شو. دهٔ راته وویل "دا زما د خور کور دی. تهٔ به دلته

تر هغه شپې کوې چې تر څو زۀ بېرته راځم. زۀ به لاړ شم. ستا د پاره به څو جوړې جوړي کړم. څو بشترې او لوښي به واخلم. په کلي کښې به خپلې خوني را صفا کړم. له هغه پس به ور شو. نو به کليوال شک نۀ اخلي."

ما لس شپې د دۀ د خور په کور کښې تېري کړې. خور يې دومره پورته کښته راسره کيده. د ورور په وادۀ ډېره خوشاله وه. هر وخت به يې دا خبره کوله "شکر دی خدايه! چې زما ورور دي د کور خاوند کړ." خور يې په اخښي زما د پاره قميس او پړونی راوړو. دومره په هله هله يې اوږد قميس را جوړ کړو.

له لسو شپو پس چې دی راغلی. زۀ يې خور او اخښي په اوږدۀ قميس کښې له دۀ سره را رخصت کړم. په ښۀ نوي قميس او پړونې کښې له دۀ سره کلي ته لاړم. دورې مي نوم پر ځان زردانه کښېښودو. ژړګل لاړ فريد ته يې ځواب ورکړی وو. سو که مي جامې هم د کليوالو ښځو غوندي اوږدې کړې چې کله وخت د نکاح راغلو. له دې پرېشانۍ سره مخ شو خو بيا هغه مشکل مولوي صېب، زرداد او زرګُلي لري کړو.

دا يو حقيقت دی چې يو ماشوم هم دنيا له په خپله نۀ راځي. ماشومان مور دنيا ته راولو. هغه په مور اړه لري چې څنګه او په څۀ ډول يې راولو. هغه که په جائزه وي که ناجائزه او بيا يې روزنه هم په مور پوري اړه لري. دا اختيار هم له مور او پلار سره شته چې اولاد لږ پيدا کوي که ډېر. کال پس يې پيدا کوي، که

دوه، که درې. هغه مور او پلار خود اولاد نۀ شي پيدا کولای چي په مور يا پلار کښي يې يو نقص وي. ځيني داسي مور او پلار وي لکه زۀ او فريد چي خواهشات يې سترګي ورپټي کړي بيا داسي اولاد پيدا کړي لکه تۀ."

زما دلته د وجود هر وېښته جګ ودرېدو. حېران شوم. سوچونو يوړم "چي داسي هم کېدای شي يا کېږي. حرمونی پيدا کوي او غورځوي يې .دا خو به بيا نورو ښځو هم داسي حرموني پيدا کړي او غورځولي وي."

چي د سوچ له دنيا څه بېرته حقيقي دنيا ته راغبرګ شوم . بېرته مي سترګي ليک ته را واړولې.لاندي څۀ داسي ليکلي وو.

"تۀ مور وخورې، تۀ مور وخورې، تۀ مور وخورې .ګناه زما او د فريد وه.سزا يې تا تېره کړه . تۀ هغه ماشوم يې چي رښا ګناه ګاره دي مور ده او فريد ګناه ګار دي پلار. په دې فيصله کښي ګوره پر تا مور ږ که خپل تقدير ملامت وي .مور نور په خپل قلم هيڅ نۀ شي درته ليکلای.

تۀ به اوس فريد پيدا کوې . دا زما ليک به يې ومختهږدې . فريد به څنګه پيدا کوې؟ فريد به اوس سپين ږيری وي خو کور يې په پلاني ځای کښي دی. هغه بنګله په پلاني ځای کښي ده چي دۀ به کله کله دا زما غوندي ښځې ورته راوستلې.

فريد به تر هغه نۀ پرېږدې چي خپل حق دي نۀ وي ځيني اخيستی .د دې خبري ژړګل ګواه دی بله د دۀ خپله ښځه که يې بې ايماني

نۀ کوله. یوه شپه زۀ او دی په بنګله کښې وو چې دا راغله. یو غټو کی زوی هم ورسره وو.
وسلام
ستا ګناه ګاره مور رنړا "
چې سر مې راپورته کړ. له اوښکو ډکې سترګې مې یوې او بلې خواته واړولې . فرید ،شبنم ،د شبنم ورور، دبابک ګرانه کورودانه ټولو حېران حېران راته کتل.زۀ راووتم.دوی مې ټول یو ځای سره پرېښودو. بنګلې ته راغلم .نن مې د فرید بابا د خوني کولف مات کړ.

۱۸

هوا بته ولاړه وه. سا مي لنډه لنډه کېده. هسپتال ته ورغلم. د ډاکټر فرزانې له نوکره مي پوښتنه وکړه.
زه: "څوک ورسره شته که نه؟"
مزدور: "نه جي!"
دروازه مي لږ خلاصه کړه. ډاکټر فرزانه يوازې ناسته وه. د يو کتاب پاڼې يې سره اړولې.
زه: "خورې! د ننه راتلو اجازه شته؟"
ډاکټر فرزانه: "راځه راځه خدای دې راوله."
ورغلم په مخامخ چوکۍ کښې ورته کښېنستم. زما او د دې تر ميان پروت ټېبل چې سپين څادر پر هوار وو. يوه پنډه ښيښه پر پروته وه. تر ښيښه لاندې يو څو ښاهسته د دوايانو کاغذونه پراته وو. برسېره وډاکټر فرزانې ته نژدې د دې د ډاکټرۍ اسباب، درې څلور پنډ پنډ کتابونه پر پراته وو.
ډاکټرفرزانه: "له رڼا سره دې خدای ښه وکړي. زه خو بيا نه درغلم. څنګه يې کوې د دنيا ژوند دی. هر سړی يې په غم نه يو غم اخته کړی يو. رڼا خو زما د کالج په وخت کښې تر ټولو ښه ملګرې وه."
زه: "خورې! زما د مور وصيحت؟"

ډاکټر فرزانه: "ستا نوم؟"
زۀ: "سلطان."
ډاکټر فرزانه: "وماته خو يې وصيحت کړی نۀ را کړی دی."
زۀ: "بيا هم."
ډاکټر فرزانه: "دا يې راته وويل . که چيري زما زوی سلطان درته راغلی .شايد له تا د دې څو سوالو ځوابونه وغواړي . پکار دی تۀ د دۀ تر راتلو مخکې د دې سوالونو ځوابونه وليکې چې دی راشي تۀ يې په لاس ورکړې. "
ما پر وخندل.
زۀ: "د سحرا کليوال په دې سوالونو او ځوابونو څۀ پوهېږي؟"
دې هم وخندل بيا يې د مورکۍ په خبرو داسې پيل وکړو "ما خپل هلکان درې سره په هغه ځنګل کښې داسې روزلي دي . په خدای که يې څوک په سکولونو او کالجونو کښې داسې وروزي.مثال تۀ اوس د کومو سوالونو ځوابونه غواړې؟"
زۀ: "ګناه دې او خپل يار کړې. سزا يې ما تېره کړه او تېروم به يې. دويم دا دا يواځې له ما سره شوي دي که بل څوک هم شته؟ دريم دا داسې ولې کېږي؟ چې د خانه منصوبه بندي هر اسباب موجود دی.څلورم دا ټول د جنسي خواهشاتو له وجې کېږي که نوري وجې هم شته؟"
ډاکټر فرزانه: "زما په اند .له ډېرو ښځو سره زبردستي کېږي.دا سوال که وشنو بېشمېره سوالونه را پيدا کېږي.

ښځه د خانه منصوبه بندي په اسباب تېر باسي او نارينه يې استعمال نۀ کړي. دا سوال که وشنو بېشمېره سوالونه را پيدا کېږي.
ځيني ښځې داسي وي چي له هر چا سره د پېسو په لالچ کښي داسي کوي.دا سوال که وشنو بېشمېره سوالونه را پيدا کېږي.
ځيني ښځې داسي سوچ لري لکه نيازۀ (سېلاب) اخيستى وځګ ته لاس اچوي . وايې په اخير کښي به په دې سړي پوري لاس ونيسې يعني هغسي نۀ شي وه. دا سوال که وشنو بېشمېره سوالونه را پيدا کېږي.
نوري داسي بې شمېره وجي هم که وشنو بېشمېره سوالونه را پيدا کېږي يعني دا که پسي واخلو تمام نۀ لري.
زۀ پوهېږم چي تۀ دا ځوابونه هم غواړې چي دا ماشوم په يو څۀ وخت کښي ضايعه کېږي . ولي يې ضايعه کوي نۀ ؟دا سوال که وشنو بېشمېره سوالونه را پيدا کېږي . داسي نور ډېر سوالونه او ځوابونه چي تمام نۀ لري. پر دې له ډېره وخت زۀ کار کوم. سوکه سوکه لګيا يم او په دې کښي هم سل په سله د نارينه لاس دى." بيا يې وخندل "پښتانۀ متل کوي(د ښځې عقل په پونده کښــي دى) تــۀ او خــداى ! ! دا د ښــځې لــه ذات ،ســادتوب او مينتوب سره بې انصافي نۀ ده . راځم د بې انصافۍ په لور. پر يوۀ وادۀ برسېره بل غواړي . که چيري چا خپله لور يا خور نۀ

ورکوله بیا یې تېښتوي ـ پر هغو دوو برسېره که دریمه څلورمه پیدا کېده هم دی یې کوي ـ
داسي هم کوي ـ یوه کوي بله پرېږدي ـ داسي یې لا له ښځې سره کړي دي ـ تربور ، عزیز او قریب پر بل شي ځیني مړ شي یا مړ کړي ـ کورته را منډه کړي ـ خپله ښځه وولي ـ وایي دا زما په ښځه تور وو ـ دې ته ولي زموږ د خلګو سوچ و فکر نهٔ ور اوړي چي د نورو خلګو څو فیصده ښځې پر اولاد مري ـ زموږ څو ـ په نورو خلګو کښي څومره غلا او قتلونه کېږي ـ په موږه کښي څومره ؟ـ
دا دوه سوالونه که اوس زهٔ او تهٔ په مخه وا خلو ـ په سوال کښي سوال پیدا کوو ـ کتاب څهٔ کتابونه به پر ې ولیکو ـ
له دې یوهٔ سواله اوس ګوره څو سوالونه در پیدا کوم ـ دا زموږ خلګ چي څهٔ وایي ـ عمل یې هم داسي دی که نهٔ؟
مثال ملا ، ملک ، سید ، خان ـ د دې خلګو چي کومه زمه واري ده ـ هغه یې پوره کړې یا یې پوره کوي؟یعني دا ازاد خیاله برابري چي غواړي هغه .... پر تا د دوی او ملا ، ملک ، سید ، خان فرق شته که نهٔ؟ "
پر دېوال ځوړند ساعت ته یې وکتل بیا یې وویل "ډېر ناوخته دی ـ اوس له کوره څوک را پسې راځي ـ "
ډاکټر فرزانه: "بخښنه غواړم ـ زما په خیال خبره رانه په بله لاړه ـ خیر بېرته به خپلي خبري ته راشو ـ راځم دې درو رشتو ته ـ

د انسانانو تر منځ دا درې رشتې دي لکه انسانيت،ژبه ،مذهب. په دې درو کښې په يوه کښې رد او بدل نۀ شي کېدلای. په دې دوو کښې کېږي -زموږ په ټولنه کښې ډېر خلګ شته چې د مور په نوم پېژندل کېږي. مثال د ژړې انا زويان (زامن)،د شنکۍ ترور زويان داسي نور. پر دې خلګ خاندي څۀ ډېر په سپک نظر ورته ګوري. دا د خندا کار نۀ دی .دا يو ډېر غټ سوال دی. پر دې سوچ کول په کار دي."

زۀ: "فرزانې خوري ! بيا له موضوع وا وښتې."

ډاکټر فرزانه: "نۀ نۀ وروره ! خبره مې مختصره کوله . تا به اورېدلي وي چې دوه ورونه دي . يو پلانکي زی بل پلانکي خېل دی."

زۀ: "هو خوري ! ما اورېدلي څۀ ما ليدلي هم يې پېژنم."

ډاکټر فرزانه: "داسي ورونه هم شته چې د يوۀ په کور کښې يوه ژبه،د بل په کور کښې بله ژبه ويل کېږي. داسي ورونه هم شته چې يو په يوۀ مذهب وي بل په بل. په دې به هم اکثره خلګ خبر وي. که نۀ وو خبر به شي. تۀ په دې خپل قام کښې شا و خوا وګوره. داسي خلګ لکه دا تۀ (د حراميانو) په نوم چې ياد شوي دي. لوړ مقام يې موندلی چې نن يې پر مېنو پاته لمسيان او کړوسي چې د هغو پر لمسيانو او کړوسيانو باچاهي کوي. چا چې به وځان ته حلالوني او خاندانه ويل .مثال لکه دا ځيني خلګ ،کورونه او قبيلې."

د دې لا دا خبره په خولۀ کښې وه چې د ټيبل په پروته پنډه ښيښه کښې يوه څهره را ښکاره شوه ـ زۀ وار خطا شوم ـ خولې راباندې ماتې شوې ـ بدن مې په رېږدېدو شو ـ د دې سترګې په ما کښې، زما سترګې په دې کښې ښخې وې ـ نۀ دې له ما سترګې اړولې نۀ ما له دې ـ له وېرې مې ورته ووېل "خوشحال خټک خو نۀ يې؟ "

د څهرې خولۀ وخوځېده ـ په سپينو غاښونو يې څۀ داسې ووېل

"نامرد فخر په نصب کا
مرد نۀ مور لري نۀ پلار "

چې راويښ شوم ـ په خولو کښې غرق وم ـ سا مې لنډه لنډه کېده ـ نۀ ډاکټر فرزانه وه، نۀ خوشحال خټک ـ سترګې مې وغړولې ـ په هغه خونه کښې پر هغه پلنګ پروت وم، کوم ته چې به فريدبابا د بل نامحرومې ښځې راوستې ـ هم پر هغه بالښت او پلنګ پروت وم ـ دا مې محسوسه کړه چې خوشحال خان وايي "د پلار په نوم او دولت سړى نۀ سړى کېږي ـ "